

INSTRUKTION I SABELFÄKTNING

TILL FOTS.

INSTRUKTION I SABELFÄKTNING

TILL FOTS.

STOCKHOLM, 1893.

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER.

KONGL. MAJ:T har funnit godt i nåder fastställa denna *Instruktion i sabelfäktning till fots.*

Stockholms Slott den 10. juli 1893.

På nådigste befallning

AXEL RAPPE.

C. A. M. Nordenskjöld.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

	Sid.
KAP. I. Grundbegrepp.	
§ 1. Allmänna synpunkter	1.
§ 2. Anfallstaffa och anfallspunkter	1.
§ 3. Fäktafstånd	2.
§ 4. Betäckning och blotta	3.
§ 5. Linier och sidor	3.
KAP. II. Formeringar, gardställning, appeller och gardombyten m. m.	
§ 6. Uppställning och formeringar	6.
§ 7. Sabelns hållande	11.
§ 8. Gardställning	12.
§ 9. Förberedande öfningar till gardställning	16.
§ 10. På stället hvila	18.
§ 11. Appeller	19.
§ 12. Gardombyten	20.
KAP. III. Förflyttningar och utfall.	
§ 13. Marscher	22.
§ 14. Utfall i linien, utan och med marscher, samt rörelserna med kroppen vid parader däremot	26.
§ 15. Utfall ur linien samt rörelserna med kroppen vid parader däremot	30.
§ 16. Volter och rörelserna med kroppen vid parader däremot	38.
§ 17. Bågmarscher och rörelserna med kroppen vid parader däremot	40.
KAP. IV. Hugg och stötar.	
§ 18. Allmänna bestämmelser	43.
§ 19. Huggens och stötarnas indelning	44.

		Sid.
§ 20.	Enkla hugg	45.
	a) Vågräta hugg	45.
	b) Lodräta hugg	52.
	c) Sneda hugg	54.
§ 21.	Stötär	57.
§ 22.	Sammansatta hugg och stötär	58.
	Allmänna bestämmelser	58.
	a) Vågräta hugg som fint	58.
	b) Lodräta hugg som fint	59.
	c) Stötär som fint	59.
§ 23.	Sqvadronering	60.
KAP. V. Parader.		
§ 24.	Allmänna bestämmelser	61.
§ 25.	Paradernas indelning	61.
§ 26.	Enkla parader	63.
§ 27.	Sammansatta parader	71.
	a) Blindparader	71.
	b) Högparader	72.
KAP. VI. Svar (ripost) och motanfall.		
§ 28.	Allmänna bestämmelser	78.
KAP. VII. Angrepp på vapnet.		
§ 29.	Forcerade stötär	79.
KAP. VIII. Förhugg och efterhugg (efterstöt) samt liggande hugg (stöt).		
§ 30.	Allmänna bestämmelser	80.
KAP. IX. Enkla och sammansatta hugg och stötär med förflyttningar och utfall.		
§ 31.	Allmänna bestämmelser	81.
KAP. X. Tempoanfall (tempohugg, tempostöt).		
§ 32.	Allmänna bestämmelser	82.
§ 33.	Volt med primhugg som tempohugg	82.
§ 34.	Utfall eller volt med tempostöt	83.

KAP. XI. Fri kontrafäktning och fäktning mot olika vapen.		Sid.
§ 35.	Inledning till fri kontrafäktning (inhuggningsöfning)	84.
§ 36.	Fri kontrafäktning	86.
§ 37.	Fäktning mot olika vapen	87.
KAP. XII. Vapen och skyddsmedel.		
§ 38.	Fäktsabeln	91.
§ 39.	Fäktkasken	91.
§ 40.	Plastrongen	94.
§ 41.	Fäkthandskarna	94.
§ 42.	Huggstolpen	95.
KAP. XIII. Undervisningens ordnande och öfningsgarnas ledande.		
§ 43.	Allmänna bestämmelser	97.
§ 44.	Enskild och samfödd undervisning	98.
§ 45.	Kommandoorden	100.
BILAGA I. Undervisningens gång och fäktöfningsgarnas omfång.		
§ 46.	Allmänna bestämmelser	101.
§ 47.	1. lektionen: Öfningar på ett led utan vapen	102.
§ 48.	2. lektionen: Öfningar på ett led med vapen	102.
§ 49.	3. lektionen: Sabelfäktningens grundbegrepp och de enkla vapenrörelsernas första inöfvande	103.
§ 50.	4. lektionen: Enkla hugg och stötär på stället, utan afdelningsräkning, och paraderna däremot samt sqvadronering med enkla hugg	104.
§ 51.	5. lektionen: Enkla hugg och stötär på rätnings-, enkel- och halfmarsch samt på utfall i linien, utan afdelningsräkning, och paraderna däremot samt sqvadronering	105.
§ 52.	6. lektionen: Sammansatta hugg och stötär på stället samt paraderna däremot	106.
§ 53.	7. lektionen: Angrepp på vapnet, förhugg och efterhugg (efterstöt) samt liggande hugg efter utfall i linien	108.

	Sid.
§ 54. 8. lektionen: Hugg och stötar i linien med uppehåll mellan vapenrörelserna	109.
§ 55. Öfningstabell för 8. lektionen	110.
§ 56. 9. lektionen: Enkla och sammansatta hugg med utfall ur linien samt anfall och försvar därifrån	123.
§ 57. Öfningstabell för 9. lektionen	124.
§ 58. 10. lektionen: Volter och bågmarscher	134.
§ 59. Öfningstabell för 10. lektionen	134.
§ 60. 11. lektionen: Högparader och volter med hugg öfver klingan	140.
§ 61. Öfningstabell för 11. lektionen	140.
§ 62. 12. lektionen: Anfall och försvar med sammandragna rörelser	145.
§ 63. Öfningstabell för 12. lektionen	145.
§ 64. 13. lektionen: Tempohugg och tempostöt	162.
§ 65. Öfningstabell för 13. lektionen	162.
§ 66. 14. lektionen: Inhuggningsöfning	166.
§ 67. 15. lektionen: d:o	166.
§ 68. 16. lektionen: Fri kontrafäktning	166.
§ 69. Samanfattning af lektionerna och tidsfördelningen på hvar och en af dem	167.

KAP. I.

Grundbegrepp.

§ 1.

Allmänna synpunkter.

Med sabelfäktning förstås det sätt hvarpå sabeln 1 (huggaren) lämpligast bör användas till *anfall* och *försvar*.

Anfallet afser att försätta motståndaren ur strid- 2 bart skick; försvaret afser att afvärja motståndarens anfall och att förbereda svar eller motanfall.

Sabelfäktning med nybörjare bör föregås af gymna- 3 stik och skall dessutom särskildt inledas med förberedande öfningar utan vapen.

§ 2.

Anfallstafva och anfallspunkter.

Anfallstafva är den del af motståndarens kropp, 4 som med fördel kan anfallas.

Anfallstafvan omfattar den närmaste delen af mot- 5 ståndarens kropp, (hufvudet, främre armen och bälen).

- 6 Egen anfallstafla skall inskränkas till det minsta möjliga genom att föra undan bakre axeln.
- 7 *Anfallspunkterna* kunna i sabelfäktning vara flera, och mot dessa riktas anfallet omväxlande.
Med anfallspunkt för hvarje särskildt angrepp förstås den punkt af anfallstaflan, som är närmast och mest blottad på skydd.
- 8 *Den egentliga anfallspunkten för stötarna* är högsta hvalfningen af bröstet eller, i synnerhet när motståndaren ligger i utfallsställning, ansigtet.
- 9 *De egentliga anfallspunkterna för huggen* äro hufvudet och främre armen (fig. 1). Hugg kunna äfven riktas mot höften och öfriga kroppsdelar mellan höften och hufvudet, ehuru med mindre fördel.

§ 3.

Fäktafstånd.

- 10 *Fäktafstånd* kallas det afstånd, som två motståndare vid fäktning intaga till hvarandra.
Detta afstånd kan vara *vanligt*, *förlängdt* eller *förkortadt*.
- 11 Tvenne motståndare befinna sig på *vanligt fäktafstånd* från hvarandra, då den ene medelst en rättnings-, enkel- eller halfmarsch eller utfall kan träffa den andres (den stillaståendes) hufvud eller bål, vare sig med hugg eller stöt.
- 12 *Förlängdt fäktafstånd* är större och *förkortadt* mindre än det vanliga.
- 13 *Vanligt fäktafstånd* intages, då fäktning man mot man (kontrafäktning) utföres efter kommando.
- 14 *Förlängdt fäktafstånd* intages vid fri kontrafäktning.

§ 4.

Betäckning och blotta.

Man ligger *betäckt* på en sida, då vapnet hålles 15 i gard- eller parادلäge, så att det stänger vägen för hugg eller stötar på denna sida.

Med *blotta* förstås den obetäckta delen af anfalls- 16 taflan.

§ 5.

Linier och sidor.

Gardlinie, äfven kallad marschlinie, är den räta 17 linie, hvarpå två motståndares hälar i gardställning befinna sig.

Anfallslinie är den räta linie, som går från 18 främre axeln till anfallspunkten.

Anfallsplanet är det lodplan, som går genom an- 19 fallslinien.

Den närmast motståndaren befintliga sidan (foten, 20 knäet eller handen) benämnes den *främre*; den från honom mest aflägsna sidan (foten, knäet eller handen) kallas den *bakre*.

Med *inre sidan* (inåt) förstås egen bröstside och 21 med *yttre sidan* (utåt) egen ryggsida.

Huggens hufvudriktningar äro sju: På inre sidan, 22 en *hög* och en *låg vågrät* samt en *låg snedt underifrån* (fig. 1 A, B och C); på yttre sidan en *hög*

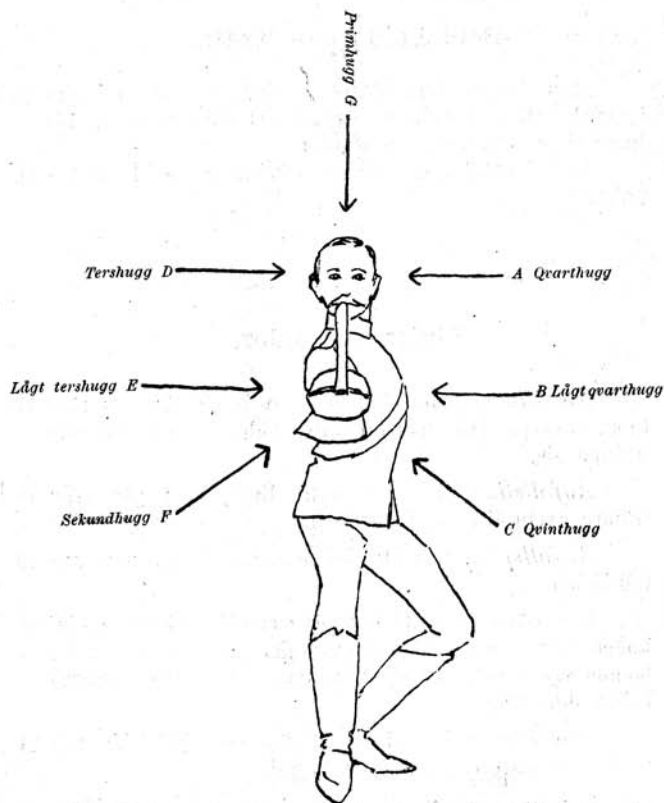

Fig. 1. Huggens hufvudriktningar.

och en låg vågrät samt en låg snedt underifrån (fig. 1 D och E, F). Lodriktningen synes af fig. 1 G.

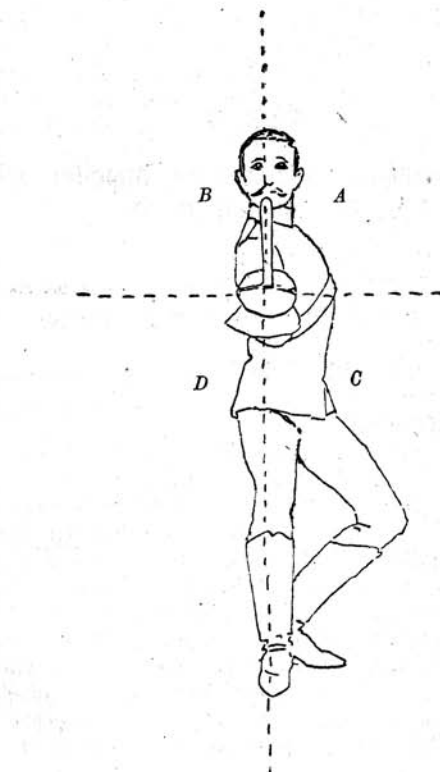

Fig. 2. Stötarnas hufvudriktningar.

Stötarnas hufvudriktningar äro fyra: den inre 23 och den yttre höga (fig. 2 A och B), den inre och den yttre låga (fig. 2 C och D).

KAP. II.

Formeringar, gardställning, appeller och gardombyten m. m.

§ 6.

Uppställning och formeringar.

- 24 Uppställning till sabelfäktning sker på kommando-ordet:

Uppställning!

Manskapet ordnas härvid, beroende af antal och utrymme, på två eller fyra slutna led.

På tillsägelse af ledaren uppställs afdelningen vid förberedande öfningar på ett led med vanligt afstånd.

- 25 Om fäktning skall utföras med det vapen truppen bär, göres »gevär ut». I regeln begagnas särskilda fäktsablar, och då sker uppställning med »på axel gevär».

Denna ställning intages sålunda: Högra handen, med tummen bakom och de öfriga fingrarna mot kafveln, håller sabeln så, att ryggen af klingan kommer mot högra axeln och eggen framåt; fästets parerplåt mot höftbenets öfre kant; högra armbågen rätt ut åt sidan (fig. 3).

Högra armbågen skall vid uppställning hafva lös känning af närmaste mans venstra arm.

- 26 En afdelning uppställd på ett led intager fäktningsafstånd på kommandoorden:

Helt (dubbelt) fäktningsafstånd, rättning—höger!

Högra flygelkarlen står stilla, alla de öfriga göra venster om marsch och marschera i vanlig marschtakt rakt ut med uppmärksamheten åt högra flygeln; då utrymme vunnits, gör hvar man för sig höger om halt och rättar sig, hvarvid den beväpnade armen utsträcker sig åt rättningssidan, så att handen med knogarna uppåt kommer i höjd med axeln, arm och klinga i rak linie; sabelspetsen skall vidröra (komma en sabellängd från) närmaste mans venstra axel (fig. 4).

På axel—gevär!

(2 afdelningar).

1. Hufvudet vrides framåt, och högra handen svänger klingan så, att spetsen kommer rätt uppåt samt eggen till venster; samtidigt härmed föres sabeln inåt, i det armen böjes, så att armbågen kommer nedåt och parerplåten i höjd med munnen, midt för högra axeln, och klingan i linie med främre delen af ansigtet (fig. 9).

2. Hand och sabelfäste nedförs till höften, och ställning med »på axel gevär» intages (fig. 3).

Skulle utrymmet vara knappt och öfningarna tillåta ett kortare

Fig. 3. Sabelns hållande vid uppställning med »på axel gevär».

¹ Vid kavalleriet och artilleriet användas i tillämpliga fall, de för dessa vapen reglementerade kommandoorden.

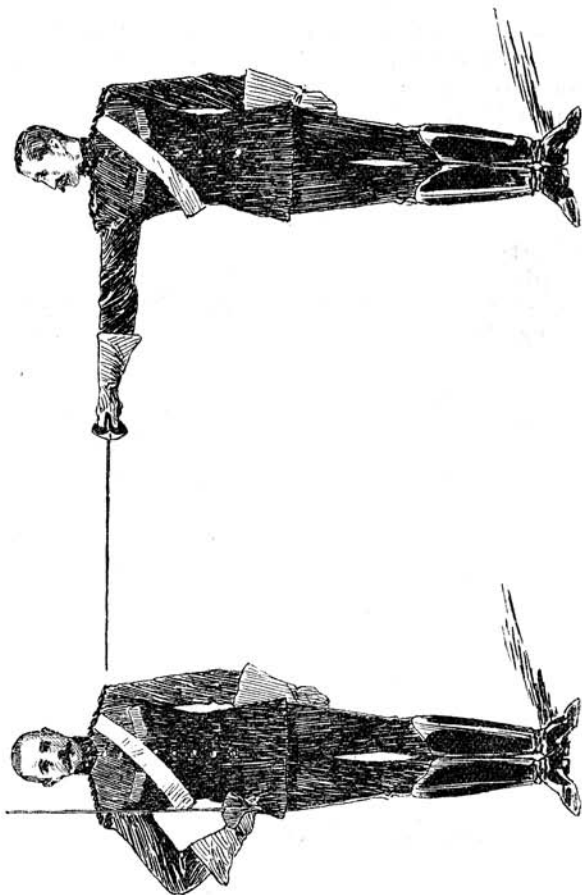

Fig. 4. Sabelns och armens ställning vid hel afstånds rättning.

afstånd än helt, kan halft afstånd intagas på kommando-ordet:

Halft fänkingsafstånd, rättning—höger!

Afstånds rättningen tillgår på samma sätt som ofvan, med den skillnad att sabeln uppföres med böjd arm, så att öfverarmen stannar vid lifvet (fig. 5).

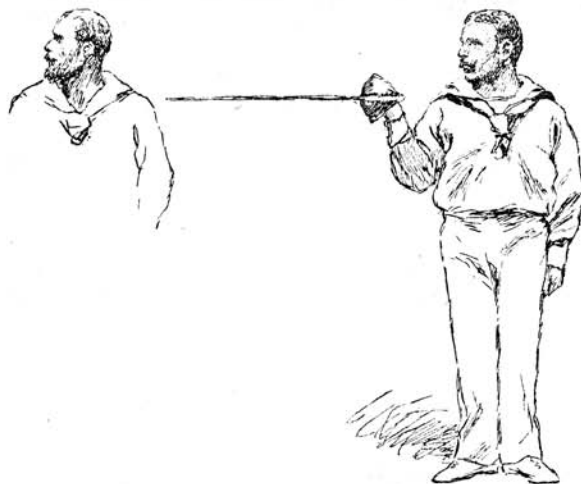

Fig. 5. Sabelns och armens ställning vid half afstånds rättning.

Då afdelningen skall återformeras, kommanderas: 28
Rättning—höger!

Alla utom högra flygelkarlen göra höger om marsch och marschera rakt fram, tills de komma på vanligt upp-

ställningsafstånd, då de göra venster om halt och rätta sig.

Midtåt!

Hufvudena vridas framåt.

- 29 Då afdelningen skall ordnas till kontrafäktning, uppställs den på två (fyra) slutna led och formeras på kommandoorden:

Öppna leden—marsch!

Leden öppnas enligt infanteri-exercisreglementet med fyra steg (tredje ledet gör likaledes halt efter fyra steg; fjärde ledet fortsätter ytterligare fyra steg och gör halt; detta led räknar således till nio).

Helt (dubbelt, halft) fäktningsafstånd, rättning—höger!

Verkställes i enlighet med föregående (mom. 26—27), med iakttagande att endast främsta ledets karlar uppföra sabeln åt rättningssidan; bakre ledet (leden) rättar sig på främsta.

På axel gevär!

Första ledet (första och tredje leden), helt—om!

Första (första och tredje) ledets karlar göra helt om.

I—gard!

Tredje ledets karlar blifva nu ett och fjärde ledets tvåor.

- 30 Återformering kommenderas sålunda:

På axel—gevär!

Första ledet (första och tredje leden), helt—om!

Rättning—höger!

Midtåt!

Slut leden—marsch!

Verkställes i enlighet med föregående och infanteri-exercisreglementet. Om uppställningen är på fyra led, iakttages vid sista kommandoordet, att tredje ledet gör halt med andra, på fyra steg, och fjärde på åtta steg.

För enkelhetens skull kan återformeringen vid fyrledig uppställning verkställas på följande kommandoord:

På axel—gevär!

Första och tredje leden, helt—om!

Med anslutning, rättning—höger!

Vid sista kommandoordet står högra flygelkarlen i första ledet stilla, de öfriga högra flygelkarlarna förhålla sig som vid ledens slutande, alla öfriga göra höger om (halft höger om) marsch och marschera kortaste vägen till sina platser i fyrledig slutten uppställning.

Midtåt!

Hufvudena vridas framåt.

§ 7.

Sabelns hållande.

Fattningen af sabeln vid gardläge och vid stöt är med tummen längs kafvelns rygg och de öfriga fingrarna tätt slutna intill hvarandra med full fattning om kafveln (fig. 6). Dock kan i quartgarden, omedelbart efter en parad eller ett hugg, handens fattning kvarblifva med fullt tag om kafveln.

Fattningen af sabeln vid parad och fullbordadt hugg är med

31

Fig. 6. *Fattning af sabeln vid gardläge och vid stöt.*

32

33

fullt tag om kafveln, tummen på ena sidan och de öfriga fingrarna tätt slutna intill hvarandra på den andra sidan, så att tummen möter pekfingeret på dess ytter-sida (fig. 7).

34 I öfrigt växlar fattningen ständigt hos en sabel-fäktare, i hvars hand sabelfästet bör vara rörligt. En hård, kärf och oföränderlig fattning, med handen hållande allt jämt på samma ställe om kafveln, gifver också en kärf och grof fäktnig.

Tummen och pekfingeret få aldrig stödja mot parer-plåten, utan skola vara på ungefär en centimeters af-

Fig. 7. Fattning af sabeln vid parad och fullbordadt hugg.

stånd från densamma; vid ett huggs afslutning ökas fingrarnas afstånd från parerplåten något.

§ 8.

Gardställning.

35 Garden skall vara de tutgångsläge, som bäst lämpar sig för så väl anfall som försvar. Gardställningen skall vara ledig och fri, men på samma gång säker och fast; den skall vara väl afvägd, i stark samling.

Gardställningen intages från ställning med på 36 axel gevär på kommandoordet:

I—gard!

På venstra fotens häl vändes $\frac{1}{8}$ cirkel åt venster, så att nämnda fot kommer i frontlinien, högra foten

Fig. 8 a. Enskild gardställning. (Tersgard).

framflyttas och nedsättes vinkelrätt mot och på två fotlängders afstånd från den venstra och midt för dess häl; samtidigt härmed böjas knäna, det bakre minst så mycket att det kommer midt öfver fotspetsen och det främre så mycket att det kommer ungefär midt öfver hälen; kroppstyngden förnämligast på bakre benet. Bålen i

lodrät ställning vrides åt venster, så att båda axlarna i lika höjd komma i anfallsplanet; ryggen rak, med sänkta och tillbakadragna axlar; hufvudet högt uppuret vrides, så att ansigtet blifver vändt mot motståndaren (i samma riktning som främre armen). Högra armen föres framåt i anfallsplanet, så att handen stannar något lägre än bröstvärtan (egentliga anfallspunkten för stötarna) med lindrig böjning i armbågsleden, ungefär som då armen hänger fritt vid sidan, och med armbågen nedåt; högra handen, hållande sabeln med tummen längs kafvelns rygg och de öfriga fingrarna tätt slutna intill hvarandra med full fattning om kafveln, vändes med knogarna uppåt; vapnets förlängning träffar motståndarens högra öga; venstra handen gör höftfäste.

Båda hämlarna, främre knäet, båda axlarna, armarna och vapnet skola i gardställningen vara i anfallsplanet (fig. 8 a).

Denna gard är den vid sabelfäktning vanligast förekommande och kallas *tersgard*. Den intages alltid på kommandoordet »i gard».

Venster gardställning intages efter enahanda grunder.

I *tersgard* skall motståndarens vapen vara på yttre sidan af eget: eggarna mot hvarandra, klingorna korsade på midten (tersläge) (fig. 8 b).

I *quartgard* vändes handen så, att naglarna komma uppåt, hvarjämte motståndarens vapen skall vara på inre sidan af eget (quartiläge); i öfrigt lika med tersgarden. Om quartgard skall intagas, kommanderas:

Quart—gard!

37 På *axel gevär* verkställes endast från höger gardställning på kommandoordet:

På axel—gevär!

(2 afdelningar).

1. Högra foten flyttas tillbaka till den venstra, på hvars hæl göres $\frac{1}{8}$ cirkels vändning åt höger, så att frontställning intages, i det benen sträckas; sam-

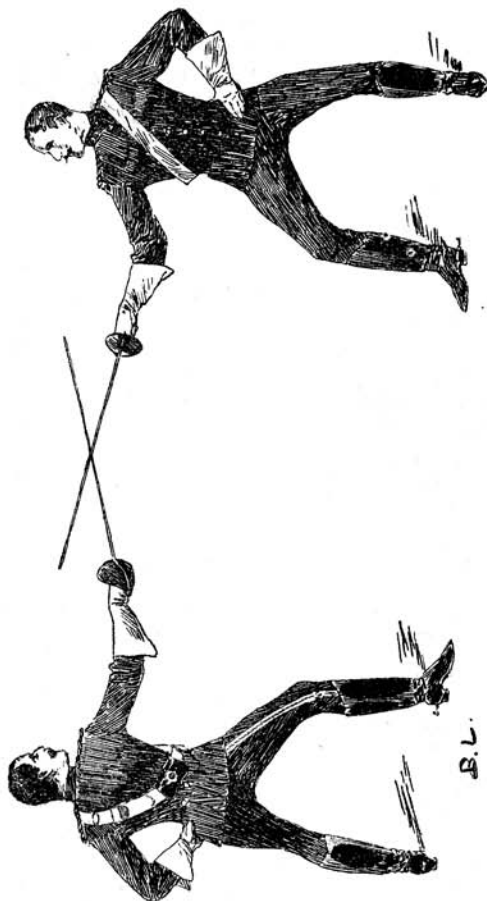

Fig. 8 b. Gardställning mot motståndare. Klingornas korsande. S. L.

tidigt uppföres sabeln till samma läge som i 1. afdelningen af »på axel gevär» från afståndsriktning enligt

mom. 26, och venstra armen sträckes längs sidan (fig. 9).

2. Hand och sabelfäste nedföras till höften, så att ställning med »på axel gevär» intages (fig. 3).

§ 9.

Förberedande öfningar till gardställning.

Innan gardställning med vapen i hand intages, skall den grundligt inöfvas utan vapen och därvid inledas medelst förberedande rörelser, i den ordningsföljd här nedan angifves.

Afdelningen uppställs, om utrymmet det medgifver, på ett led. Kommandoord:

Till gardställning halft venster (höger)—om!

Härvid göres halfvändning till venster (höger), med intagande af rät vinkel mellan fötterna; ansigtet vändes i samma riktning som högra (venstra) foten, och sidovridning göres åt venster (höger), så att axelplanet blir vinkelrätt mot uppställningslinien.

Fig. 9. 1. afdelningen till »på axel gevär».

Anm. För att rätta fötternas vinkelförhållande, kommanderas:

Fötter slut och fötter—ut!

Från denna halfvändning återtages frontställning på kommandoordet:

Halft höger (venster)—om!

Denna rörelse upprepas såsom en särskild öfning åt båda sidor, tills någorlunda säkerhet vunnits.

Därpå öfvas knäböjning i halfvändning på kommandoordet:

Knäna—böj!

Knäna böjas så mycket, som lifvets lodräta hållning samt hälarnas bibehållande i marken medgifva. Knäna sträckas på kommandoordet:

Knäna—sträck!

Från denna knäböjning i halfvändning öfvas fotflyttning på kommandoorden:

Höger (venster) fot framåt—ställ!

Foten framflyttas två fotlängder, bakre knäet bibehåller sin böjning, och det främre böjes, så att det kommer midt öfver hälen; kroppens ställning bibehålles oförändrad. Armarna hänga fritt vid sidorna, med händerna vända emot och på yttre sidan af låren.

Höger (venster) fot tillbaka—ställ!

Den framflyttade foten återflyttas med bibehållande af knäböjningen.

Anm. Dessa fotflyttningar upprepas under öfningarnas gång, äfven sedan manskapet fått vapen i hand, för att däri-genom påminna dem att kroppstyngden skall hvila på bakre benet, och för att instruktören må kunna förvissa sig om att detta iakttages.

Sedan dessa rörelser blifvit någorlunda inöfvade, upprepas de i en följd på kommandoorden:

Till gardställning, halft venster (höger)—om!

Knäna—böj!

Instruktion i sabelfäktning till fots.

Höger (venster) fot framåt—ställ!

Höger (venster) fot tillbaka—ställ!

Knäna—sträck!

Halft höger (venster)—om!

- 43 Då tillräcklig färdighet vunnits, intages gardställning med benen, efter föregången halfvändning, på kommandoordet:

Benen, i—gard!

Främre foten framflyttas, och knäna böjas samtidigt.

Ställning i halfvändning återtages på kommandoordet:

Räta—upp!

Främre foten flyttas tillbaka till den bakre, i det knäna sträckas.

- 44 Sedan gardställning enligt ofvan intagits, kommanderas:

Armar, i—gard!

Främre armen upplyftes i gardställning, och bakre handen gör höftfäste.

Armar—ställning!

Båda armarna sänkas till sidorna.

- 45 Då gardställningen sålunda blifvit förberedd, öfvas dess intagande, först från halfvändning, sedan omedelbart från frontställning.

De i denna § upptagna öfningar upprepas lika åt båda sidor.

§ 10.

På stället hvila.

- 46 När under pågående öfning hvila är behöflig, utan att man vill göra på axel gevär, kan såväl i höger som i venster gard kommanderas:

På stället—hvila!

Sabelklingan fälles i venstra (högra) armvecket, med ryggen mot armen, och den fria handen omfattar parer-plåten; samtidigt härmed sträckas knäna (fig. 10), hvar efter manskapet får stå ledigt.

När gardställning skall återtagas, kommanderas:

Ställning!

En hastig rättning göres, och ställning med sabeln i armvecket intages.

Gif—akt!

I—gard!

Knäna böjas hastigt, och gardställning intages.

§ 11.

Appeller.

För att öfvertyga sig att manskapet, i synnerhet efter marscher och gardombyten, står i gard med kroppstyngden på bakre benet, låter ledaren dem ofta göra appeller på kommandoordet:

Appel—ett!

Främre foten lyftes obetydligt från marken och nedsattes genast åter på samma ställe med stampning. Den skall härvid lyftas något i riktning bakåt och nedsättas i riktning framåt.

Man kan äfven, för att desto säkrare öfvertyga sig 48 om ofvansagda, låta manskapet göra två på hvarandra tätt följande appeller, på kommandoordet:

Fig. 10. På stället—hvila!

Två appeller—ett-två!

- 49 En appel skall kunna utföras i hvilket ögonblick som helst, utan att gardställningen därigenom rubbas.
- 50 Appellen kan dessutom under fäktning användas för att oroa motståndaren eller för att i förening med ett finthugg göra detta hot mera verksamt.

§ 12.

Gardombyten.

- 51 Ombyte af gardställning kan under öfningarna göras *framåt, tillbaka* eller *på stället*.
- 52 *Gardombyte framåt* verkställas på kommandoordet:

Framåt byt om—gard!

Främre fotbladet upplyftes; bakre foten flyttas, obetydligt lyft från marken, tätt förbi den främre och nedsättes två fotlängder framför denna; härunder vändes på främre fotens häl $\frac{1}{4}$ cirkel åt höger (venster); bålen vrides, så att den bakre sidan kommer framåt; samtidigt härmed framföres bakre handen under den främre och mottager sabelfästet, hvarpå den omvrides, så att knogarna komma uppåt, och den andra handen gör höftfäste.

- 53 Vid första inöfvandet och intill dess eleven kan göra rörelsen rätt, afdelas den i två afdelningar, som i början utföras långsamt.¹ Kommandoord:

Framåt byt om—gard!

Främre fotbladet upplyftes.

Två!

Vändning och ombyte som ofvan.

- 54 *Gardombyte tillbaka* verkställas på kommandoordet:

¹ Då rörelser skola utföras med afdelningsräkning, tillkännagifves detta genom kommandoordet: *Med räkning!*

Tillbaka byt om—gard!

Bakre fotbladet upplyftes; främre foten flyttas, obetydligt lyft från marken, tätt förbi den bakre och nedsättes två fotlängder bakom denna; härunder vändes på bakre fotens häl $\frac{1}{4}$ cirkel åt höger (venster); bålen vrides, så att den främre sidan kommer bakåt; samtidigt härmed framföres bakre handen under den främre och mottager sabelfästet, hvarpå den omvrides, så att knogarna komma uppåt, och den andra handen gör höftfäste.

Vid första inöfvandet afdelas rörelsen i likhet med 55 gardombyte framåt i två afdelningar. Kommandoord:

Tillbaka byt om—gard!

Bakre fotbladet upplyftes.

Två!

Vändning och ombyte som ofvan.

Gardombyte på stället verkställas på kommandoordet: 56

Byt om—gard!

(2 afdelningar).

1. Främre foten flyttas till den bakre med bibehållen knäböjning och rät vinkel.
2. På främre fotens häl vändes $\frac{1}{4}$ cirkel åt höger (venster), i det bålen vrides, så att den bakre sidan kommer framåt; bakre foten framflyttas och nedsättes två fotlängder framför den högra (venstra); samtidigt framföres enligt föregående bakre handen och mottager sabelfästet af den främre, som gör höftfäste.

Den främre armens böjning får ej vid gardombyten 57 ökas. Främre handen skall vid gardombyten alltid vridas i tersläge, om den ej förut innehar detta läge.

KAP. III.

Förflyttningar och utfall.

§ 13.

Marscher.

58 Marscherna äro: *rättningsmarsch*, *enkelmarsch*, *halfmarsch* och *helmarsch*.

59 Vid rättningsmarsch börjar den främre foten vid förflyttning framåt och den bakre vid förflyttning bakåt; vid alla de öfriga flyttas bakre foten först vid frammarsch och den främre först vid tillbakamarsch.

60 *Rättningsmarsch* användes dels för att rätta fäktafståndet, förbereda ett anfall, eller betrygga ett försvar, dels och förnämligast såsom förflyttning vid omedelbart anfall och försvar.

Måttet på en rättningsmarsch är under öfningarna en fotlängd, men kan under fri kontrafäktning vara hvilket som helst därunder.

61 Rättningsmarsch framåt verkställs på kommandoordet:

Rättning framåt—ett-två!

(2 afdelningar.)

1. Främre foten flyttas en fotlängd rätt framåt.
2. Bakre foten framflyttas och nedsättes två fotlängder bakom den främre.

62 Rättningsmarsch tillbaka verkställs på kommandoordet:

Rättning tillbaka—ett-två!

(2 afdelningar.)

1. Bakre foten flyttas en fotlängd rätt bakåt.

2. Främre foten tillbakaflyttas och nedsättes två fotlängder framför den bakre.

Enkelmarsch användes dels såsom själfständig 63 förflyttning vid anfall eller försvar, dels i förening med utfall.

Måttet på en enkelmarsch är under öfningarna två 64 fotlängder, men kan under fri fäktning göras mindre, d. v. s. hvilket mått som helst mellan en och två fotlängder.

Enkelmarsch framåt verkställs på kommandoordet: 65

Framåt—ett-två!

(2 afdelningar).

1. Bakre foten flyttas med bibehållen knäböjning intill den främre, så att häl kommer intill häl.

2. Främre foten framflyttas två fotlängder framför den bakre.

Enkelmarsch tillbaka verkställs på kommandoordet: 66

Tillbaka—ett-två!

(2 afdelningar).

1. Främre foten flyttas, med bibehållen knäböjning, intill den bakre, så att häl kommer intill häl.

2. Bakre foten tillbakaflyttas två fotlängder bakom den främre.

Halfmarsch användes dels såsom själfständig 67 förflyttning vid anfall eller försvar, dels och förnämligast såsom första afdelningen i en helmarsch eller i förening med utfall.

Måttet på en halfmarsch är under öfningarna fyra 68 fotlängder, motsvarande enkelmarschen i räckvidd för hugg eller stöt. Dess mått kan under fri kontrafäktning rättas efter behovet och vara hvilket som helst mellan två och fyra fotlängder.

Halfmarsch framåt från gardställning verkställs på 69 kommandoordet:

Halft framåt—ett!

Bakre foten framflyttas tätt förbi och två fotlängder framför den främre fotens häl samt nedsättes med hälen i marschlinien, med bibehållen knäböjning och rät vinkel mellan fötterna. Bakre axeln bibehålles väl undanförd, och kroppstyngden skall nu hvila förnämligast på bakre benet. Denna ställning kallas *halfmarschställning* (fig. 11).

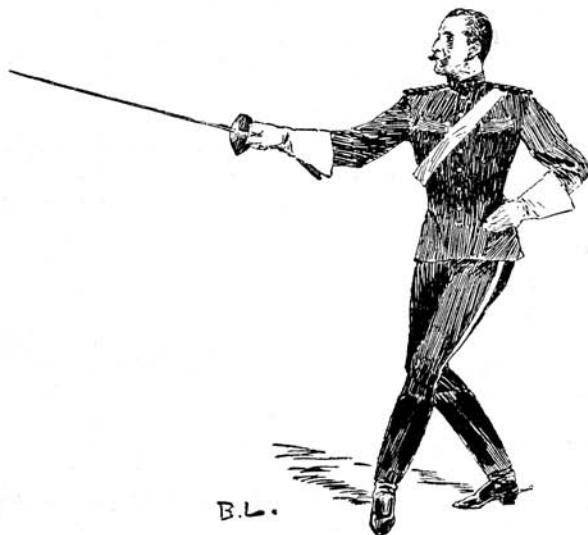

Fig. 11. *Halfmarschställning*.

I sammanhang med halfmarsch framåt öfvas halfmarsch tillbaka på kommandoordet:

Halft tillbaka—två!

Främre foten flyttas efter enahanda grunder samma väg tillbaka i gardställning.

Halfmarsch tillbaka från gardställning verkställs 70 på kommandoordet:

Halft tillbaka—ett!

Främre foten flyttas tillbaka tätt förbi och två fotlängder bakom den bakre fotens häl samt nedsättes i marschlinien, så att halfmarschställning enligt mom. 69 intages (fig. 11).

I sammanhang med halfmarsch tillbaka öfvas halfmarsch framåt på kommandoordet:

Halft framåt—två!

Bakre foten flyttas efter enahanda grunder samma väg framåt i gardställning.

Helmarsch. Sammanslagningen af två halfmarscher blir en helmarsch. Den användes såsom en själfständig anfallsrörelse, då motståndaren viker långt tillbaka.

Mättet på en helmarsch är under öfningarna fyra 72 fotlängder. Vid den fria kontrafaktingen regleras måttet af helmarschen efter behovet.

Helmarsch framåt verkställs på kommandoordet: 73

Helt framåt—ett-två!

(2 afdelningar).

Utföres efter grunderna för halfmarscher; hvarje afdelning innefattar en halfmarsch.

Helmarsch tillbaka verkställs på kommandoordet: 74

Helt tillbaka—ett-två!

(2 afdelningar).

Utföres efter enahanda grunder som helmarsch framåt

Vid första inöfvandet af marscherne delas de i två tydliga afdelningar. Kommandoorden härför blifva: 75

Rättning framåt (tillbaka)—ett! två!

Framåt (tillbaka)—ett! två!

Helt framåt (tillbaka)—ett! två!

När de olika marscherne blifvit inöfvade så, att 76 manskapet förstår att säkert skilja på och utföra dem, skall allt emellanåt öfvandet af marscher under ett par minuter börja eller sluta dagens öfning.

Anm. Rörelsen med kroppen vid parader mot marscher är i regeln motsvarande marsch tillbaka.

§ 14.

**Utfall i linien, utan och med marscher,
samt rörelserna med kroppen vid
parader däremot.**

- 77 Utfall i linien göres i regeln framåt, men kan äfven göras bakåt.
- 78 *Utfall framåt* från stället användes för att utan förflyttning gifva ökad räckvidd åt en anfallsrörelse och verkställes på kommandoordet:

Fallut—ett!

Kroppen framföres hastigt, och det bakre benet med foten orubbad sträcker kraftigt; samtidigt härmed flyttas främre foten, obetydligt lyft från marken, en fotlängd rätt framåt och nedsättes med hela fotsulan på marken, så att hälen bibehålles i gardlinien; främre benet, hvars knä skall vara riktadt rätt framåt och midt öfver fotspetsen, öfvertager kroppstyngden; öfverlifvet framåtfälles dock ej fullt till samma lutning som bakre benet; främre axeln väl framskjuten och den bakre undanförd; främre armen sträcker mot anfallspunkten eller föres så, som vapenrörelsen kräfver; hufvudet väl uppburet (fig. 12). Denna ställning kallas *utfallsställning*.

- 79 Gardställning återtages på kommandoordet:

I—gard!

Bakre knäet böjes mjukt och hastigt med foten orubbad; samtidigt härmed föras höfterna bakåt, i det att främre foten spjärnar mot marken och flyttas, obetydligt lyft, en fotlängd rätt tillbaka och nedsättes utan stampning; öfverlifvet uppreses hastigt till lodrät ställ-

ning; främre armen böjes lindrigt, och sabelspetsen riktas mot motståndaren; gardställning intages.

Fig. 12. *Utfallsställning.*

Vid första inöfvandet af »i gard» från utfall bör man- 80
skapet öfvas att göra halfmarsch tillbaka och därpå fram-

flytta foten i gardställning, för att lära sig genast öfverföra kroppstyngden på bakre benet och framtvinga ett hastigt tillbakagående.

- 81 *Utfall bakåt* från stället användes, då motståndarne kommit hvarandra för nära, eller såsom tempoanfall, för att med en stöt hejda en påträngande motståndare. Kommandoord:

Bakåt fallut—ett!

Kroppen framföres och fälles såsom vid utfall framåt, i det främre armen utför sin rörelse; främre benet öfvertager kroppstyngden, och främre knäet böjes såsom vid utfall framåt; samtidigt härmed flyttas bakre foten en fotlängd rätt bakåt och nedsättes med hela fotulan på marken, så att hälen bibehålles i gardlinien, hvarvid bakre benet sträckes och utfallsställning intages.

- 82 Gardställning återtages genom främre fotens flyttning. Kommandoord enligt mom. 79.

- 83 *Rörelsen med kroppen vid parader mot utfall framåt* är i regeln rättningsmarsch tillbaka. Är man säker i paraden med vapnet, kan anfallet pareras stillastående, då svarshugget (-stöten) blir desto verksammare. Bådadera sätten skola öfvas.

- 84 Utfall framåt och bakåt kunna förenas med olika slag af marscher; utfallet framåt med så väl enkelmarsch som helmarsch, utfallet bakåt endast med enkelmarsch.

- 85 *Enkelmarsch framåt med utfall* verkställs på kommandoordet:

Framåt fallut—ett-två!

(2 afdelningar).

1. Bakre foten flyttas till den främre såsom vid enkelmarsch.
2. Främre foten framflyttas tre fotlängder, och utfall göres.

Helmarsch framåt med utfall verkställs på 86 kommandoordet:

Helt framåt fallut—ett-två!

(2 afdelningar).

1. Bakre foten flyttas i halfmarschställning framåt.
2. Bakre foten flyttas tre fotlängder framför den andra, och utfall göres.

Enkelmarsch tillbaka med utfall (reträttutfall) 87 verkställs på kommandoordet:

Tillbaka, bakåt fallut—ett-två!

(2 afdelningar).

1. Främre foten flyttas till den bakre såsom vid enkelmarsch.
2. Främre knäet böjes, och bakre benet sträckes, i det bakre foten flyttas tre fotlängder rätt bakåt.

I början öfvas utfall i förening med marsch med afdelningsräkning. Gardställning återtages i dessa fall enligt mom. 79.

Rörelsen med kroppen vid parader mot fram- 88
marsch i förening med utfall i linien utföres endast med en marsch, motsvarande den hvilken föregår utfallet.

Marsch efter utfall i linien utföres med så 89
väl enkelmarsch som helmarsch.

Frammarschen förutsätter, att motståndaren icke 90
svarar utan viker undan för utfallet, och verkställs på kommandoordet:

Framåt (helt framåt)—ett-två!

Bakre foten flyttas med böjdt knä intill (förbi) den främre, och bålen uppreses lodrätt, hvarefter främre foten framflyttas i gardställning.

§ 15.

Utfall ur linien samt rörelserna med kroppen vid parader däremot.

91 Utfall ur linien kunna göras så väl utåt (åt egen ryggsida) som inåt (åt egen bröstsidan). De användas, om man efter upprepade anfall i linien ej träffat motståndaren, eller såsom tempoanfall mot sådana fäktare, hvilka rusa häftigt på.

92 Utfallen ur linien äro öfvergångsställningar, i hvilka man ej, lika litet som i något annat utfall, får stanna under fri kontrafäktning.

93 *Utfall utåt* verkställs på kommandoordet:

Utåt fallut—ett!

På bakre fotens häl vändes $\frac{1}{8}$ cirkel åt höger (venster); främre foten flyttas samtidigt utåt till höger (venster) i utfallsställning i förhållande till den bakre foten; främre armen utför sin rörelse med vapnet mot motståndaren (sträckes vinkelrätt mot det lodplan, som går genom båda hämlarna); främre axeln framföres, och den bakre undanföres så mycket, som en i öfrigt regelrätt utfallsställning medgifver; ansigtet vändes mot motståndaren (i samma riktning som främre armen). Utfallet göres på en linie, som bildar half rät vinkel mot gamla linien (fig. 13).

94 Gardställning efter utfall utåt intages på nya linien, på kommandoordet:

I—gard!

Bålen uppreses och föres hastigt undan åt ryggsidan till nya linien, genom att vända på främre fotens häl så mycket, att nämnda fot kommer på den linie, som går genom motståndarnes främre hämlar; den bakre foten flyttas bakom den främre, och gardställning intages (fig. 14).

Rörelsen med kroppen vid parader mot utfall 95 utåt verkställs på kommandoordet:

Parera utåt fallut—ett!

B. L.

Fig. 13. *Utfall utåt.*

På främre fotens häl vändes $\frac{1}{8}$ cirkel åt venster (höger), och bakre foten flyttas undan åt samma sida i gardställning (fig. 15).

96 *Utfall inåt* verkställs på kommandoordet:

Inåt fallut—ett!

På främre fotens häl vändes $\frac{1}{8}$ cirkel åt höger (venster); bakre foten flyttas förbi den främre och ned-sättes i utfallsställning i förhållande till denna; främre

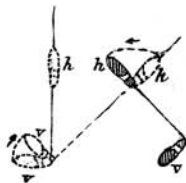

Fig. 14. *Fotflyttningen vid vändning i gard från utfall utåt.*

armen utför sin rörelse med vapnet mot motståndaren (sträckes vinkelrätt mot det lodplan som går genom båda hämlarna); främre axeln framföres, och den bakre undanföres, så att båda axlarna komma i samma linie som främre armen; ansigtet vändes mot motståndaren (i samma riktning som främre armen). Utfallet göres på en linie, som bildar half rät vinkel mot gamla linien (fig. 16).

Gardställning efter utfall inåt intages på nya linien på kommandoordet:

Helt tillbaka—gard!

(2 afdelningar).

1. Bakre foten flyttas i halfmarschställning bakom den främre och öfvertager kroppstyngden, i det bålen uppreses.

2. Främre foten flyttas bakåt såsom i 2. afdelningen af helt tillbaka marsch, och gardställning intages (fig. 17).

Vid första inöfvandet af utfall

utåt och inåt, kan gardställning återtagas på bakre foten genom vändning på dess häl och främre fotens återflyttning i gardställning på gamla linien (fig. 18).
Kommandoord:

På gamla linien, I—gard!

97

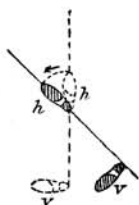

Fig. 15. *Fotflyttningen vid rörelsen med kroppen under parad mot utfall utåt.*

98

Rörelsen med kroppen vid parader mot utfall 99 inåt verkställs på kommandoordet:

Parera inåt fallut—ett!

Fig. 16. *Utfall inåt.*

På bakre fotens häl vändes $\frac{1}{8}$ cirkel åt höger (venster), och främre foten flyttas i halfmarschställning bakom den bakre (fig. 19).

Instruktion i sabelfäktning till fots.

- 100 Från denna ställning verkställes förflyttning framåt eller tillbaka i gard på nya marschlinien genom att uttaga halfmarschen framåt eller tillbaka.

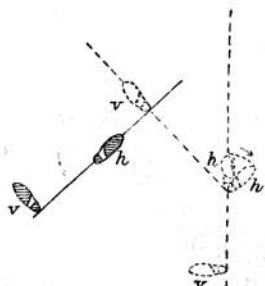

Fig. 17. Helt tillbaka gard på nya linien efter utfall inåt.

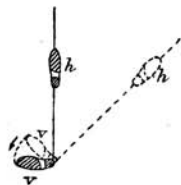

Fig. 18. Tillbaka gard på gamla linien efter utfall utåt.

- 101 Vid första inöfvandet kan utfallet utåt (inåt) indelas i två afdelningar; i den första vändes på bakre (främre) hälen, och i den andra göres utfallet.
- 102 Marsch i förening med utfall ur linien verkställes så väl med enkel- som med helmarsch.

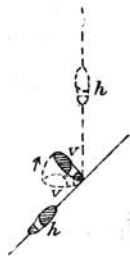

Fig. 19. Fotflyttningen vid rörelsen med kroppen under parader mot utfall inåt.

103 Enkelmarsch med utfall ur linien göres fördelaktigast utåt, enär man vid utfall framåt-utåt sammanslår utfallet med sista fotflyttningen i marschen, hvaremot man vid utfall framåt-inåt måste fullborda marschen före utfallet. Kommandoord:

Framåt, utåt fallut—ett-två! (med afdelningsräkning: **ett! två!**)

(2 afdelningar.)

1. Bakre foten flyttas intill den främre såsom vid enkelmarsch.

2. På bakre fotens häl vändes $\frac{1}{8}$ cirkel åt höger (venster), och främre foten flyttas i utfallsställning i förhållande till den bakre (fig. 20).

Framåt, inåt fallut—ett-två-tre! (med afdelningsräkning: **ett-två! tre!**)

(3 afdelningar.)

1. och 2. Enkelmarschen verkställes.

3. Inåt fallut göres på förut beskrifvet sätt (fig. 21).

Helmarsch med utfall ur linien göres fördelaktigast utåt, af samma skäl som för enkelmarsch med utfall blifvit anfördt.

Kommandoord:

Helt framåt, utåt fallut—ett-två! (med afdelningsräkning: **ett! två!**)

(2 afdelningar.)

1. Bakre foten flyttas fram i halfmarschställning.

2. På den flyttade fotens häl vändes $\frac{1}{8}$ cirkel åt höger (venster), och den andra foten flyttas i utfallsställning i förhållande till denna (fig. 22).

Helt framåt, inåt fallut—ett-två-tre! (med afdelningsräkning: **ett-två! tre!**)

(3 afdelningar.)

1. och 2. Helt framåt marsch göres.

3. Utfall inåt göres (fig. 23).

Rörelserna med kroppen vid parader mot marsch 105 med utfall ur linien blifva motsvarande marsch tillbaka och därefter paradrörelsen för utfall ur linien.

Marsch framåt från utfall ur linien verkställes 106 efter utfall utåt medelst hel- eller halfmarsch och efter utfall inåt medelst bakre fotens framflyttande i gardställning.

Från utfall utåt kommanderas:

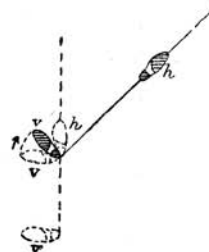

Fig. 20. Fotflyttningarna vid enkelmarsch med utfall utåt.

Helt framåt (halft framåt)—ett-två! (ett!)

(2 [1] afdelningar).

1. På främre fotens häl vändes $\frac{1}{4}$ cirkel åt venster (höger); den bakre foten framflyttas samtidigt i halfmarschställning.

2. Det andra halfmarschsteget uttages (fig. 24).

Från utfall inåt kommenderas:

Framåt—ett!

Den bakre foten framflyttas i gardställning på nya marschlinien (fig. 25).

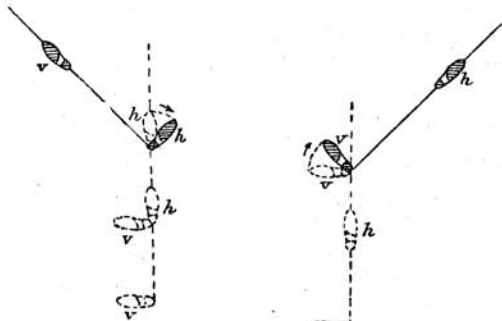

Fig. 21. Fotflyttningarna vid enkelmarsch med utfall inåt.

Fig. 22. Fotflyttningarna vid helt framåt, utåt fallut.

107 Förflyttningar framåt efter utfall ur linien användas företrädesvis mot underlägsna fäktare, eller mot dem som försumma svaret.

108 Rörelsen med kroppen vid parader mot marsch framåt från utfall ur linien blir endast motsvarande marsch tillbaka.

109 Utfall ur linien från utfall ur linien kunna äfven göras, dock bäst med utfall utåt som första ut-

Fig. 23. Fotflyttningarna vid helt framåt, inåt fallut.

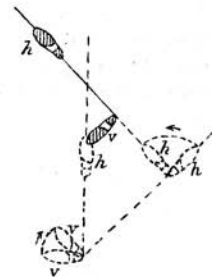

Fig. 24. Fotflyttningarna vid framåt marsch från utfall utåt.

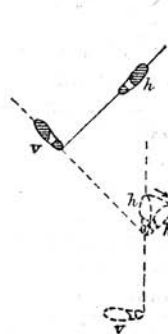

Fig. 25. Fotflyttningarna vid framåt marsch från utfall inåt.

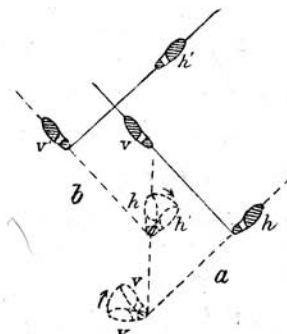

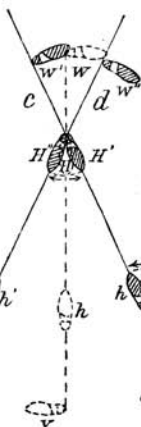
Fig. 26. Fotflyttningarna vid utåt och inåt fallut (a) samt vid inåt och utåt fallut (b).

fall. Därvid öfvergår man omedelbart från det ena utfallet till det andra. Kommandoord:

Utåt och inåt (Inåt och utåt) fallut—ett! två!

På »ett» göres utfall utåt (inåt); på »två» göres utfall inåt (utåt) från föregående utfallsställning (fig. 26).

110 **Rörelserna med kroppen vid parader** mot tvenne på hvarandra följande utfall ur linien blifva en förening af de två som motsvara utfallen, med iakttagande att den parerande vid paradrörelsen för sista utfallet gör en volt inåt (utåt) enligt § 16, jämte rotering, för att motståndarne sålunda må komma på samma marschlinie.

§ 16.

Volter och rörelserna med kroppen vid parader däremot.

Volter utföras utåt och inåt från så väl gardställning som halfmarschställning. Såsom regel gäller, att man först flyttar den fot, åt hvilkens sida voltten skall göras, oberoende af om man står i gardställning eller halfmarschställning.

Fig. 27. Fotflyttningarna vid volt utåt (a) och volt inåt (b) från gardställning samt vid rörelserna med kroppen vid parader däremot.

112 **Volt utåt från gardställning** verkställs på kommandoordet:

Volt utåt—ett-två! (med afdelningsräkning ett! två!) (2 afdelningar.)

1. Främre foten flyttas två fotlängder utåt och något framåt.

2. På främre fotens häl vändes så mycket åt venster (höger), att nämnda fots förlängning träffar motståndarens främre häl, och bakre foten flyttas i gardställning på den genom främre fotens vändning bestämda gardlinien d. v. s. den linie, som går genom motståndarens och egen främre häl (fig. 27 a).

Från halfmarschställning göres volt utåt, på samma kommandoord, genom att flytta den bakre foten något mer än två fotlängder framför den främre och två fotlängder utåt, hvarefter bakre foten flyttas, och vändning göres såsom ofvan beskrifvits (fig. 28 a).

Volt inåt från gardställning verkställs på kommandoordet:

Volt inåt—ett-två! (med afdelningsräkning: ett! två!) (2 afdelningar.)

1. Bakre foten flyttas tre fotlängder inåt och något framåt.

2. På bakre fotens häl vändes så mycket, att nämnda fot blifver vinkelrät mot den linie, som går genom samma fots häl och motståndarens främre häl; främre foten ned-sattes i gardställning på samma linie (fig. 27 b).

Från halfmarschställning göres volt inåt, på samma kommandoord, genom att flytta främre foten tre fotlängder inåt och något framåt, hvarefter bakre foten framflyttas, och vändning göres såsom ofvan beskrifvits (fig. 28 b).

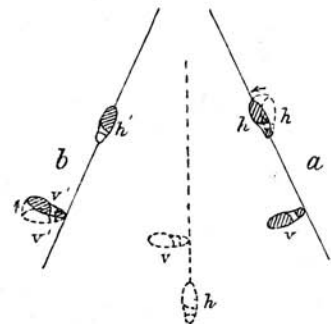

Fig. 28. Fotflyttningarna vid volt utåt (a) och vid volt inåt (b) från halfmarschställning.

- 116 Volter från halfmarschställning förekomma hufvudsakligast under tillbakamarsch, omedelbart efter första halfmarschen, såsom temporörelse mot en påträngande motståndare. Kommandoord:

Halft tillbaka, volt inåt (utåt)—ett-två-tre! (med afdelningsräkning: **ett! två! tre!**)

(3 afdelningar.)

1. Halfmarsch göres bakåt.

2. och 3. Volt inåt (utåt) från halfmarschställning göres enligt ofvan angifna grunder.

117

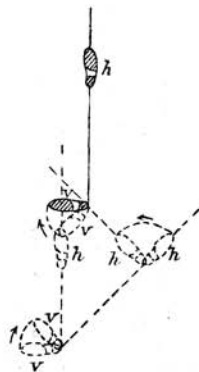

Fig. 29. Förflyttningarna vid bågmarsch från utfall utåt.

Rörelsen med kroppen vid parader mot volter verkställs i gardställning genom att vända på främre hälen åt venster (höger), hvarvid samtidigt bakre foten flyttas, så att hela främre foten och bakre fotens häl komma på motståndarens gardlinje (fig. 27 c och d). Kommandoord:

Parera volt utåt (inåt)—ett!

Från halfmarschställning verkställs rörelsen genom vändning på bakre hälen, efter samma grunder, samtidigt med främre fotens flyttning bakåt. Vändningens storlek skall rätta sig efter storleken af den volt som motståndaren gör, så att båda motståndarna efter vändningen och volten befinna sig på samma linie.

§ 17.

Bågmarscher och rörelserna med kroppen vid parader däremot.

- 118 Bågmarscher verkställas omedelbart efter ett utfall ur linien, utåt eller inåt.

Bågmarsch från utfall utåt verkställs på kommandoordet:

Bågmarsch—ett-två! (med afdelningsräkning: **ett! två!**)

(2 afdelningar.)

1. På främre fotens häl vändes $\frac{1}{4}$ cirkel åt venster (höger); den bakre foten flyttas i halfmarschställning framför den främre.

2. På främre fotens häl vändes, och ett utfall utåt göres ånyo, efter grunderna för helt framåt, utåt fallut (fig. 29).

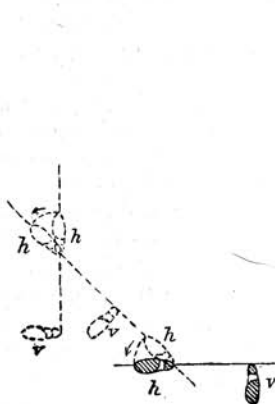

Fig. 30. Förflyttningarna vid rörelserna med kroppen vid parader mot bågmarsch från utfall utåt.

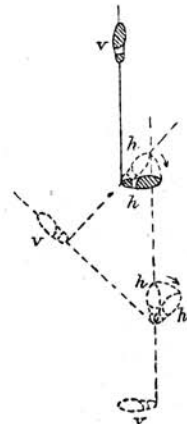

Fig. 31. Förflyttningarna vid bågmarsch från utfall inåt.

Gardställning intages på nya linien, enligt mom. 119 94, på kommandoordet:

I—gard!

Rörelserna med kroppen vid parader mot båg- 120 marsch från utfall utåt verkställas på kommandoordet:

Parera bågmarsch—ett-två! (med afdelningsräkning: **ett! två!**)

(2 afdelningar.)

1. Halfmarsch tillbaka göres.
2. På bakre fotens häl vändes, såsom vid parad för utfall utåt, i det främre foten flyttas tillbaka i gardställning (fig. 30).

121 *Bågmarsch från utfall inåt* verkställs på kommandoordet:

Bågmarsch—ett-två!(med afdelningsräkning **ett! två!**)

(2 afdelningar.)

1. Bakre foten flyttas i gardställning framför den främre.

2. På främre fotens häl vändes, och ett utfall inåt göres ånyo efter grunderna härför (fig. 31).

Gardställning intages

på nya linien enligt mom. 97 på kommandoordet:

Helt tillbaka—gard!

122 *Fig. 32. Fotflyttningarna vid rörelserna med kroppen vid parader mot bågmarsch från utfall inåt.*

123 *Rörelserna med kroppen vid parader mot bågmarsch från utfall inåt* verkställs på kommandoordet: **Parera bågmarsch—ett-två!** (med afdelningsräkning: **ett! två!**)

(2 afdelningar.)

1. Främre foten flyttas tillbaka i gardställning.
2. På bakre fotens häl vändes, och främre foten flyttas tillbaka i halfmarschställning såsom vid parad för utfall inåt, mom. 99 (fig. 32).

124 Förflyttningarna i en bågmarsch skola så inövas, att de kunna göras med största hastighet och flyta i hvarandra utan uppehåll. De skola, då rörelsen är fullt inöfvad, följa omedelbart på utfallet.

KAP. IV.

Hugg och stötar.

§ 18.

Allmänna bestämmelser.

Hvarje hugg (stöt) utföres i en enda hastig rörelse, 125 som vid inöfvandet bör delas i två afdelningar.

Då utbildningen i sabelfäktning är fullbordad, kunna 126 huggen göras stora eller små efter behovet eller blottan. Endast de stora huggen inövas från början och därmed fortsattes, tills riktig form och säkerhet vunnits, hvar- efter huggens rörelsebana minskas, till större hastighets vinnande. De små huggen skilja sig ej i riktning från de stora, blott i den något begränsade banan och i den mindre handledsrörelsen.

Alla hugg skola noggrant inövas med afdelnings- 127 räkning, därvid rörelsen i början bör utföras långsamt för vinnande af riktig form; småningom ökas hastigheten, och uppehållet mellan afdelningarna minskas för att helt och hållet försvinna, så snart tillräcklig färdighet vunnits.

Hvarje hugg bör verkställas med full kraft och 128 alltid riktas mot den blottade kroppsdelen; men det skall verkställas så, att det hvilket ögonblick som helst kan hejdas, så att man ej förhugger sig, om motståndaren ej möter i paraden och hugget ej träffar.

- 129 Hvarje hugg öfvas först särskildt upprepade gånger, sedan omvexlande med andra hugg, så att färdigheten i hvarje hugg med noggrannhet inöfvas.
- 130 Stötarna riktas i allmänhet mot bröstet; hög quart- och tersstöt kunna äfven riktas mot ansigtet.

§ 19.

Huggens och stötarnas indelning.

- 131 *Huggen äro enkla och sammansatta.* Med enkla hugg förstås de, som verkställas i en enda rörelse; med sammansatta hugg förstås de, som utgöras af två eller flere enkla hugg d. v. s. ett eller två markerade och ett uthugget hugg.
- 132 De enkla huggen indelas i *vågräta*, *lodräta* och *sneda*. De *vågräta* huggen äro *höga* eller *låga*. De höga äro *quart-* och *tershugg* (fig. 1 *A* och *D*); de låga äro *lågquart* och *lågters* (*quart på armen* och *ters på armen*) (fig. 1 *B* och *E*).
- Till de vågräta höga huggen hänföras äfven *quart öfver klingan* och *ters öfver klingan*.
- De lodräta huggen äro *priminom-* och *primutom-* hugg (fig. 1 *G*).
- De *sneda* huggen äro *qvint-* och *sekundhugg* (fig. 1 *C* och *F*).
- 133 Quart- och tershugg riktas mot öfre delen af anfallstaflan (hufvud, hals, axlar, bröst); lågquart och lågters mot nedre delen af anfallstaflan (främre handen och underarmen); primhugg riktas mot hufvudet; qvint- och sekundhugg mot främre armbågen (se fig. 1).
- 134 *Stötarna* indelas i *höga* och *låga* och benämnas *hög* och *låg quartstöt*, *hög* och *låg tersstöt*, allt efter som de utföras öfver eller under motståndarens hand. Stötarna kunna sammansättas med hugg, antingen markerad stöt och uthugget hugg eller markeradt hugg och utstött stöt.

Enär de låga stötarna äro de vanligast förekommande användes för dem kommandoordet »stöt». Då hög stöt skall verkställas kommenderas »*hög quartstöt*» eller »*hög tersstöt*».

Fig. 33 a. Uttagning till quarthugg.

§ 20.

Enkla hugg.a) **Vågräta hugg.**

Quarthugg verkställas på kommandoordet:

Quart—hugg!

Från tersläge utföres hugget sålunda: Handen böjes rätt uppåt, fingrarna utom tummen och pekfingeret lossas något från kaveln, och sabelklingan föres uppåt-bakåt och så mycket utåt, att den bildar spetsig vinkel mot armen (vinkeln vexlar efter huggets storlek), klingan

vågrät och dess rygg vänd mot främre axelns yttre sida (uttagningen) (fig. 33 a). Hugget uthugges därefter i riktning utifrån-inåt genom armbågs- och handledens

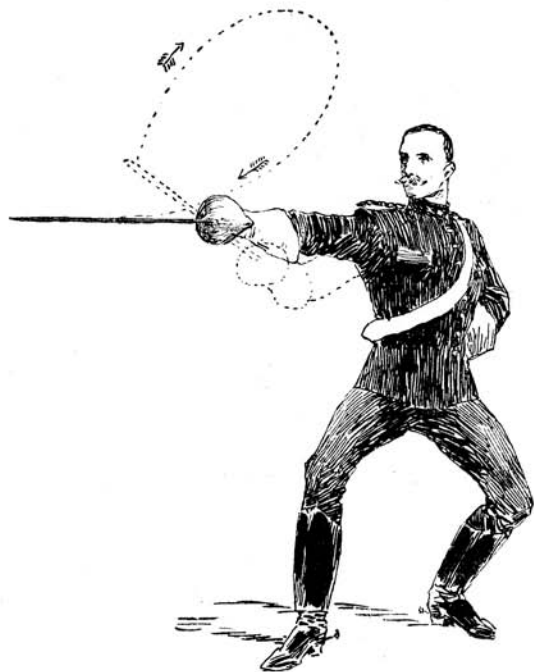

Fig. 33 b. Uthugget kvarthugg.

hastiga sträckning, underarmens fullständiga vridning, så att knogarna komma nedåt, samt alla fingrarnas kraftiga slutande kring kafveln. Efter fullbordadt hugg skall armen vara fullt sträckt, axeln, handen och sabel-

spetsen i en rät linie samt klingan vågrät med flatan fullt uppåt och eggen inåt (fig. 33 b).

Vid första inöfvandet indelas hugget i 2 afdel- 137
ningar. Kommandoord:

Qvart—hugg! två!

1. Uttagningen göres (fig. 33 a).
2. Hugget uthugges (fig. 33 b).

Från qvartläge utföres qvarthugg sålunda: Handen 138
vändes, så att knogarna komma uppåt, hvarefter hugget verkställes på ofvan beskrifvet sätt. Vid första inöfvandet indelas hugget i 3 afdelningar. Kommandoord:

Qvart—hugg! två! tre!

1. Handvändningen göres.
2. Uttagningen göres.
3. Hugget uthugges.

Från lågt läge (låg qvartstöt, sekundparad, se- 139
kundhugg) kan qvarthugg äfven utföras.

Lågt qvarthugg (qvart på armen) utföres efter 140
samma grunder på kommandoordet:

Låg qvart—hugg! (Qvart på armen—hugg!)

Tershugg verkställes på kommandoordet: 141

Ters—hugg!

Från qvartläge utföres hugget sålunda: Handen böjes rätt. uppåt, fingrarna utom tummen och pek-fingret lossas något från kafveln, och i det armbågsleden lindrigt böjes, föres sabelklingan uppåt-bakåt och så mycket inåt, att den bildar spetsig vinkel mot armen (vinkeln vexlar efter huggets storlek), klingan vågrät och dess rygg vänd mot bröstet (uttagningen) (fig. 34 a). Hugget uthugges därefter i riktning inifrån-utåt genom armbågs- och handledens hastiga sträckning, underarmens fullständiga vridning, så att knogarna komma uppåt, samt alla fingrarnas kraftiga slutande kring kafveln. Efter fullbordadt hugg skall armen vara fullt sträckt, axeln, handen och sabelspetsen i en rät linie samt klingan vågrät med flatan fullt uppåt och eggen utåt (fig. 34 b).

- 142 Vid första inöfvandet indelas hugget i 2 afdelningar.
Kommandoord:
Ters—hugg! två!

Fig. 34 a. Uttagning till tershugg.

1. Uttagningen göres (fig. 34 a).
2. Hugget uthugges (fig. 34 b).

Från tersläge utföres tershugget sålunda: Handen 143
vändes så att knogarna komma nedåt, hvarefter hugget
verkställes på ofvan beskrifvet sätt. Vid första inöfvand-
et indelas hugget i 3 afdelningar. Kommandoord:

Fig. 34 b. Uthugget tershugg.

Ters—hugg! två! tre!

1. Handvändningen göres.
2. Uttagningen göres.
3. Hugget uthugges.

Instruktion i sabelfäkning till fots.

Fig. 35 a. Uttagning till priminohugg.

Från lågt läge (låg tersstöt, qvintparad, qvinthugg) 144 kan tershugg äfven utföras.

Lågt tershugg (ters på armen) utföres efter samma 145 grunder på kommandoordet:

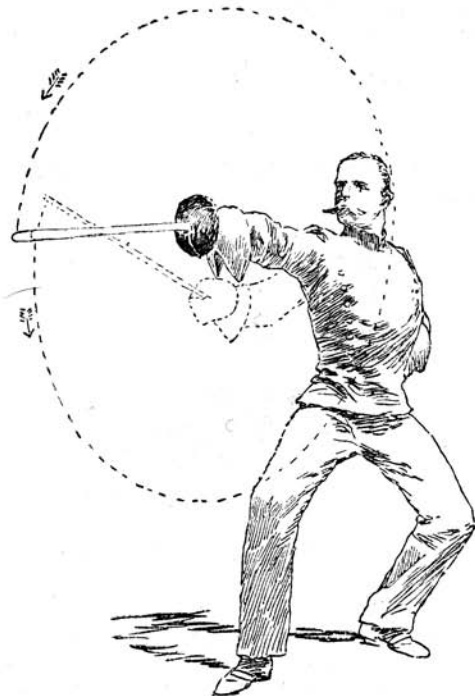

Fig. 35 b. Uthugget priminohugg.

Låg ters—hugg! (ters på armen—hugg!)

Hugg öfver motståndarens klinga användas efter parad 146 mot lågt quart- eller tershugg. Dessa hugg förenas i regeln

med en volt eller rättningmarsch. Efter låg quartparad göres ters öfver klingan och efter låg tersparad quart öfver klingan.

147 *Ters (quart) öfver klingan* verkställles på kommandoordet:

Ters (quart) öfver klingan—hugg!

Genom en kraftig handledsrörelse i förening med omvridning och utsträckning af armen, framföres sabeln omedelbart från paradläget öfver motståndarens klinga såsom vid ters- (quart-)hugg (fig. 48 och 50).

b) **Lodräta hugg.**

148 *Priminomhugg* verkställles på kommandoordet:
Priminom—hugg!

Fig. 36 a. Uttagning till primutomhugg.

Från tersläge utföres hugget sålunda: Armen vrids, så att tummen kommer nedåt och klingans egg uppåt, hvarvid armen något sträckes och handen föres något utåt (uttagningen) (fig. 35 a). Hugget uthugges därefter, i det fingrarna utom tummen och pekfingeret något lossa sin fattning, genom att klingan med eggen framåt svänges under böjning i hand- och armågsled åt bröstsidan; därunder beskriver spetsen en båge nedåt-bakåt-uppåt, och hugget fullbordas i riktning

uppifrån-nedåt; handen återföres härvid i anfallsplanet, fingrarna slutas kraftigt om kafveln, och armågsleden sträckes hastigt. Efter fullbordadt hugg skall handen

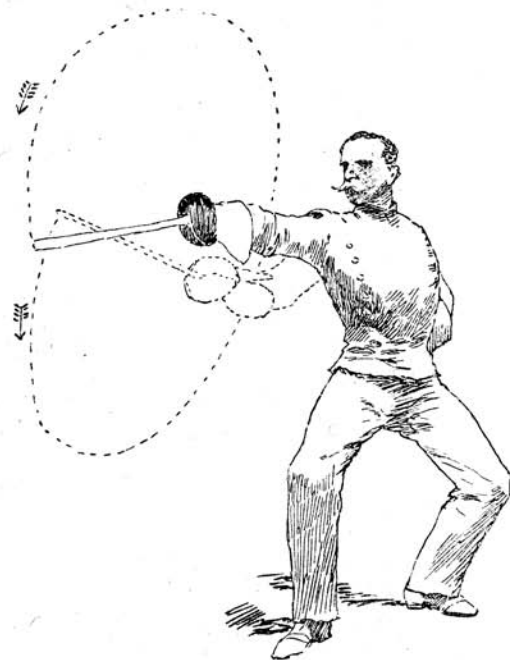

Fig. 36 b. Uthugget primutomhugg.

vara obetydligt högre än axeln och spetsen något lägre än handen (fig. 35 b).

Vid första inöfvandet indelas hugget i 2 afdelningar. 149

Kommandoord:

Priminom—hugg! två!

1. Uttagningen göres (fig. 35 a).
 2. Hugget uthugges (fig. 35 b).
 150 Priminomhugg kan utföras från alla lägen, i hvilka vapnet i höger (venster) gard ligger till venster (höger) om motståndarens.

- 151 *Primutomhugg* verkställes på kommandoordet:
Primutom—hugg!

Från kvartläge utföres hugget sålunda: Armen vrids, så att eggen kommer snedt inåt-uppåt, hvarvid armbågsleden lindrigt böjes, och handen föres något inåt (uttagningen) (fig. 36 a). Hugget uthugges därefter, i det fingrarna utom tummen och pekfingeret något lossa sin fattning, genom att klingan med eggen framåt svänges under böjning i hand- och armbågsled åt ryggsidan; därunder beskriver spetsen en båge nedåt-bakåt-uppåt, och hugget fullbordas i riktning uppifrån-nedåt; handen återföres härvid i anfallsplanet, fingrarna slutas kraftigt om kafveln, och armbågsleden sträcket hastigt. Efter fullbordadt hugg skall handen vara obetydligt högre än axeln och spetsen något lägre än handen (fig. 36 b).

- 152 Vid första inöfvandet indelas hugget i 2 afdelningar. Kommandoord:

Primutom—hugg! två!

1. Uttagningen göres (fig. 36 a).
 2. Hugget uthugges (fig. 36 b).
 153 Primutomhugg kan utföras från alla lägen, i hvilka vapnet i höger (venster) gard ligger till höger (venster) om motståndarens.

c) **Sneda hugg.**

- 154 *Qvinthugg* verkställes på kommandoordet:
Qvint—hugg!

Hugget utföres från quart- eller tersläge sålunda: Uttagningen göres på samma sätt som för kvarthugget

(fig. 33 a), hvarefter hugget uthugges i riktning utifrån snedt uppåt mot motståndarens främre underarm genom armbågs- och handledens hastiga sträckning, underarmens och handens vridning uppåt och fingrarnas kraftiga

Fig. 37. Uthugget qvinthugg.

slutande om kafveln. Efter fullbordadt hugg skall handen vara vänd med knogarna nedåt, armen fullt sträckt och klingans egg riktad snedt uppåt (fig. 37).

Vid första inöfvandet indelas hugget i 2 afdelningar. Kommandoord: 155

Qvint—hugg! två!

1. Uttagningen göres (fig. 33 a).
2. Hugget uthugges (fig. 37).

156 **Sekundhugg** verkställles på kommandoordet:

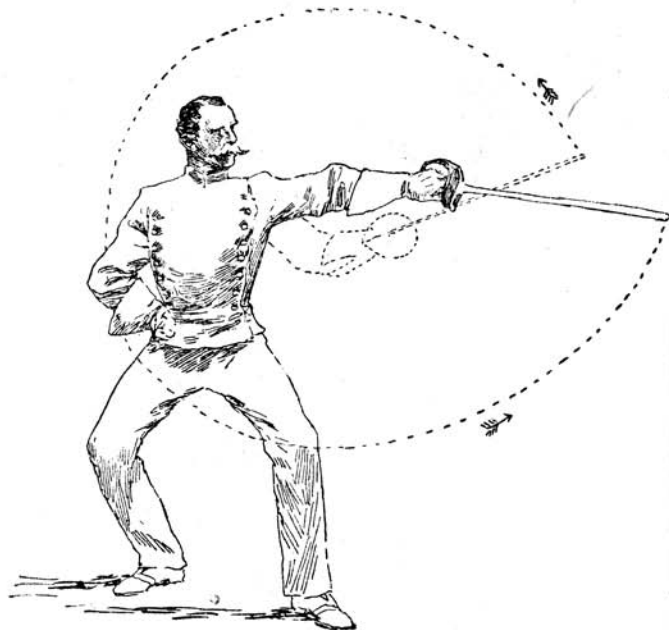

Fig. 38. Uthugget sekundhugg.

Sekund—hugg!

Hugget utföres från ters- eller kvartläge sålunda: Uttagningen göres på samma sätt som för tershugget (fig. 34 a), hvarefter hugget uthugges i riktning ini-

från snedt uppåt mot motståndarens främre underarm genom armbågs- och handledens hastiga sträckning, underarmens och handens vridning nedåt och något utåt samt fingrarnas kraftiga slutande om kafveln. Efter fullbordadt hugg skall handen vara vänd med tummen nedåt, armen fullt sträckt och klingans egg riktad snedt uppåt (fig. 38).

Vid första inöfvandet indelas hugget i 2 afdelningar. 157

Kommandoord:

Sekund—hugg! två!

1. Uttagningen göres (fig. 34 a).
2. Hugget uthugges (fig. 38).

§ 21.

Stötar.

Stötar utföras i en afdelning. Där så ske kan 158 verkställas de utan ökad böjning i armbågsleden (uppvinkling). Uppvinkling eger endast rum, när motståndarne kommit hvarandra så nära eller armen blifvit så sträckt, att en sådan är nödvändig.

Låg tersstöt (kvartstöt) verkställles på kommando- 159 ordet:

Låg tersstöt (låg kvartstöt)—ett!

Med tummen längs kafvelns rygg riktas spetsen mot anfallspunkten under motståndarens fäste; stöten utstöttes med rak handled mot anfallspunkten genom att kraftigt sträcka armen; klingan med eggen snedt nedåt och utåt (flatsidan uppåt, eggen inåt) (fig. 44 och 46).

Den låga tersstöten (kvartstöten), som alltid utgår 160 från tersläge (kvartläge), kan, sedan vana och färdighet vunnits, utföras på kommandoordet:

Stöt—ett!

161 *Hög tersstöt (kvartstöt)* verkställs på kommandoordet:

Hög tersstöt (hög kvartstöt)—ett!

Stöten utföres efter samma grunder som låg tersstöt (låg kvartstöt), med den skillnad att stöten riktas och utstötes öfver motståndarens fäste.

162 Vid första infövdandet af stötar efter uthugget hugg eller då armen är så sträckt att uppvinkling måste ske, afdelas rörelsen, och på »ett» verkställs en lindrig böjning i armbågsleden (samma böjning som i gardläget), hvarvid spetsen riktas; på »två» utstötes stöten.

Kommandoord:

Hög (låg) kvartstöt (hög [låg] tersstöt)—ett! två!

§ 22.

Sammansatta hugg och stötar.

Allmänna bestämmelser.

163 Fint (markeradt hugg eller stöt) är ett låtsadt anfall, för att af motståndaren framtinga en parad, hvarigenom en blotta uppkommer.

164 Mer än ett markeradt hugg (stöt) användes sällan i sabelfäktning, emedan två markerade vapenrörelser före uthugget (utstöten) gifva motståndaren för godt tillfälle till tempoanfall.

a.) **Vågräta hugg som fint.**

165 *Quart- och tershugg som fint* kunna användas från alla lägen, hvarifrån vågräta hugg kunna utföras och verkställas sålunda: Det markerade hugget utföres så mycket, att den åsyftade blottan framkallas, hvarpå det hejdas eller ändrar bana, för att öfvergå till annat hugg eller stöt.

Exempel:

Quart-ters—hugg!

Quart-prim—hugg!

Quart-lågkvart—hugg!

Quart-sekund—hugg!

Ters-*kvart*—hugg!

Ters-*prim*—hugg!

Ters-lågters—hugg!

Ters-*qvint*—hugg!

Lågters-*prim*—hugg!

Lågkvart-*prim*—hugg!

b.) **Lodräta hugg som fint.**

Priminom- och primutomhugg som fint kunna 166 användas från alla lägen, hvarifrån primhugg kunna utföras, och verkställas i öfverensstämmelse med bestämmelserna i näst föregående moment.

I förening med en låg stöt hejdas det markerade hugget i likhet med föregående, hvarpå stöten uppvinklas och utstötes. I förening med en annan prim låter man det markerade hugget omedelbart öfvergå i det som skall uthuggas.

Exempel:

Prim-*kvart*—hugg!

Prim-*ters*—hugg!

Prim-lågkvart—hugg!

Prim-lågters—hugg!

Dubbelprim—hugg!

Prim-stöt—hugg!

c.) **Stötar som fint.**

Låg ters- och låg kvartstöt som fint kunna 167 användas från de lägen, hvarifrån de låga stötarne kunna utföras.

- 168 Stötfinten användes endast i förening med primhugg. Stöten utstötes härvid fullständigt, dock med ögonblicklig öfvergång från stöten till primhugget. Efter låg tersstöt göres alltid primutomhugg och efter låg kvartstöt priminomhugg.

Exempel:

Stöt-prim—hugg!

§ 23.

Skvadronering.

- 169 Skvadronering, som är ett upprepande af ett eller två hugg i följd efter hvarandra, öfvas först sedan huggen kunna utföras utan afdelningsräkning. Denna öfning bör allt emellanåt återtagas såsom en för handleden och underarmen allmänt stärkande öfning. Den utföres alltid i gardställning. I början fordras ej hastighet i rörelsen, utan skall i första hand formen iakttagas.
- 170 Vid denna öfning *uthuggas* de enkla huggen och vid sammansatta hugg det sista hugget, utom vid skvadronering af dubbelprim, då huggen fortlöpa oafbrutet i hvarandra.

Kommandoord:

Priminom (primutom)—skvadronera!

Qvart (ters)—skvadronera!

Dubbelprim—skvadronera!

Qvart-ters (ters-qvart)—skvadronera!

Qvart-prim (ters-prim)—skvadronera! o. s. v.

Då öfningen skall upphöra kommanderas:

I—gard!

KAP. V.

Parader.

§ 24.

Allmänna bestämmelser.

En parad eller afböjning kallas den rörelse med vapnet, hvarigenom man afvärjer ett hugg eller en stöt.

Alla parader skola utföras med största möjliga begränsning d. v. s. ej göras större än som behöfs för anfallets afvärjande. 172

Paraden göres med paraddelen af egen klinga, mötande anfallsdelen af motståndarens klinga i hugget med egg mot egg, kort och skarpt, så att egen klinga ej gifver vika; stöten afböjes likaledes med klingans paraddel, den låga stöten i regeln med egg mot rygg och den höga med egg mot egg. 173

Paraderna böra först till form och allmänna grunder inöfvas utan motståndare, hvarvid instruktören bör visa eller markera det hugg eller den stöt, hvaremot paraden skall användas. 174

§ 25.

Paradernas indelning.

Paraderna indelas i *enkla* och *sammansatta*. 175
Enkla parader äro sådana, som endast afse att på närmaste väg afvärja motståndarens angrepp.

Sammansatta parader äro sådana, som utom afvärjandet afse att bereda åt den parerande en större blotta eller bättre läge för svarshugget (svarsstöten).

176 De enkla paraderna indelas med afseende på formen i *mötande* och *följande* parader.

Mötande parader kallas de, som på kortaste vägen med eggen möta eggen af motståndarens klinga, verkande i motsatt riktning mot den, hvori den anfallandes vapenrörelse går.

Följande parader kallas de, hvilka gå i samma sidoriiktning som den anfallandes vapenrörelse och sålunda afböja åt samma håll, ditåt den anfallandes vapenrörelse går.

177 De enkla paraderna indelas med afseende på spetsens läge i *höga* och *låga*.

Höga parader kallas de, som verkställas med spetsen högre än handen. Dessa användas mot de våg- och lodräta huggen samt mot stötarna öfver fästet.

Låga parader kallas de, som verkställas med spetsen lägre än handen. Dessa användas mot stötarna under fästet samt mot de sneda huggen underifrån.

178 De höga paraderna äro två, *quart* och *ters*; de låga likaledes två, *quint* och *sekund*.

179 De sammansatta paraderna äro: två blindparader, *quart-* och *ters-blindparad*, samt två högparader, *quart-* och *ters-högparad*; de båda senare i förening med utfall ur linien.

180 Vid öfningar efter kommando gäller som regel, till undvikande af långa kommandoord, att alla låga stötar pareras med »följande» parader samt alla hugg och höga stötar med »mötande» parader. Skall en låg stöt pareras mötande, får detta särskildt kommenderas.

§ 26.

Enkla parader.

De enkla paraderna äro: *quart*, *ters*, *quint* 181 och *sekund*.

Fig. 39. *Quartparad mot vågrätt hugg.*

Quartparad användes mot quarthugg, priminom- 182 hugg och hög quartstöt samt verkställs på kommandoordet:

Parera quart—ett!

Från tersläge mot vågrätt hugg (qvarthugg) utföres paraden sålunda: Handen vändes i quartläge, så

Fig. 40. Qvartparad mot lodrätt hugg.

att eggen riktas inåt, och föres med bibehållande af spetsen i anfallsplanet så mycket inåt, att motståndarens

hugg skarpt mötes med paraddelens egg utanför anfalls-tafan; armen bibehåller samma böjning som i gardställningen (fig. 39). Handens höjd rättas efter huggets; i regeln bibehåller den samma höjd som i gardställningen; mot lägre riktade hugg sänkes handen ända till höfthöjd, om så behöfs.

Mot lodrätt hugg verkställs och kommenderas 183 qvartparaden efter enahanda grunder, dock så att eggen vändes mera uppåt för att möta det uppfifrån kommande hugget, hvarjämte vapnet i mån af behof höjes, och hugget uppfångas af klingans inre anfallsdel (fig. 40). Sabelns lutning skall härvid vara så stor, att den täcker anfallstafans bredd.

Mot hög stöt utföres qvartparaden efter samma 184 grunder, hvarvid dock rörelsen blir något mindre skarp, i det motståndarens spets föres utanför anfallsplanet.

Om qvartparaden utföres från sekundläge, vändes 185 handen i quart, under det sabelspetsen föres i en båge utåt-uppåt-inåt. Utföres den från qvintläge, så föres sabelspetsen uppåt medelst en böjning i handleden.

Tersparad användes mot tershugg, primutomhugg 186 och hög tersstöt samt verkställs på kommandoordet:

Parera ters—ett!

Från quartläge mot vågrätt hugg (tershugg) utföres paraden sålunda: Handen vändes i tersläge, så att eggen riktas utåt, och föres med bibehållande af spetsen i anfallsplanet så mycket utåt, att motståndarens hugg skarpt mötes med paraddelens egg utanför anfalls-tafan; armen bibehåller samma böjning som i gardställningen (fig. 41). För öfrigt iakttagas bestämmelserna i mom. 182.

Mot lodrätt hugg och mot hög stöt verkställs 187 tersparad efter enahanda grunder som för qvartparaden angifves i mom. 183 och 184 (fig. 42).

Instruktion i sabelfäkning till fots.

188 Om tersparaden utföres från qvintläge, vändes handen i ters, under det sabelspetsen föres i en båge inåt-uppåt-utåt; från sekundläge föres den uppåt medelst en böjning i handleden.

189 Skall quart- eller tersparad ånyo utföras från samma paradläge, verkställas de genom handens fö-

Fig. 41. Tersparad mot vågrätt hugg.

rande in i anfallsplanet, eggens vändande nedåt samt genom omedelbar återgång till samma paradläge; detta för att gifva mera styrka åt paraden och vara beredd att möta hugget från hvilken sida som helst.

Priminomhugg pareras i regeln med quart- och 190 primutomhugg med tersparad, så vida icke motsatta parader särskildt kommenderas.

Fig. 42. Tersparad mot lodrätt hugg.

Qvintparad användes mot qvindhugg och låga 191 stötar samt verkställas på kommandoordet:

Parera qvint—ett!

Från tersläge mot qvindhugg utföres paraden sålunda: Handen vändes i quartläge, så att eggen riktas

inåt; klingan föres härvid åt samma sida, i det spetsen beskriver en båge utåt-nedåt-inåt och hugget mötes skarpt med paraddelens egg utanför anfallstaflan; armen bibehålles i samma böjning som i gardställningen, hvar emot handleden böjes, så att vapnets spets riktas mot motståndarens höft (fig. 43).

Fig. 43. Quintparad mot quinhugg.

192 Om quintparaden utföres från *quartiläge* mot quinhugg, föres sabeln utan handvändning på motsvarande sätt som från *tersläge*.

193 Mot *låg tersstöt* verkställles quintparaden efter enahanda grunder som ofvan beskrifvits, med den skill-

nad att eggen föres utefter ryggen af motståndarens klinga, hvarvid spetsen framföres mot nedre delen af hans bröst (fig. 44).

Sekundparad användes mot sekundhugg och låga 194 stötar samt verkställles på kommandoordet:

Parera sekund—ett!

Fig. 44. Quintparad mot låg tersstöt.

Från *quartiläge* mot *sekundhugg* utföres paraden sålunda: Handen vändes i *tersläge*, så att eggen riktas utåt; härvid föres klingen åt samma sida, i det spetsen beskriver en båge inåt-nedåt-utåt, och hugget mötes skarpt med paraddelens egg utanför anfallstaflan;

armen, med något höjd armbåge, i samma böjning som i gardställningen; spetsen riktad mot motståndarens höft. (fig. 45).

Fig. 45. Sekundparad mot sekundhugg.

195 Om sekundparad utföres från *tersläge* mot sekundhugg, föres sabeln utan handvändning på motsvarande sätt som från *quartläge*.

196 Mot *låg quartstöt* verkställs sekundparaden efter enahanda grunder som för *qvintparad* i mom. 193 angifvas (fig. 46).

§ 27.

Sammansatta parader.

a). Blindparader.

Blindparad användes mot sådana fäktare, som in- 197 lägga mera kraft i hugget, än att de förmå hejda det-

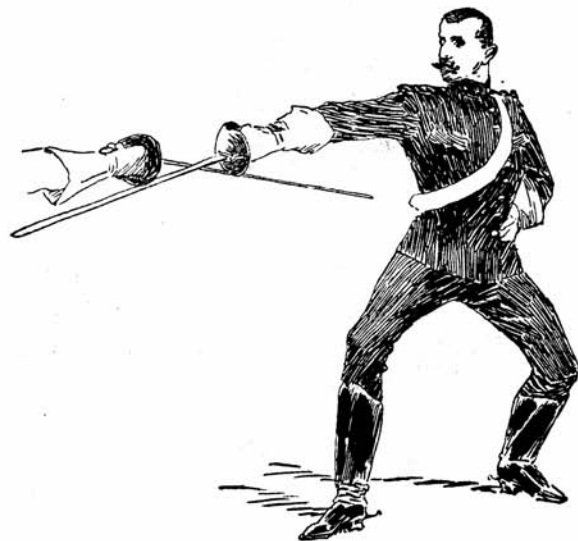

Fig. 46. Sekundparad mot låg quartstöt.

samma. Den kan endast användas mot *quart-* och *ters-*hugg för att genom motståndarens *förhugning* erhålla

blotta för ett hugg (stöt) och verkställs på kommandoordet:

Parera quart-(ters-) blindparad—ett!

Handen sänkes i höjd med höften och föres så långt tillbaka, att motståndarens hugg går förbi; vapnet i nästan lodrät ställning föres så mycket inåt (utåt), att det dock skyddar hela inre (yttre) sidan, om hugget, mot beräkning, skulle nå fram.

- 198 Efter quart-blindparad göres hög tersstöt eller tershugg, och efter ters-blindparad göres hög quartstöt eller quarthugg.

b). Högparader.

- 199 Högparader användas mot primhugg och hugg öfver klingan. De äro tvenne: *quart-högparad* och *ters-högparad*. Vid öfningarna kommenderas endast »högparad», enär högparaden mot primhugg alltid är en fortsättning af den vanliga paraden, hvilken under första inöfningen skall föregå högparaden; denna inöfvas således från en vanlig quart- eller tersparad. Högparaden utföres alltid åt den sida eggen i vanlig parad är riktad.

Högparaderna mot hugg öfver klingan äro desamma som mot primhuggen och verkställas efter ett lågt quart-hugg med quart-högparad och efter ett lågt tershugg med ters-högparad.

- 200 *Quart-högparad* användes mot priminomhugg och ters öfver klingan samt verkställs på kommandoordet:

Högparad—ett!

Mot priminomhugg utföres högparad sålunda: Hugget upptages med vanlig quartparad, men i samma ögonblick klingorna beröra hvarandra, föres den beväpnade handen hastigt uppåt-framåt och till venster (höger), i det armen nästan sträcker; eggen vändes fullt uppåt, och spetsen föres snedt bakåt-nedåt, på samma gång som utfall inåt göres. Handen skall föras så mycket åt venster (höger), att fästet kommer utanför anfallstaflan, och klingan bringas i den lutning, att den fullt betäcker anfallstaflan mot lodräta hugg (fig. 47).

- 201 Vid första inöfvandet, då högparaden skall föregås af vanlig quartparad, kommenderas högparaden efter quartparaden på särskildt verkställighetsord:

Priminom—hugg!

Högparad—två!

Mot tershugg öfver klingan verkställs högparad på 202 samma kommandoord som mot priminomhugg och utföres sålunda: Motståndarens klinga, som från låg quartparad framföres i ett tershugg öfver egen klinga, hvilken ligger i lågt

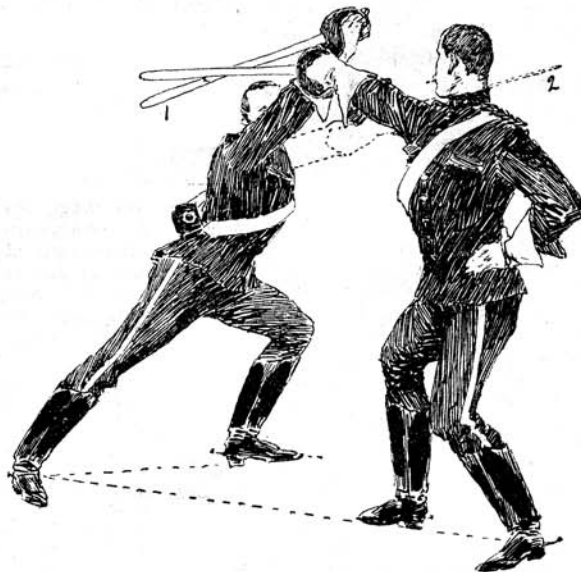

Fig. 47. *Quart-högparad mot priminomhugg (1) och liggande tershugg (2).*

quarthugg, lyftes öfver eget hufvud, i det eggarna mötas, genom att hastigt föra upp handen åt venster (höger), sträcka armen, föra sabelspetsen åt höger (venster) och göra utfall inåt, efter samma grunder som vid högparad mot priminomhugg (fig. 48).

- 203 Vid första inöfvandet kommanderas högparaden efter hugget på särskildt verkställighetsord:
 Volt utåt ters öfver klingan—hugg!
 Högparad—två!

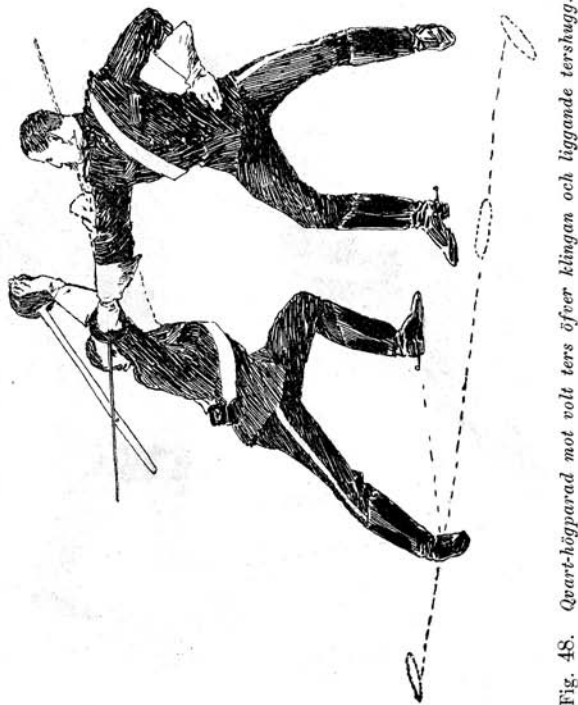

Fig. 48. Quart-högparad mot volt ters öfver klingan och liggande tershugg.

- 204 Ters-högparad användes mot primutmhugg och quart öfver klingan samt verkställes på kommandoordet:
 Högparad—ett!

Mot primutmhugg utföres högparad sålunda: Hugget upptages med vanlig tersparad, men i samma ögonblick klingorna beröra hvarandra föres den beväpnade handen hastigt uppåt-framåt och till höger (venster), i det armen nästan sträcket; eggen vändes fullt uppåt, och spetsen föres snedt

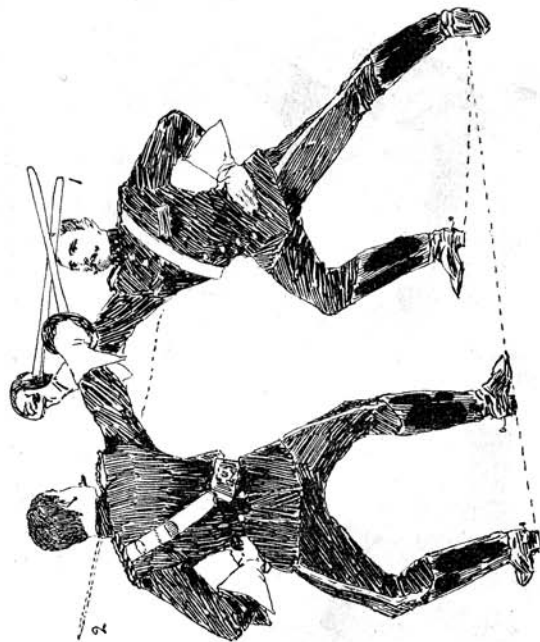

Fig. 49. Ters-högparad mot primutmhugg (1) och liggande quarthugg (2).

bakåt-nedåt, på samma gång som utfall utåt göres. Handen skall föras så mycket till höger (venster), att fästet kommer utanför anfallstaflan, och klingan bringas i den lutning, att den fullt betäcker anfallstaflan mot lodräta hugg (fig. 49).

205 Vid första inöfvandet kommanderas högparaden efter tersparaden på särskildt verkställighetsord:

Primutom—hugg!

Högparad—två!

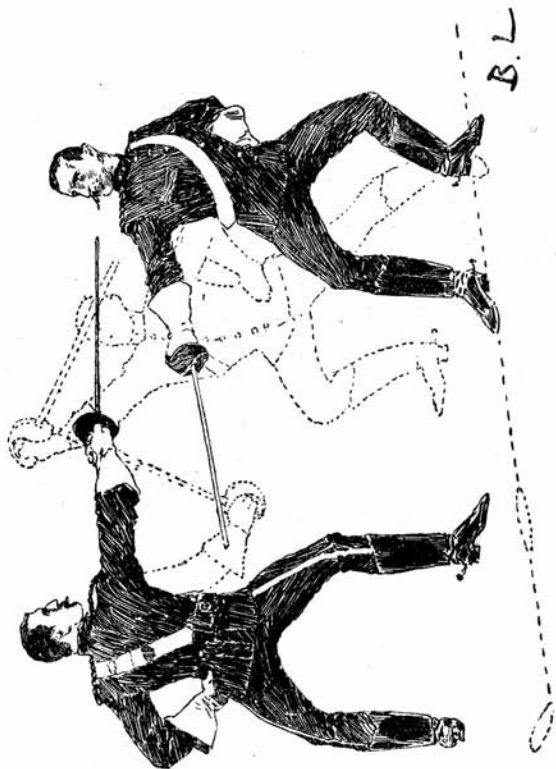

Fig. 50. Ters-högparad mot volt inåt kvart öfver klingan.

206 Mot quarthugg öfver klingan verkställes högparad på samma kommandoord som mot primutomhugg och utföres

sålunda: Motståndarens klinga, som från låg tersparad framföres i ett quarthugg öfver egen klinga, hvilken ligger i lågt tershugg, lyftes öfver eget hufvud, i det eggarna mötas, genom att hastigt föra upp handen åt höger (venster), sträcka armen, föra sabelspetsen åt venster (höger) och göra utfall utåt, efter samma grunder som vid högparad mot primutomhugg (fig. 50).

Vid första inöfvandet kommanderas högparaden efter 207 hugget på särskildt verkställighetsord:

Volt inåt kvart öfver klingan—hugg!

Högparad—två!

Anm. Rörelserna med kroppen vid parader mot liggande hugg efter högparader mot primhugg, äro desamma som mot motsvarande utfall ur linien.

Mot liggande hugg efter högparad mot volt utåt (inåt) hugg öfver klingan, göres volt inåt (utåt) i förening med ofvansagda paradrörelse, för att motståndarne må komma på samma marschlinie.

Kap. VI.

Svar (ripost) och motanfall.

§ 28.

Allmänna bestämmelser.

- 208 Med *svar* förstås det eller de hugg eller den stöt, som följer omedelbart på den parad, hvarmed man afvärjt ett angrepp. Svar skall alltid följa efter parad och kan utföras utan eller med förflyttning.
- 209 Med *motanfall* förstås den eller de anfallsrörelser, hvilka, utan eller med förflyttning, omedelbart åtfölja ett svar.
- Efter svar bör motanfall följa, så vida icke motståndaren gör motsvar (kontraripost).
- 210 Med *motsvar* förstås det hugg eller den stöt, som följer omedelbart på parad af svar.

Kap. VII.

Angrepp på vapnet.

§ 29.

Forcerade stötar.

- Angrepp på vapnet äro forcerade höga stötar. 211
Forcerad hög tersstöt (hög quartstöt) verkställes på kommandoordet:
Forcera hög tersstöt (hög quartstöt)—ett-trå!
 (2 afdelningar)
1. Armbågsleden böjes något, hvarvid motståndarens klinga föres åt sidan, så att blotta uppstår.
 2. Stöten utstöttes i denna blotta, under det att tryckningen mot motståndarens klinga fortgår, för att öfvervinna hans parad.

Kap. VIII.

Förhugg och efterhugg (efterstöt) samt
liggande hugg (stöt).

§ 30.

Allmänna bestämmelser.

- 212** Med *förhugg* förstås det enkla hugg, som från gardställning göres för att förbereda anfall. Det kan med fördel förenas med en appel.
- 213** Med *efterhugg (efterstöt)* förstås det enkla hugg (stöt) på stället, som följer omedelbart efter ett anfall, om motståndaren ej genast svarar.
- 214** Med *liggande hugg* förstås det eller de hugg, som efter ett anfall, i förening med utfall i eller ur linien, utföras omedelbart därpå, i det man kvarligger i utfallet.

Kap. IX.

Enkla och sammansatta hugg och stötar med
förflyttningar och utfall.

§ 31.

Allmänna bestämmelser.

- Hugg och stötar förenas med förflyttningar och utfall dels i linien, dels ur linien. **215**
- Då hugg och förflyttning förenas, skall vapnets och kroppens rörelse i slutmomentet sammanfalla. Hugg och stötar skola vara så inöfvade, att de kunna utföras utan afdelningsräkning, innan de förenas med marscher och utfall. **216**
- Då två hugg (stöt och hugg) skola utföras på helmarsch eller enkelmarsch med utfall, skall en vapenrörelse utföras på vardera förflyttningen. **217**
- Då två hugg (stöt och hugg) skola utföras på rättnings-, enkel-, halfmarsch eller utfall, markeras det första hugget. **218**
- Då tre hugg (en stöt och två hugg) skola utföras på helmarsch och på half- eller enkelmarsch med utfall i och ur linien, göres i regeln ett uthugg (utstött stöt) på första förflyttningen samt ett markeradt och ett uthugg på den andra. **219**

Kap. X.

Tempoanfall (tempohugg, tempostöt).

§ 32.

Allmänna bestämmelser.

220 Med tempoanfall förstås ett anfall som afbryter motståndarens.

Det kan utföras antingen såsom en öfverraskning, då motståndaren förbereder sitt anfall, eller ock utföres det samtidigt med motståndarens anfall. I senare fallet användes det, då motståndarens vapenrörelser äro stora och våldsamma, med flere markerade rörelser, och verkställas antingen medelst en volt, ett utfall (reträttutfall) eller en marsch. Tempoanfall användas hufvudsakligast mot primhugg.

221 Tempoanfall öfvas bäst under fri kontrafäktning; men en del tempoanfall kunna och böra inöfvas redan under ledfäktning efter kommando; huggen (stötarna) skola härvid släppas in, då kask och plastrong måste begagnas.

§ 33.

Volt med primhugg som tempohugg.

222 Detta slag af tempohugg är det användbaraste. Primhugg som tempohugg kunna utföras mot hvarje primhugg, blott man genom volten kastar sig tillräckligt åt sidan. Härvid bör iakttagas, att vid volt utåt helst begagna priminom och vid volt inåt primutom, emedan man därigenom får egen klinga mellan sig själf och motståndaren vid tempohuggets utförande. En annan regel är att såsom tempohugg an-

vända samma slags hugg som motståndaren, så att priminom hugges mot priminom och primutom mot primutom.

§ 34.

Utfall eller volt med tempostöt.

Tempoanfall med utfall kunna göras så väl i som ur **223** linien. Tempostöt i linien (mot dubbelprimer) verkställas i regeln med reträttutfall.

Vid tempostöt ur linien kunna så väl utfall som volter **224** användas, antingen genast från garden eller i förening med marsch tillbaka.

KAP. XI.

Fri kontrafäktning och fäktning mot olika vapen.

§ 35.

Inledning till fri kontrafäktning.

(Inhuggningsöfning).

225 Inledningarna till fri kontrafäktning äro följande:

1:o Inöfvade fäkturer, som utföras fritt, med angifvande af det led som skall börja.

2:o Det ena ledet anfaller fritt med ett eller två hugg på stället eller på rättnings-, enkel eller halfmarsch eller på utfall i (ur) linien; det andra parerar och svarar på stället.

3:o Angifvande af förflyttning eller utfall samt antalet vapenrörelser, i öfrigt fritt (parvis).

226 *Inöfvade fäkturer, som utföras fritt, med angifvande af det led som skall börja.* Denna inledning till fri kontrafäktning tillämpas på följande sätt:

Ett anfall kommenderas, af hvilket sista hugget icke pareras; samma anfall förnyas, pareras och åtföljes af svar, som icke pareras; samma anfall återupprepas, hvarvid äfven svaret pareras. På liknande sätt förfäres vid motanfall med därpå följande svar. Sedan den sålunda kommenderade fäkturen fullt uppfattats af eleverna, fäktas den fritt utan kommandoord, med angifvande af det led som skall börja, på tillsägelsen: **Första! (Andra!)** då första (andra) ledet börjar anfallet.

Exempel:

1:a Helt framåt quart, ters-prim (primen går in)
 —hugg! I—gard!
Parera! 2:a Inåt fallut ters (tersen går in). Detsamma—hugg! I—gard!
Parera! 2:a Framåt dubbelprim (sista primen går in) Detsamma—hugg! I—gard!
Parad öfverallt! Detsamma—hugg! (Då hela turen går fritt).

Det ena ledet anfaller fritt, med ett eller två hugg på stället eller på rättnings-, enkel- eller halfmarsch eller på utfall i (ur) linien, det andra parerar och svarar på stället.

Exempel:

Första! (Andra!) rättning framåt (framåt, halft framåt) Med ett (två, tre) hugg—anfall!

Andra! (Första!) parera och svara! Eller:

Med utfall och liggande hugg—anfall! Eller:

Med hugg och stöt (stöt och hugg)—anfall! Eller:

(Med utfall ur linien (volt) och ett (två) hugg—anfall!) o. s. v.

Angifvande af förflyttning eller utfall samt antalet af vapenrörelser, i öfrigt fritt (parvis).

Öfningen tillgår sålunda: Instruktören kommenderar »i gard» och säger t. ex.: »Första anfaller med tre hugg på helmarsch», eller »andra gör ett hugg på stället och två hugg på rättningsmarsch», eller »första anfaller med tre hugg på helmarsch, andra svarar på stället», eller »första anfaller med ett hugg på rättningsmarsch och ett (två) hugg på utfall ur linien, andra svarar och gör motanfall på helmarsch» o. s. v.

Så snart ett hugg (stöt) på ena eller andra sidan träffar, sänkes genast vapnet ett ögonblick, hvarefter de fäktande gå själfmant i gard och åter börja.

§ 36.

Fri kontrafäktning.

- 230** När inledningarna äro genomgångna, kan den fria kontrafäktningen börja. Härunder skall hos manskapet inskärpas att noga iakttaga riktig rörelseform. Instruktören skall tillse, att de fäktande ej gå blindvis tillväga, utan att de hafva en bestämd och klart fattad mening i allt hvad de göra.
- 231** Klädseln skall vara i fullständig rustning med kask, plastrong och fäkthandskar. Instruktören får ej tillåta någon, som ej är så klädd, deltaga i fri kontrafäktning.
- 232** Den fria kontrafäktningen har *två tidsperioder*; den första då instruktören angifver, hvilkendera af de två fäktande som skall börja anfall, för att sedan låta det gå fritt; den andra perioden omfattar fullkomligt fri fäktning, då hvilkendera af de två fäktande som helst får börja anfall.
- 233** *Allmänna iakttagelser* äro:
att de fäktande först gå formenligt i gard, innan anfall får börja;
att hellre intaga gardställningen för långt ifrån än för nära inpå motståndaren;
att första anfall oftast bör gälla den lättast åtkomliga kroppsdel, motståndarens främre arm, och att använda hugg med förminskad rörelsebana;
att ej genast rusa på med helmarscher och utfall, utan känna sig för med rättningsmarscher och småhugg;
att då man en gång börjat anfall, bibehålla detta så envist som möjligt, så att motståndaren ej får ro eller lust till motanfall;

att den parerande först skall säkert afvärja anfall, till förekommande af »hugg för hugg», hvarpå han vid första möjliga tillfälle skall göra svarshugg (svarsstöt) och motanfall;

att, så snart ett hugg eller en stöt gått in, den träffade genast skall erkänna detta genom att sänka vapnet, hvarefter instruktören kommenderar »i gard» och fäktningen börjar åter;

att ombyte af gard under striden göres *tillbaka* af båda de fäktande.

Manskapet indelas i par för hvarje öfning, så att **234** motståndare ofta ombytas, dock med iakttagande att någorlunda jämgoda komma emot hvarandra.

Hvarje instruktör tager ett, högst två par i sänder **235** till öfning samt rättar och påpekar förekommande fel.

Vid fri kontrafäktning skola motståndarne saluera **236** hvarandra då de gå i gard; detta verkställles på kommandoordet:

Med salut, i—gard!

(2 afdelningar.)

1. Sabeln uppföres till salut i likhet med 1. afdelningen af »på axel gevär» enligt mom. 37 (fig. 9).

2. Gardställning intages enligt mom. 36.

Då fäktningen skall upphöra, kommenderas: **237**

I—gard!

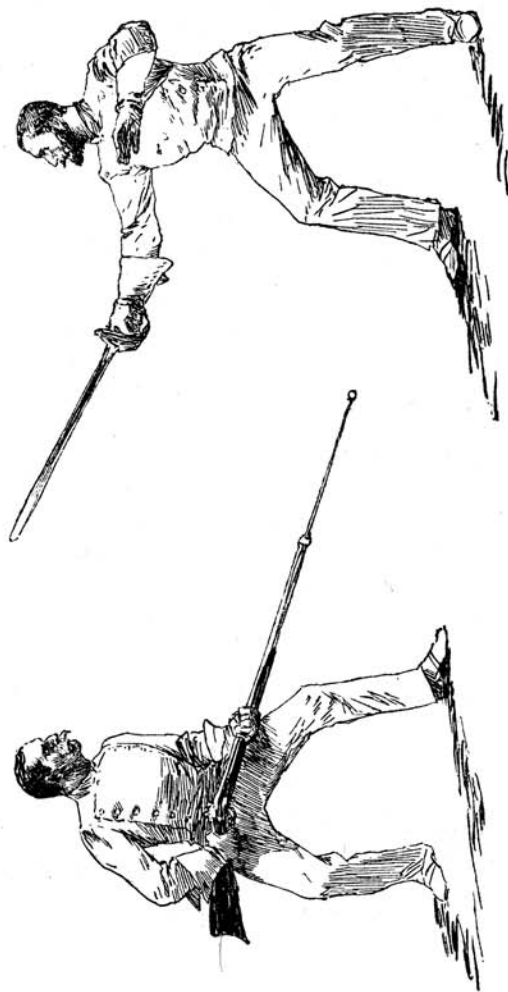
hvarvid all strid upphör, och de fäktande intaga gardställning.

På axel—gevär!

§ 37.

Fäktning mot olika vapen.

Vid fäktning med olika vapen mot hvarandra gälla **238** i korthet följande föreskrifter:

B. L.

Fig. 51. Gardsfältning med sabel mot gevär med bajonett.

Den sabelbeväpnade skall mot gevär med bajonett hålla sitt vapen väl framfördt mot motståndaren, breddad att göra höga eller låga parader åt hvilken sida som helst; härvid skall bakre armen hållas framför eget bröst, så att den är färdig att gripa tag i motståndarens vapen, om det skulle lyckas att binda det samma och komma honom in på lifvet (fig. 51).

Den sabelbeväpnade skall företrädesvis försöka locka den som för geväret till stöt, parera dessa och dervid söka fånga motståndarens vapen, binda detsamma i ett säkert parادلäge, och hastigt söka komma innanför hans fäktafstånd, där gripa tag i geväret och gifva motståndaren ett hugg (stöt). Man kan och bör äfven försöka att gifva motståndaren ett hugg innanför hans fäktafstånd, utan att gripa tag i hans vapen.

Dessutom skall den sabelbeväpnade, så ofta som tillfälle erbjuder sig, göra hugg efter motståndarens främre hand eller arm; lyckas han träffa dessa kroppsdelar, är striden snart afgjord till hans fördel. Han kan äfven göra skarpa hugg mot gevärspipan för att oroa honom.

Den sabelbeväpnade kan mot bajonettstötter använda alla fyra paraderna, dock säkrast quart- och qvint-parad; tersparad kan ibland vara nödvändig; sekundparad blir alltid dålig och farlig. Stundom kan vara fördelaktigt att utföra de låga paraderna i form af ett hugg.

Den med gevär beväpnade, som i regeln för låg spets, söker medelst hastiga, markerade eller utstötta stötter narra den sabelbeväpnade till blotta, göra långstöt och sedan hastig reträtt. Den sabelbeväpnade får här af ej låta förleda sig till stora parader, utan skall hans ständiga sträfvan vara att från ett strängt gardläge söka fånga motståndarens vapen och anfälla honom.

Sabel mot värja. Om den sabelbeväpnade möter en med värja beväpnad motståndare, gäller det för den

förre att hålla sig utanför motståndarens utfallsafstånd och rikta sina första anfall mot den främre handen eller armen. Att göra ett omedelbart anfall med sabel mot värja är alltid farligt; stöten blir mer afgörande än hugget. Den sabelbeväpnade skall mot den värjeförandes anfall använda samma parader som mot stötar beskrifvits, dock med iakttagande af strängare begränsning.

KAP. XII.

Vapen och skyddsmedel.

§ 38.

Fäktsabeln.

Sabelns två hufvuddelar äro *klingen* och *fästet* 245 (fig. 52). Det senare utgöres af *kafveln* (a), *kappan* (b), *ringskon* (c), *knappen* (d) och *parerplåten* (f) med *parerbygeln*. Om kafveln är öppen baktill, finnes äfven en *stoppare* (e).

Sabelklingans inre del öfvergår med en rätvinklig afsats i en s. k. *tånge*. (fig. 52 h), som tjenar till att fasthålla klingan i fästet.

Sabelklingan indelas i två delar; den inre hälften, 246 från fästet räknadt, kallas *försvarsdelen* och den yttre *anfallsdelen*.

§ 39.

Fäktkasken.

Fäktkasken (fig. 53) består af en stomme af järn- 247 bleck eller stål och är invändigt klädd med en läderstoppning. Dess delar äro:

Hufvudbandet (a), pannfjäders (b), nackfjäders (c), långfjäders (d), skärmjärnet (f), sidjärnet (g),

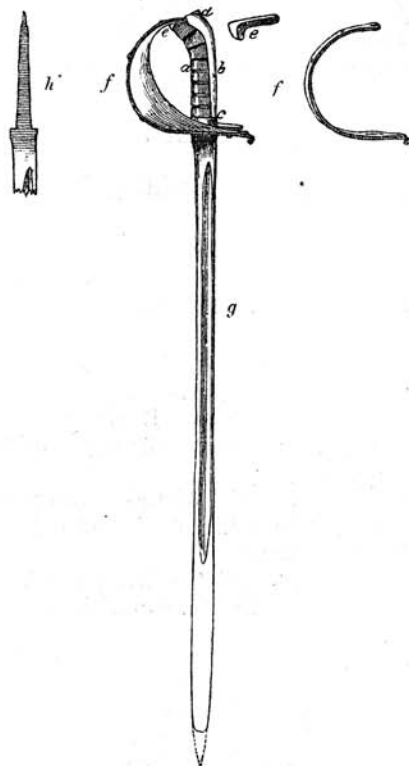

Fig. 52. Fäktabeln.

primjärnet (h), gallret (i), hakjärnet (k), näsjärnet (l), öronjärnet (m), skägget (n).

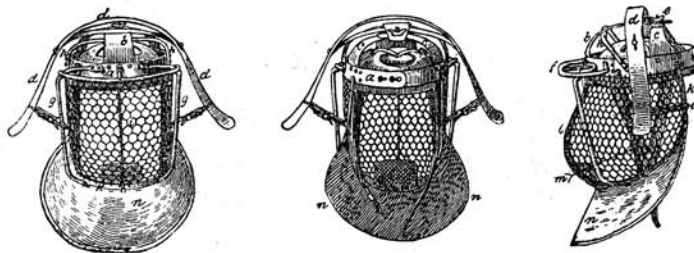

Fig. 53. Fäktkasken.

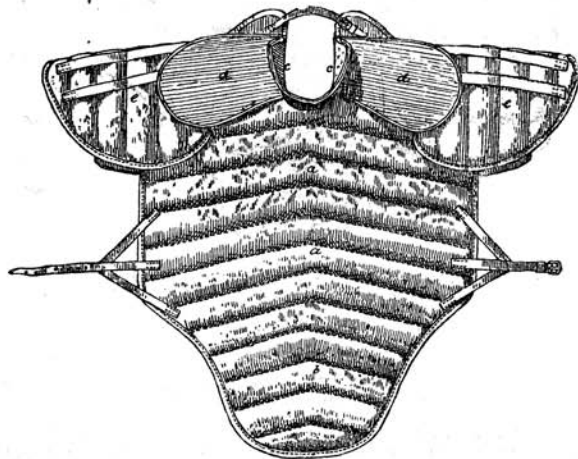

Fig. 54. Piastrongen sedd framifrån.

§ 40.

Plastrongen.

248 Läderplastrongen (fig. 54 och 55) består af följande delar:

Bröstskyddet (a), magskyddet (b), ring- eller halskragen (c), axelputorna, (d), ärmarne (e).

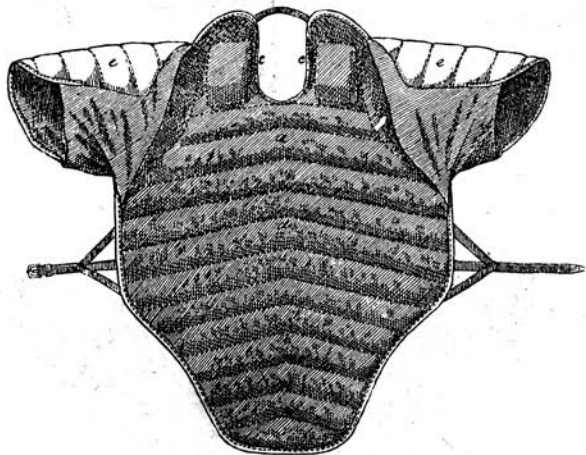

Fig. 55. Plastrongen sedd bakifrån.

§ 41.

Fäkthandskarna.

249 Fäkthandsken (fig. 56) består af: själfva handsken (a), kragen (b), armbågsputan (c), och handledsputan (d).

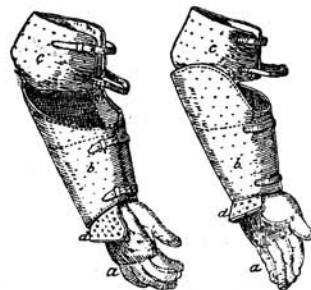

Fig. 56. Fäkthandskarna

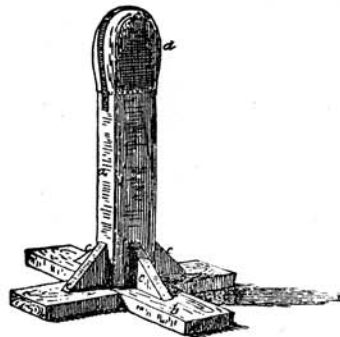

Fig. 57. Huggstolpen.

§ 42.

Huggstolpen.

Huggstolpen (fig. 57) består af en lodrätt stående 250 stolpe eller grof planka (a) af 170 cm. höjd, 15 cm.

bredd och 10 cm. tjocklek. Denna stolpe intappas i fotkorset (b). Stolpen är upptill försedd med stoppning, klädd med läder eller matta, hvilken del kallas *hufvudet* (d). En särskild läderrem eller *långfjäder*, liknande den på kasken, kan fästas längs hufvudets ytterkant. Huggstolparne skola stå stadigt genom att skrufvas fast i golfvet eller ock genom att stickas ned i härför afsedda hål, då fotkorset blir öfverflödigt.

Ett ännu bättre sätt att anordna huggstolpar är att nedlägga dem i trummor i golfvet, låta dem vid foten vara rörliga kring en axel, så att de med lätthet kunna resas och läggas ned: luckorna till trummorna bilda stöd för de uppresta huggstolparna.

Kap. XIII.

Undervisningens ordnande och öfningarnas ledande.

§ 43.

Allmänna bestämmelser.

Undervisningens ordnande är beroende af så väl 251 lokala förhållanden som förnämligast af tillgång på lärarekrafter och utbildningstid. Har ledaren af öfningarna så stort antal instruktörer att tillgå, att hvarje endast får en à två af manskapet att undervisa, är detta undervisningssätt för hela utbildningen det bästa och leder fortast till målet; därigenom kunde undervisning i fäktning på led efter kommando inskränkas till det minsta möjliga, och ledaren blott någon gång vid slutet af en dags öfning samla hela afdelningen på led att repetera och kontrollera det genomgångna.

Medgifva förhållandena ej användning af så stort 252 antal instruktörer, indelas manskapet i småafdelningar till lika antal med instruktörerna. Vid enskild undervisning, skall instruktören gifva de öfriga af manskapet en viss öfning att under tiden genomgå på egen hand. Mot slutet af dagens öfning tager ledaren alla tillsammans och genomgår öfningen, hvarunder instruktörerna, utan att störande ingripa, skola vara behjälpliga med rättelser.

253 Vid kontrafäktning efter kommando skall man akta sig för att fäktningen blir blott en exercis i takt, hvarvid riktandet af hugg och stötar ej iakttages. Ledfäktningens vanligaste olägenhet är, att manskapet försummar att rikta huggen mot motståndarens kropp, utan hugga efter sablarna. Detta afhjälpes bäst genom att ofta begagna kaskar och låta huggen allt emellanåt gå in.

254 För den liksidiga utbildningens skull öfvas alla kropps- och vapenrörelser lika mycket i venster som i höger gard.

255 Ledaren eller instruktören bör ej gifva sina instruktioner eller göra rättelser, under det manskapet står i en ansträngande ställning. Rättelserna skola under pågående öfning vara korta, men liksom rörelsen upprepas ofta, så att felen småningom nötas bort. Vid instruktion af nya rörelser eller längre rättelsers meddelande skall alltid kommenderas: **För instruktion, på stället—hvila!**

256 När formen är riktigt uppfattad och hvarje rörelse utföres rätt, skall hastigheten i deras utförande småningom uppöfvas och till sist ökas till den högsta möjliga.

§ 44.

Enskild och samfäld undervisning.

257 Vid *enskid undervisning* skall manskapet först göra hugg och stötar, hvarvid instruktören stundom lemnar blotta för att iakttaga, huruvida de riktas; senare skall instruktören låta sin motståndare parera hugg och stötar. Härvid begagnas kaskar och fäkthandskar.

Detta undervisningssätt bör efter någon tid omvexla med att öfva fäktturer.

Med en fäkttur förstås en sådan fäktöfning, som i 258 sig innehåller ett större eller mindre antal rörelser af omvexlande anfall och försvar, ordnade i öfverensstämmelse med de allmänna regler, som erfarenheten gjort gällande för fri kontrafäktning.

Fäktturer kunna sammansättas så väl af det enklaste anfall, åtföljdt af det enklaste svar, som af anfall, svar, motanfall och derpå följande svar, hvilka rörelser hvar för sig äfven kunna vara sammansatta.

Vid *samfäld undervisning* skall man med afdelningen uppställd på två led först låta det ena ledet oafbrutet göra hugg och stötar, som pareras; detta undervisningssätt bör sedan omvexla med att *fäkta turer*. Tillvägagångendet blir härvid följande: Ledaren skall först visa och fäkta igenom hvarje tur framför fronten med en af manskapet, sedan skall han kommendera igenom den med hela afdelningen, långsamt och tydligt samt med behöfliga rättelser, så att den redigt uppfattas; härtill användes första tredjedelen af dagens öfningstid. Under andra tredjedelen får manskapet öfva sig själft under ledarens uppsigt, hvarvid de instruktörer som möjligen finnas skola vara behjälpliga enligt ofvanstående. Under sista tredjedelen tager han återigen hela afdelningen tillsammans och kommenderar igenom turen på nytt med skärpta fordringar och i hastigare takt.

Enskild öfning mot huggstolpe. Denna öfning 260 bör, där huggstolpar finnas att tillgå, flitigt förekomma under hela fortgången af utbildningen såsom enskid öfning för hvar och en af manskapet. Den afser att lära manskapet göra kraftiga och välriktade hugg; att säkert träffa en viss punkt med ett visst hugg eller stöt. Alla hugg och stötar i olika sammansättningar kunna härvid öfvas så väl på stället som på rättningsmarscher och utfall.

§ 45.

Kommandoorden.

261 Såsom verkställighetsord för så väl enkla som sammansatta vapenrörelser användes antingen räkneord, eller ordet »hugg». Då vapenrörelser utföras under förflyttning, är det de förstnämnda som bestämma räkningen.

Kommandoordet för de låga stötarna är »stöt»; för de höga stötarna kommenderas »hög quartstöt», »högtersstöt».

Beteckningssättet för verkställighetsorden, då uppehåll göres mellan de olika vapenrörelserna, är följande: Ett! två-tre! vid sammandragna rörelser: Ett, två-tre! o. s. v. (Se lekt. 8 och 12.)

262 Rörelserna i en fäkttur skola af manskapet verkställas med största bestämdhet och efter räkning i olika men tydligt angifna takter; först efter vunen tillräcklig färdighet bortlägges räkningen, då hela turen eller en del utföres på *ett* verkställighetsord (*hugg!*)

BILAGA I.**Undervisningens gång och fäktöfningarnas omfattning.**

§ 46.

Allmänna bestämmelser.

Undervisningstiden indelas i ett visst antal öfnings- **263** perioder (*lektioner*), hvardera omfattande en viss del af sabelfäktingen. Hvarje öfningsperiod omfattar en tid af en till sex à åtta veckor.

Med en half timmes daglig öfning under en tid **264** af 6 till 8 månader böra de 12 första lektionerna genomgås.

Vid de skolor och kurser, där tiden är för knapp **265** att medgifva ett fullständigt genomgående af de 12 första lektionerna, genomgås endast lektionerna 1—8, dock med uteslutande af alla utfall; 8. lektionen öfvas i så fall äfven med sammandragna rörelser.

Från och med åttonde lektionen öfvas äfven in- **266** huggning (mom. 226), hvarvid kaskar användas.

Om ej alla exemplen i en öfningstabell medhinnas **267** på den för tabellen beräknade tiden, skall ledaren på förhand göra ett lämpligt urval af fäkturer ur den samma.

Under lektionerna 8—13 kunna dagligen två eller **268** flera af de i dessa öfningstabeller upptagna turerna

genomgås. Dock gäller härvid som regel att, om tiden är knapp, hellre inöfva en fäkttur grundligt än flere ofullständigt.

- 269 Lektionerna 13—16 utgöra avslutningslektioner, om fäktöfningarne ega rum ett andra år. Andra årets kurs börjar med repetition af 12. lektionen.
- 270 Då instruktör gifver enskild undervisning, skall han omvexlande parera hugget (stöten) eller låta det huggas (stötas) i luften, för att lära manskapet att beherska vapenrörelsen och bestämdt avsluta densamma.
- 271 Paraderna skola öfvas samtidigt med hugg och stötar.

§ 47.

1. lektionen.

- 272 Denna lektion omfattar följande öfningar på ett led utan vapen;
Uppställning och formeringar; förberedande öfningar till gardställning, gardställning, ombyte af gard, appeller, marscher, utfall i linien och på stället hvilat.

§ 48.

2. lektionen.

- 273 Denna lektion omfattar följande öfningar på ett led med vapen:
Uppställning och formeringar, sabelns konstruktion och benämning af dess delar, sabelns hållande vid uppställning och i gard; repetition af 1. lektionen med vapen omfattande: i gard och på axel gevär, gardombyten, appeller, marscher, utfall i linien och på stället hvilat.

§ 49.

3. lektionen.

Denna lektion, som innefattar *sabelfäktingens* 274 *grundbegrepp och de enkla vapenrörelsernas första inöfvande*, består af två delar.

Första delen, på ett led utan motståndare, omfattar: *Repetition af 2. lektionen. Förklaring öfver gardlägen, anfallstafta och anfallspunkter, fäktafstånd, betäckning och blotta, linier och sidor, enkla hugg och stötar med afdelningsräkning samt parader.*

Andra delen, mot instruktör eller med manskapet mot hvarandra, omfattar: *Enkla hugg och stötar på stället, med afdelningsräkning och paraderna däremot.*

Exempel på 3. lektionens andra del med 277 fäkting mot instruktör.

Öfning af hugg och stötar:

Qvart—hugg! två!

Ters—hugg! två!

Priminom—hugg! två!

Primutom—hugg! två!

Qvart—hugg! två!

Qvart—hugg! två! tre!

Primutom—hugg! två!

Låg tersstöt—ett! två! o. s. v.

Öfning af parader:

Parera qvarthugg—ett!

Parera tershugg—ett!

Parera priminomhugg—ett!

Parera primutomhugg—ett!

Parera låg tersstöt—ett!

Parera primutomhugg—ett!

Parera sekundhugg—ett!

Parera priminohugg—ett!

Parera qvart på armen—ett! o. s. v.

278 Exempel på 3. lektionens andra del, då manskapet fäktar mot hvarandra.

Med angifvande af paraderna, hvilket i början bör ega rum:

1:sta (2:dra) hugger och stöter, 2:dra (1:sta) parerar!

Qvarthugg, parera qvart—ett! två!

Primutom, parera ters—ett! två!

Låg tersstöt, parera qvint—ett! två! o. s. v.

Utan att angifva paraderna:

1:sta (2:dra) hugger och stöter, 2:dra (1:sta) parerar!

Qvart—hugg! två!

Primutom—hugg! två!

Ters på armen—hugg! två! o. s. v.

§ 50.

4. lektionen.

279 Denna lektion omfattar följande öfningar mot motståndare:

Enkla hugg och stötar på stället, utan afdelningsräkning, och paraderna däremot samt sqvadronering med enkla hugg.

280 Exempel på 4. lektionen med fäktning mot instruktörer.

Öfning af hugg och stötar:

Qvart—hugg!

Ters—hugg!

Priminom—hugg!

Qvint—hugg!

Primutom—hugg!

Låg tersstöt—ett! o. s. v.

Sqvadronering.

Öfning af parader:

Parera qvarthugg—ett!

Parera tershugg—ett!

Parera priminohugg—ett! o. s. v.

Exempel på 4. lektionen då manskapet 281 fäktar mot hvarandra:

1:sta (2:dra) hugger och stöter, 2:dra (1:sta) parerar!

Hög tersstöt—ett!

Qvart—hugg!

Lågqvart—hugg! o. s. v.

Sqvadronering.

§ 51.

5. lektionen.

Denna lektion omfattar följande öfningar mot motståndare:

Enkla hugg och stötar på rättnings-, enkel- och halfmarsch samt på utfall i linien, utan afdelningsräkning, och paraderna däremot samt sqvadronering.

Från och med denna lektion börja öfningarna i 283 hugg och stötar mot huggstolpe, hvarvid en eller flere instruktörer afdelas till ledare häraf, och så många af manskapet som huggstolparnas antal medgifver afdelas i tur till denna öfning.

Exempel på 5. lektionen med fäktning mot 284 instruktörer.

Öfning af hugg och stötar:

Rättning framåt qvart—hugg!

Stå qvart—hugg!
 Halft framåt primutom—hugg!
 Halft framåt låg tersstöt—ett!
 Fallut ters—hugg!
 I—gard!
 Framåt fallut qvart—hugg! o. s. v.
 Öfning af parader:
 Rättning tillbaka parera qvarthugg—ett!
 Parera tershugg—ett!
 Rättning tillbaka parera priminomhugg—ett
 o. s. v.

Squadronering.

285 Exempel på 5. lektionen då manskapet
 fäktar mot hvarandra:

1:sta (2:dra) hugger och stöter, 2:dra (1:sta)
 parerar!

Rättning framåt qvart—hugg!
 Rättning framåt primutom—hugg!
 Stå ters på armen—hugg! o. s. v.

Squadronering.

§ 52.

6. lektionen.

- 286 Denna lektion består af två delar.
 287 Första delen omfattar: *Sammansatta hugg och stötar på stället samt paraderna däremot.*
 288 Andra delen omfattar: *Sammansatta hugg och stötar på rättnings-, enkel- och halfmarsch samt på utfall i linien och paraderna däremot.*
 289 Under 6. lektionen öfvas *squadronering samt hugg och stötar mot huggstolpe.*
 290 Exempel på 6. lektionens första del, med fäktning mot instruktörer.

Öfning af hugg och stötar:

Qvart-ters—hugg!
 Ters-qvart—hugg!
 Dubbelprim—hugg!
 Qvart—hugg!
 Lågqvart-prim—hugg!
 Stöt-prim—hugg!
 Prim-stöt—hugg!
 Dubbelqvart—hugg! o. s. v.

Squadronering.

Öfning af parader:

Parera qvart-tershugg—ett-två!
 Parera dubbelprimhugg—ett-två! o. s. v.

Exempel på 6. lektionens första del, då 291
 manskapet fäktar mot hvarandra:

1:sta (2:dra) hugger och stöter, 2:dra (1:sta)
 parerar!

Qvart-ters—hugg!
 Ters-qvart—hugg! o. s. v.

Squadronering.

Exempel på 6. lektionens andra del, med 292
 fäktning mot instruktörer.

Öfning af hugg och stötar:
 Rättning framåt qvart-ters—hugg!
 Rättning framåt ters-qvart—hugg!
 Stå ters—hugg!
 Rättning framåt qvart-prim—hugg! o. s. v.

Squadronering.

Öfning af parader:

Rättning tillbaka parera qvart-ters (ters-qvart)-
 hugg—ett-två!

Rättning tillbaka parera dubbelprimhugg—ett-
 två! o. s. v.

Exempel på 6. lektionens andra del, då 293
 manskapet fäktar mot hvarandra:

1:sta (2:dra) hugger och stöter, 2:dra (1:sta) parerar!

Framåt prim-stöt—hugg!

Halft framåt dubbelprim—hugg!

Fallut quart-prim—hugg! o. s. v.

Squadronering.

§ 53.

7. lektionen.

294 Denna lektion omfattar: *angrepp på vapnet, förhugg och efterhugg (efterstöt) samt liggande hugg efter utfall i linien.*

295 Under 7. lektionen fortsättes med *squadronering* samt *hugg och stötar mot huggstolpe.*

296 **Angrepp på vapnet. Exempel:**

Halft framåt forcera hög ters- (quart-)stöt—ett-två!

Rättning framåt forcera hög ters-(quart-)stöt—ett-två! o. s. v.

297 **Förhugg. Exempel:**

Stå ters på armen, rättning framåt prim—ett! två!

Stå ters (quart) på armen, fallut prim—ett! två!

Stå sekund (quint), halft framåt dubbelprim—ett! två-tre!

Med appel stå quart, rättning framåt ters-prim—ett! två-tre! o. s. v.

298 **Efterhugg. Exempel:**

Rättning framåt dubbelprim, stå quart—ett-två! tre!

Rättning framåt quart-prim (ters-prim), stå ters (quart) på armen—ett-två! tre! o. s. v.

299 **Efterstöt. Exempel:**

Rättning framåt quart-prim, stå stöt—ett-två! tre!

Med appel stå quart, rättning framåt ters-prim, stå stöt—ett! två-tre! fyra! o. s. v.

300 **Liggande hugg. Exempel:**

Fallut quart (ters), liggande ters (quart)—ett! två!

Fallut quart-prim (ters-prim), liggande prim—ett-två! tre!

Stå ters på armen, fallut prim, liggande ters-prim—ett! två! tre-fyra! o. s. v.

Squadronering.

* * *

§ 54.

8. lektionen.

Denna lektion omfattar: *Alla hugg och stötar i 301 linien, på rättnings-, enkel-, half- och helmarscher samt på utfall i linien med uppehåll mellan de olika vapenrörelserna.*

Squadronering och öfningar mot huggstolpe kunna 302 fortgå äfven under 8. lektionen, beroende på utbildningstiden.

8. lektionen skall äfven öfvas med sammandragna rörelser, om den vid en kortare utbildningskurs utgör avslutningen på öfningarna.

Från och med 8. lektionen uppställas öfnings- 303 exemplen såsom fäkturer i tabellform.

Dessa öfningstabeller skola förstas sålunda: 304

1:sta och 2:dra, öfverskriften å spalterna, beteckna första och andra män, eller de båda motståndarne; *pricklinierna* leda öfver till turens fortsättning på andra sidan strecket; *räkneorden* äro verkställighetsord på samma gång som de upplysa om antalet afdelningar i hvarje anfallsrörelse; då *stöt* kommenderas, förstas därmed alltid lågstöt, annars utsäges stötens namn. Stor bokstaf angifver ny afdelning i turen.

Exempel på turens kommenderande. Tu- 305 ren n:r 1 (§ 55):

1:sta stå quart, helt framåt ters, quart, 2:dra stå quart—ett! två! tre! fyra!

2:dra stå ters, helt framåt quart, ters, 1:sta stå ters—ett! två! tre! fyra!

[Detsamma, 1:sta och 2:dra—ett! två! tre! fyra!

]2:dra och 1:sta—ett! två! tre! fyra!

§ 55.

Öfningstabell för 8. lektionen.

1:sta.

2:dra.

1. Stå quart, helt framåt
ters, quart	1. stå quart. Stå ters, helt
framåt quart, ters
stå ters.
Ett! två! tre!
fyra!	fyra! Ett! två! tre!
2. Stå prim, helt framåt
prim, prim	2. stå quart. Stå prim, helt
framåt prim, prim
stå quart.
Ett! två! tre!
fyra!	fyra! Ett! två! tre!
3. Med appel stå quart,
helt framåt prim, quart	3. stå prim. Med appel,
stå ters, helt framåt prim,
ters
stå prim.
Ett! två! tre!
fyra!	fyra! Ett! två! tre!
4. Rättning framåt quart,
helt framåt ters, prim	4. stå quart. Rättning
framåt ters, helt framåt
quart, prim.
stå ters.
Ett! två! tre!
fyra!	fyra! Ett! två! tre!
5. Rättning framåt stöt,
helt framåt prim, dubbel-
prim	5. stå prim. Rättning fram-

1:sta.

2:dra.

stå ters.
Ett! två! tre-fyra!
fem!	fem! Ett! två! tre-fyra!
6. Helt framåt quart,
sekund.	6. stå prim. Helt framåt
ters, qvint
stå prim.
Ett! två!
tre!	tre! Ett! två!
7. Stå ters på armen,
helt framåt prim, quart	7. stå quart. Stå quart på ar-
men, helt framåt prim, ters
stå ters.
Ett! två! tre!
fyra!	fyra! Ett! två! tre!
8. Fallut quart	8. stå quart. Helt framåt
ters, dubbelprim.
stå quart.
Ett!
fyra!	två! Ett! två-tre!
9. Stå quart, fallut ters	9. stå ters. Helt framåt
quart, dubbelprim
stå ters.
Ett! två!
fyra!	tre! Ett! två-tre!
10. Helt framåt quart,
ters-quart	10. rättning framåt quart.
Helt framåt ters, quart-ters
stå prim.
Ett! två-tre!
fyra!	fyra! Ett! två-tre!

1:sta.

11. Helt framåt prim,
 quart-ters
 stå quart.
Ett! två-tre!
fyra!
 12. Med appel stå ters,
 helt framåt quart, ters-prim
 stå ters.
Ett! två! tre-fyra! . . .
fyra!
 13. Med appel stå quart,
 helt framåt ters, quart-prim
 stå quart.
Ett! två! tre-fyra! . . .
fyra!
 14. Helt framåt stöt, dub-
 belprim
 rättning framåt ters.
Ett! två-tre!
fyra!
 15. Med appel stå prim
 stå ters. Helt framåt quart,
 ters-quart.
Ett!
fem! Ett! två-tre!
 16. Helt framåt quart,
 ters-prim.

2:dra.

11. rättning framåt ters.
 Helt framåt prim, ters-quart
fyra! Ett! två-tre!
 12. rättning framåt stöt.
 Helt framåt prim, dubbel-
 prim
fem! Ett! två-tre!
 13. rättning framåt stöt.
 Helt framåt prim, dubbel-
 prim
fem! Ett! två-tre!
 14. stå quart. Helt framåt
 ters, quart-ters
fyra! Ett! två-tre!
 15. helt framåt stöt, dubbel-
 prim
 rättning framåt quart.
två! tre-fyra!
fyra!
 16. helt framåt stöt, dubbel-

1:sta.

- stå quart.
Ett! två-tre!
sju!
 17. Rättning framåt quart,
 helt framåt ters, quart-prim
 stå ters.
Ett! två! tre-fyra! . . .
åtta!
 18. Fallut quart, helt
 framåt ters, quart-ters . . .
 rättning framåt stöt.
Ett! två! tre-fyra! . . .
fyra!
 19. Stå quart, fallut ters,
 helt framåt quart, ters-quart
 rättning framåt stöt.
Ett! två! tre! fyra-fem!
fyra!
 20. Helt framåt prim,
 prim-quart
 stå stöt.
Ett! två-tre!
två!
 21. Rättning framåt quart,
 helt framåt prim, prim-ters
 stå stöt
Ett! två! tre-fyra!
två!

2:dra.

- prim
fyra! fem-sex!
 17. helt framåt stöt, dubbel-
 prim
fem! sex-sju!
 18. (Rättning tillbaka)
 rättning framåt hög ters-
 stöt. Helt framåt quart,
 ters-prim.
fem! Ett! två-tre!
 19. (Rättning tillbaka)
 rättning framåt hög quart-
 stöt. Helt framåt ters, quart-
 prim
sex! Ett! två-tre!
 20. stå quart. Fallut prim
 rättning framåt prim.
fyra! Ett!
tre!
 21. stå ters. Fallut prim .
 rättning framåt prim.
fem! Ett!
tre!

1:sta.

22. Helt framåt quart,
prim-ters

stå quart.

**Ett! två-tre!
fyra!**

23. Med appel stå prim,
helt framåt ters, prim-quart

stå ters.

**Ett! två! tre-fyra!
fyra!**

24. Helt framåt quart,
låg quart-prim

rättning framåt prim.

**Ett! två-tre!
fyra!**

25. Med appel stå quart,
helt framåt ters, låg ters-
prim

rättning framåt prim.

**Ett! två! tre-fyra!
fyra!**

26. Helt framåt prim,
stöt-prim

stå quart på armen.

**Ett! två-tre!
fyra!**

2:dra.

22. Rättning framåt hög
tersstöt. Helt framåt prim,
prim-quart.

fyra! Ett! två-tre!

23. rättning framåt hög
quartstöt. Helt framåt prim,
prim-ters

fem! Ett! två-tre!

24. stå ters på armen. Helt
framåt quart, prim-ters

fyra! Ett! två-tre!

25. stå quart på armen. Helt
framåt ters, prim-ters.

fem! Ett! två-tre!

26. rättning framåt stöt-
prim. Helt framåt ters,
lågters-prim.

fyra-fem! Ett! två-tre!

1:sta.

27. Rättning framåt quart,
helt framåt prim, stöt-prim

stå ters på armen.

**Ett! två! tre-fyra!
fyra!**

28. Helt framåt forcera
hög tersstöt, quart-ters

stå prim.

**Ett-två! tre-fyra!
fyra!**

29. (Quartgard!) Helt
framåt forcera hög quart-
stöt, ters-quart.

stå prim.

**Ett-två! tre-fyra!
fyra!**

30. Helt framåt forcera
hög tersstöt, prim-lågquart

stå prim, rättning framåt
quart.

**Ett-två! tre-fyra!
tre! fyra!**

31. Med appel stå quart,
helt framåt forcera hög
quartstöt, prim-lågters.

2:dra.

27. rättning framåt stöt-
prim. Helt framåt quart,
låg quart-prim.

fem-sex! Ett! två-tre!

28. rättning framåt ters-
prim. Helt framåt stöt,
prim-stöt.

fem-sex! Ett! två-tre!

29. rättning framåt quart-
prim. Helt framåt stöt,
prim-stöt.

fem-sex! Ett! två-tre!

30. rättning framåt hög
quartstöt. Framåt ters-
prim.

fem! Ett-två!

31. rättning framåt hög
tersstöt. Framåt quart-prim.

1:sta.

stå prim, rättning framåt
ters.

**Ett! två-tre! fyra-fem! . . .
tre! fyra!**

32. Helt framåt quart,
ters-lågters

rättning framåt ters.

**Ett! två-tre!
fyra!**

33. Rättningframåt quart,
helt framåt ters, quart-låg-
quart

rättning framåt quart.

**Ett! två! tre-fyra!
fyra!**

34. Helt framåt prim,
quart-lågquart

rättning framåt hög ters-
stöt.

**Ett! två-tre!
fyra!**

35. Helt framåt quart-
ters, dubbelprim

rättning framåt hög quartstöt.

**Ett-två! tre-fyra!
fem!**

2:dra.

sex! Ett-två!

32. rättning framåt hög
tersstöt. Helt framåt prim,
quart-ters.

fyra! Ett! två-tre!

33. rättning framåt hög
quartstöt. Helt framåt prim,
ters-quart.

fem! Ett! två-tre!

34. rättning framåt hög
quartstöt. Helt framåt prim,
ters-lågters

fyra! Ett! två-tre!

35. stå quart. Helt framåt
ters, lågters-prim, stå quart
på armen.

fem! Ett! två-tre! fyra!

1:sta.

36. Helt framåt ters-
quart, dubbelprim

rättning framåt hög tersstöt.

**Ett-två! tre-fyra!
fem!**

37. Helt framåt ters-
quart, prim-stöt

stå ters.

**Ett-två! tre-fyra!
fem!**

38. (Quartgard!) Helt
framåt quart-ters, prim-stöt

stå quart.

**Ett-två! tre-fyra!
fem!**

39. Helt framåt quart,
dubbelters

rättning framåt quart-prim.

**Ett! två-tre!
fyra-fem!**

40. Rättning framåt quart,
helt framåt ters, dubbel-
quart

rättning framåt ters-prim.

**Ett! två! tre-fyra!
fyra-fem!**

2:dra.

36. stå ters. Helt framåt
quart, lågquart-prim, stå
ters på armen.

fem! Ett! två-tre! fyra!

37. rättning framåt dubbel-
prim. Helt framåt ters,
quart-prim, stå ters på armen

fem-sex! Ett! två-tre! fyra!

38. rättning framåt dubbel-
prim. Helt framåt quart,
ters-prim, stå quart på armen

fem-sex! Ett! två-tre! fyra!

39. stå prim. Helt framåt
ters, prim-quart

fyra! Ett! två-tre!

40. stå prim. Helt framåt
quart, prim-ters

fem! Ett! två-tre!

1:sta.

41. Med appel stå prim,
rättning framåt ters-prim,
helt framåt ters, quart-
ters
stå stöt.

**Ett! två-tre! fyra! fem-
sex!
två!**

42. Med appel stå ters,
rättning framåt quart-prim,
helt framåt quart, ters-quart
stå stöt.

**Ett! två-tre! fyra! fem-
sex!
två!**

43. Fallut quart, liggande
prim

rättning framåt stöt.

**Ett! två!
fem!**

44. Med appel stå quart,
fallut ters, liggande prim

rättning framåt stöt.

**Ett! två! tre!
fem!**

45. Rättning framåt ters,
fallut quart-prim, liggande
prim

rättning framåt quart-prim.

2:dra.

41. rättning framåt hög ters-
stöt. Fallut prim

sju! Ett!

42. rättning framåt hög
quartstöt. Fallut prim

sju! Ett!

43. stå ters på armen. Rätt-
ning framåt prim, helt fram-
åt ters, lågters-prim

tre! Ett! två! tre-fyra!

44. stå quart på armen.
Rättning framåt prim, helt
framåt quart, lågquart-prim

fyra! Ett! två! tre-fyra!

45. stå stöt. Helt framåt
quart, ters-quart

1:sta.

**Ett! två-tre! fyra!
fyra-fem!**

46. Rättning framåt quart,
fallut ters-prim, liggande
prim

rättning framåt ters-prim.
**Ett! två-tre! fyra!
fyra-fem!**

47. Stå ters på armen,
rättning framåt prim, fallut
ters-prim

stå quart.

**Ett! två! tre-fyra!
tre!**

48. Stå qvint, rättning
framåt prim, fallut quart-prim

stå ters.

**Ett! två! tre-fyra!
tre!**

49. Framåt fallut quart,
ters-prim

rättning framåt hög quart-
stöt.

**Ett! två-tre!
fem!**

50. Stå quart, framåt
fallut ters, quart-prim

2:dra.

fem! Ett! två-tre!

46. stå stöt. Helt framåt
ters, quart-ters

fem! Ett! två-tre!

47. stå stöt. Rättning fram-
åt dubbelprim

fem! Ett-två!

48. stå stöt. Rättning fram-
åt dubbelprim

fem! Ett-två!

49. stå stöt. Helt framåt
prim, dubbelprim, stå quart
på armen

fyra! Ett! två-tre! fyra!

50. stå stöt. Helt framåt
prim, dubbelprim, stå ters
på armen

1:sta.

rättning framåt hög ters-stöt.

Ett! två! tre-fyra! . . . fem!

51. Rättning framåt prim, stå quart på armen, fallut prim.

stå stöt.

Ett! två! tre! fem!

52. Rättning framåt quart-prim, stå ters på armen, fallut prim.

stå stöt.

Ett-två! tre! fyra! . . . fem!

53. Stå ters på armen, rättning framåt prim, rättning framåt ters-quart.

stå prim.

Ett! två! tre-fyra! . . . fyra!

54. (Qvartgard!) Stå quart på armen, rättning framåt prim, rättning framåt quart-ters.

stå prim.

2:dra.

fem! Ett! två-tre! fyra!

51. stå quart. Rättning framåt ters, fallut quart-prim, liggande prim.

fyra! Ett! två-tre! fyra!

52. stå quart-ters. Rättning framåt quart, fallut ters-prim, liggande prim.

fem-sex! Ett! två-tre! fyra!

53. rättning framåt quart. Helt framåt ters, prim-stöt

fem! Ett! två-tre!

54. rättning framåt ters. Helt framåt quart, prim-stöt.

1:sta.

Ett! två! tre-fyra! . . . fyra!

55. Framåt quart-ters, fallut prim, helt framåt ters, lågters-prim.

stå quart.

Ett-två! tre! fyra! fem-sex! fem!

56. (Qvartgard!) Framåt ters-quart, fallut prim, helt framåt quart, låg quart-prim.

stå ters.

Ett-två! tre! fyra! fem-sex! fem!

57. Framåt fallut quart, ters-prim.

stå stöt.

Ett! två-tre! fyra!

58. (Qvartgard!) Framåt fallut ters, quart-prim.

stå stöt.

2:dra.

fem! Ett! två-tre!

55. rättning framåt stöt. Helt framåt prim-ters, quart-prim.

sju! Ett-två! tre-fyra! . .

56. rättning framåt stöt. Helt framåt prim-quart, ters-prim.

sju! Ett-två! tre-fyra! . .

57. stå quart. Framåt ters-quart, fallut prim.

fyra! Ett-två! tre!

58. stå ters. Framåt quart-ters, fallut prim.

1:sta.

Ett! två-tre!
fyra!

59. Halft framåt fallut
kvart, ters-kvart

stå kvart-prim.

Ett! två-tre!
fyra-fem!

60. Med appel stå kvart,
halft framåt fallut ters,
kvart-ters.

stå ters-prim.

Ett! två! tre-fyra! . . .
fyra-fem!

61. Rättning framåt kvart

rättning framåt hög tersstöt.

Ett!
fyra!

62. Rättning framåt ters

rättning framåt hög kvart-
stöt.

Ett!
fyra!

63. Rättning framåt dub-
belprim, stå kvart

2:dra.

fyra! Ett-två! tre!

59. stå kvart. Rättning
framåt ters, framåt prim-
kvart

fyra! Ett! två-tre!

60. stå ters. Rättning fram-
åt kvart, framåt prim-ters

fem! Ett! två-tre!

61. rättning tillbaka blind-
parad, rättning framåt hög
tersstöt. Helt framåt kvart,
ters-lågters

två! Ett! två-tre!

62. rättning tillbaka blind-
parad, rättning framåt hög
kvartstöt. Helt framåt ters,
kvart-lågkvart

två! Ett! två-tre!

63. stå prim. Helt framåt
kvart, lågkvart-prim, stå
ters på armen.

1:sta.

rättning framåt hög ters-
stöt.

Ett-två! tre!
fem!

64. Stå kvart, rättning
framåt dubbelprim, stå ters

rättning framåt hög kvart-
stöt.

Ett! två-tre! fyra! . . .
fem!

65. Stå prim

rättning framåt ters-prim,
stå kvart på armen.

Ett!
fem-sex! sju!

66. Rättning framåt
kvart-prim

rättning framåt kvart-prim,
stå ters på armen.

Ett-två!
sex-sju! åtta!

2:dra.

fyra! Ett! två-tre! fyra!

64. stå prim. Helt framåt
ters, lågters-prim, stå kvart
på armen.

fem! Ett! två-tre! fyra!

65. helt framåt stöt, kvart-
ters

två! tre-fyra!

66. helt framåt stöt, ters-
kvart

tre! fyra-fem!

§ 56.

9. lektionen.

Denna lektion, som omfattar enkla och samman- ³⁰⁶
satta hugg med utfall ur linien samt anfall och
försvar därifrån, med eller utan uppehåll mellan
vapenörelserna, består af två delar.

307 **Första delen** omfattar: *Förberedande öfningar på ett led.*

308 **Andra delen** omfattar: *Hugg med utfall ur linien samt anfall och försvar därifrån med manskapet fäktande mot hvarandra.*

§ 57.

Öfningstabell för 9. lektionen.

1:sta.

2:dra.

1. Utåt fallut kvart . . .	1. stå kvart. Helt framåt ters, kvart-prim
rättning framåt stöt.	
Ett!	två! Ett! två-tre!
fyra!	
2. Stå kvart, inåt fallut ters	2. halft framåt ters. Helt framåt kvart, ters-prim
rättning framåt stöt.	
Ett! två!	tre! Ett! två-tre!
fyra!	
3. Utåt fallut kvart-prim	3. stå kvart. Rättning framåt ters, helt framåt kvart, lågkvart-prim
rättning framåt kvart.	
Ett-två!	tre! Ett! två! tre-fyra!
fem!	
4. Med appel stå kvart, inåt fallut ters-prim	4. halft framåt stöt. Rättning framåt prim, helt framåt ters, lågters-prim
rättning framåt kvart-ters.	
Ett! två-tre!	fyra! Ett! två! tre-fyra!
fem-sex!	

1:sta.

2:dra.

5. Utåt fallut qvint . . .
(i gard och rättning tillbaka)

rättning framåt ters-prim.

Ett!**fyra-fem!**

6. Inåt fallut kvart-sekund

rättning framåt kvart-prim.

Ett-två!**fyra-fem!**7. Helt framåt kvart, ters-
kvart.

rättning framåt kvart-prim

Ett! två-tre!**fem-sex!**8. Helt framåt ters, kvart-
ters

halft framåt ters-prim.

Ett! två-tre!**fem-sex!**9. Helt framåt kvart,
prim-stöthalft framåt stöt. Rättning
framåt dubbelprim, stå ters

på armen.

Ett! två-tre!**tre! Ett-två! tre!**10. (Qvartgard!) Helt
framåt ters, prim-stöt.rättning framåt stöt. Fram-
åt dubbelprim, stå kvart på

armen

5. rättning framåt prim.
Helt framåt stöt, dubbel-
prim.

två! Ett! två-tre!6. halft framåt prim. Helt
framåt stöt, dubbelprim.**tre! Ett! två-tre!**7. utåt fallut kvart.
stå kvart.**fyra!****sju!**8. inåt fallut ters
stå ters.**fyra!****sju!**9. stå prim. Inåt fallut ters-
prim.

rättning framåt hög tersstöt

fyra! Ett-två!**fyra!**10. stå prim. Utåt fallut
kvart-prim

rättning framåt hög kvartstöt

1:sta.

Ett! två-tre!
tre! Ett-två! tre!
 11. Utåt fallut qvart
 inåt fallut ters-prim
Ett!
fyra-fem!
 12. Med appel stå qvart,
 inåt fallut ters.
 utåt fallut qvart-prim.
Ett! två!
fyra-fem!
 13. Utåt fallut qvart,
 liggande ters-prim
 rättning framåt hög qvartstöt
Ett! två-tre!
fyra!
 14. Inåt fallut qvart-ters,
 liggande qvart-prim.
 rättning framåt hög ters-
 stöt.
Ett-två! tre-fyra!
fyra!
 15. Utåt fallut qvart-
 prim
 Inåt fallut qvart-ters
 stå ters på armen.

2:dra.

fyra! Ett-två!
fyra!
 11. stå hög qvartstöt. Helt
 framåt ters, prim-ters.
 halft framåt stöt.
två! Ett! två-tre!
sex!
 12. halft framåt forcera hög
 tersstöt. Helt framåt qvart,
 prim-qvart
 rättning framåt stöt.
tre-fyra! Ett! två-tre!
sex!
 13. rättning framåt stöt-
 prim. Helt framåt ters,
 qvart-lågvart
fyra-fem! Ett! två-tre!
 14. halft framåt stöt-prim.
 Helt framåt qvart, ters-
 lågters
fem-sex! Ett! två-tre!
 15. stå qvart
 halft framåt ters-qvart. Helt
 framåt ters, dubbelprim.

1:sta.

Ett-två!
Ett-två!
fyra!
 16. Inåt fallut ters-prim.
 Utåt fallut ters-qvart
 stå qvart på armen.
Ett-två!
Ett-två!
fyra!
 17. Rättning framåt qvart,
 inåt fallut ters.
 rättning framåt hög tersstöt.
Ett! två!
fem!
 18. Rättning framåt qvart-
 ters, utåt fallut qvart.
 rättning framåt hög ters-
 stöt-prim.
Ett-två! tre!
fyra-fem!
 19. Framåt, utåt fallut
 qvart, ters-qvart
 (i gard och rättning tillbaka)
 stå qvart.
Ett! två-tre!
två!
 20. Med appel stå prim,
 rättning framåt ters-qvart,
 inåt fallut ters-prim

2:dra.

tre!
tre-fyra! Ett! två-tre!
 16. halft framåt qvart-ters,
 rättning framåt qvart-ters.
 Helt framåt qvart, dubbel-
 prim.
tre-fyra!
tre-fyra! Ett! två-tre!
 17. halft framåt stöt. Helt
 framåt prim, dubbelprim, stå
 ters på armen
tre! Ett! två-tre! fyra!
 18. stå hög qvartstöt. Helt
 framåt ters, qvart-ters
fyra! Ett! två-tre!
 19. rättning framåt qvart-
 prim. Utåt fallut qvart.
fyra-fem! Ett!
 20. halft framåt stöt. Utåt
 fallut qvart-prim.

1:sta.

stå qvart.

**Ett! två-tre! fyra-fem!
tre!**21. Helt framåt, utåt
fallut qvart, ters-qvart . .

halft framåt stöt.

**Ett! två-tre!
tre!**22. Helt framåt, inåt
fallut ters, qvart-ters . . .rättning framåt ters. Utåt
fallut qvart**Ett! två-tre!
sju! Ett!**23. Rättning framåt qvart,
inåt fallut ters, liggande
prim.

rättning framåt prim.

**Ett! två! tre!
fyra!**24. Rättning framåt qvart-
ters, utåt fallut qvart, lig-
gande prim
(i gard och rättning tillbaka)
rättning framåt ters-prim.**Ett-två! tre! fyra! . . .
fyra-fem!**25. Utåt fallut qvart,
inåt fallut ters-prim . . .

rättning framåt qvart.

2:dra.

sex! Ett-två!21. stå hög qvartstöt. Inåt
fallut ters-prim**fyra! Ett-två!**22. halft framåt dubbel-
prim, stå ters på armen .

stå hög qvartstöt.

**fyra-fem! sex!
två!**23. halft framåt stöt-prim.
Helt framåt ters, qvart-ters**fyra-fem! Ett! två-tre! . .**24. rättning framåt stöt.
Helt framåt ters, qvart-ters**fem! Ett! två-tre!**25. halft framåt stöt. Helt
framåt prim, ters-qvart. .

1:sta.

**Ett! två-tre!
fyra!**26. Inåt fallut ters, utåt
fallut qvart-prim
(i gard och rättning tillbaka)
rättning framåt ters.**Ett! två-tre!
fyra!**27. Utåt fallut qvart,
inåt fallut ters, liggande
prim.

stå qvart.

**Ett! två! tre!
tre!**28. Inåt fallut ters, utåt
fallut qvart, liggande prim
(i gard och rättning tillbaka)
halft framåt stöt.**Ett! två! tre!
tre!**29. Utåt fallut qvart,
helt framåt ters, dubbel-
prim.

stå qvart på armen.

**Ett! två! tre-fyra! . . .
åtta!**30. Stå qvart, inåt fallut
ters, framåt dubbelprim . .

rättning framåt qvart-prim.

2:dra.

fyra! Ett! två-tre!26. rättning framåt stöt.
Helt framåt prim, qvart-ters**fyra! Ett! två-tre!**27. halft framåt stöt. Utåt
fallut qvart-prim**fyra! Ett-två!**28. rättning framåt stöt.
Inåt fallut ters-prim . . .**fyra! Ett-två!**29. helt framåt stöt, dub-
belprim**fem! sex-sju!**30. rättning framåt prim.
Helt framåt stöt, dubbel-
prim

1:sta.

Ett! två! tre-fyra! . . .
fyra-fem!
 31. Rättning framåt quart
 rättning framåt stöt.
Ett!
sju!

32. Rättning framåt ters
 Helt framåt stöt, prim-quart.
Ett!
Ett! två-tre!
 33. Rättning framåt quart,
 inåt fallut ters, liggande
 sekund.

stå prim.
Ett! två! tre!
fem!
 34. Rättning framåt ters,
 utåt fallut quart, liggande
 qvint
 (i gard och rättning tillbaka)

rättning framåt quart.
Ett! två! tre!

fyra!
 35. Utåt fallut quart-
 prim.

2:dra.

fem! Ett! två-tre!

31. utåt fallut quart-prim,
 helt framåt quart, ters-prim

två-tre! fyra! fem-sex! . . .

32. inåt fallut ters-prim,
 framåt dubbelprim

två-tre! fyra-fem!

33. halft framåt prim. Utåt
 fallut quart, helt framåt
 prim, prim-stöt

fyra! Ett! två! tre-fyra! . . .

34. rättning framåt prim.
 Inåt fallut ters, framåt prim-
 stöt. Helt framåt prim, ters-
 quart

fyra! Ett! två-tre! Ett!
två-tre!

35. stå quart

1:sta.

Inåt fallut quart-ters, fram-
 åt dubbelprim, stå ters på
 armen
Ett-två!
Ett-två! tre-fyra! fem! . . .
 36. Inåt fallut tersprim .
 Utåt fallut ters-quart, helt
 framåt prim, lågters-prim,
 stå quart på armen
Ett-två!
Ett-två! tre! fyra-fem!
sex!
 37. Helt framåt, utåt
 fallut forcera hög tersstöt,
 quart-prim

rättning framåt stöt.
Ett-två! tre-fyra!
tre!

38. (Quartgard!) Helt
 framåt, inåt fallut, forcera
 hög quartstöt, prim, ters-
 prim.

rättning framåt stöt.
Ett-två! tre! fyra-fem! . . .
fem!
 39. Helt framåt, utåt
 fallut quart, ters-qvint . . .
 Utåt fallut quart, helt fram-
 åt ters, dubbelquart.

2:dra.

rättning framåt hög tersstöt.
tre!
sex!

36. halft framåt ters

rättning framåt hög quartstöt.
tre!

sju!

37. rättning framåt dubbel-
 prim. Inåt fallut sekund,
 framåt prim.

fem-sex! Ett! två!

38. halft framåt dubbel-
 prim. Utåt fallut qvint,
 helt framåt prim, stöt-prim .

sex-sju! Ett! två! tre-fyra!
fem!

39. rättning framåt prim

rättning framåt hög quart-
 stöt.

1:sta.

Ett! två-tre!
Ett! två! tre-fyra!
 40. Helt framåt, inåt fall-
 ut ters, quart, sekund (alla
 tre huggen uthuggas)
 Inåt fallut ters, framåt
 dubbelquart
Ett! två! tre!
Ett! två-tre!
 41. Stå ters på armen,
 fallut prim
 stå quart. Inåt fallut ters,
 framåt prim-stöt
Ett! två!
två! Ett! två-tre!
 42. Rättning framåt prim,
 stå quart på armen, fallut
 prim
 halft framåt hög tersstöt.
 Utåt fallut quart, liggande
 prim
Ett! två! tre!
två! Ett! två!
 43. Rättning framåt quart

Helt framåt quart, lågquart-
 prim, stå ters på armen .

Ett!
Ett! två-tre! fyra!

44. Stå quart, rättning
 framåt ters

2:dra.

fyra!
fem!
 40. Halft framåt prim
 stå quart-prim.
fyra!
fyra-fem!
 41. stå stöt. Utåt fallut quart
 rättning framåt prim.
tre! Ett!
fyra!
 42. stå stöt. Inåt fallut ters
 stå quart.
fyra! Ett!
tre!
 43. halft tillbaka blind-
 parad, inåt fallut ters, fram-
 åt dubbelprim

stå ters.
två! tre-fyra!
fem!

44. halft tillbaka blind-
 parad, utåt fallut quart. .

1:sta.

stå quart-prim
 stå quart.
Ett! två!
fyra-fem!
fem!
 45. Helt framåt, inåt fall-
 ut quart, ters-prim, liggande
 ters

Ett! två-tre! fyra!

46. Stå quart, helt fram-
 åt, utåt fallut ters, quart-
 prim, liggande quart

rättning framåt quart.
Ett! två! tre-fyra! fem!
fem!
 47. Utåt fallut quart

stå quart, inåt fallut ters

rättning framåt ters.
Ett!
fem! sex!
fyra!

48. Rättning framåt quart,
 inåt fallut ters

2:dra.

Helt framåt ters, lågters-
 prim, stå quart på armen

tre!
Ett! två-tre! fyra!

45. halft framåt stöt. Fram-
 åt ters-quart, inåt fallut ters-
 prim, framåt dubbelprim.
fem! Ett-två! tre-fyra! . . .
fem-sex!

46. stå prim. Framåt quart-
 ters, utåt fallut quart-prim

sex! Ett-två! tre-fyra!

47. helt framåt quart, ters-
 quart.
 halft framåt hög tersstöt.
 Rättning framåt quart-prim,
 stå ters på armen

två! tre-fyra!
sju! Ett-två! tre!

48. halft framåt ters-quart.
 Stå prim, utåt fallut quart-
 prim.

1:sta.

2:dra.

helt framåt stöt, dubbel-	
prim.	rättning framåt quart.
Ett! två!	tre-fyra! Ett! två-tre! . . .
fyra! fem-sex!	sju!

§ 58.

10. lektionen.

- 309 Denna lektion, som omfattar *volter och båg-*
marscher med eller utan uppehåll mellan vapen-
rörelserna, består af två delar.
- 310 **Första delen** omfattar: *Förberedande öfningar*,
då rörelserna med kroppen särskildt inöfvas.
- 311 **Andra delen** omfattar: *Volter och båg-*
marscher med manskapet fäktande mot hvarandra.

§ 59.

Öfningstabell för 10. lektionen.

1:sta.

2:dra.

1. Volt utåt quart . . .	1. stå quart. Volt inåt ters
stå prim. Helt framåt ters quart-prim, stå ters på armen	rättning framåt hög tersstöt. två! Ett!
Ett!	fem!
två! Ett! två-tre! fyra!	
2. Volt utåt prim. . .	2. stå quart. Volt inåt prim

1:sta.

2:dra.

stå ters. Helt framåt quart, ters-prim, stå quart på ar- men	rättning framåt hög quart- stöt två! Ett! fem!
Ett!	
två! Ett! två-tre! fyra!	

3. Volt utåt dubbel- prim.	3. stå quart.
stå prim	Helt framåt quart, ters- prim.

stå quart, rättning framåt prim.	tre!
Ett-två!	Ett! två-tre!
fyra!	
fyra! fem!	

4. Med appel stå quart, volt inåt dubbelprim . . .	4. stå ters
stå prim	Helt framåt ters, quart- prim.

stå ters, rättning framåt prim.	fyra!
Ett! två-tre!	Ett! två-tre!
fem!	
fyra! fem!	

5. Volt utåt quart-prim	5. Inåt fallut ters-prim, framåt quart-ters.
Framåt ters-quart	stå quart.
Ett-två!	tre-fyra! fem-sex!
Ett-två!	tre!
6. Volt inåt ters-prim . . .	6. utåt fallut quart-prim. helt framåt quart, lågquart- prim, stå ters på armen.

1:sta.

2:dra.

- rättning framåt ters, rättning framåt quart-prim.
Ett-två! **tre-fyra! fem! sex-sju! åtta!**
nio! tio-elfva!
7. Volt utåt quart. 7. stå prim, helt framåt quart, dubbelprim
- stå quart på armen. Framåt prim-ters stå ters-prim.
Ett! **två! tre! fyra-fem!**
sex! Ett-två! **tre-fyra!**
8. Rättning framåt quart, volt inåt ters 8. stå prim. Helt framåt ters, dubbelprim
- stå ters på armen. Framåt prim-quart stå quart-prim.
Ett! två! **tre! Ett! två-tre!**
fyra! Ett-två! **tre-fyra!**
9. Helt framåt forcera hög tersstöt, quart-prim. 9. volt utåt quart. Helt framåt ters, prim-stöt
- rättning framåt dubbelprim. **Ett-två! tre-fyra!** **fem! Ett! två-tre!**
fyra-fem!
10. (Quartgard!) Helt framåt forcera hög quartstöt, ters-prim. 10. volt inåt ters. Helt framåt quart, prim-stöt
- rättning framåt dubbelprim. **Ett-två! tre-fyra!** **fem! Ett! två-tre!**
fyra-fem!
11. Stå ters på armen, rättning framåt prim, fallut

1:sta.

2:dra.

- ters-prim. 11. stå stöt
volt inåt prim-ters Helt framåt hög tersstöt, quart-ters
- rättning framåt stöt.
Ett! två! tre-fyra! **fem!**
sex-sju! **Ett! två-tre!**
fyra!
12. Stå prim-quart på armen, rättning framåt prim, fallut quart-prim. 12. stå stöt
volt utåt prim-quart Helt framåt hög quartstöt, ters-quart
- rättning framåt stöt.
Ett-två! tre! fyra-fem! **sex!**
sju-åtta! **Ett! två-tre!**
fyra!
13. Volt utåt dubbelprim, helt framåt quart, ters-prim. 13. stå quart, volt inåt ters-prim
- rättning framåt stöt
Ett-två! tre! fyra-fem! **sex! sju-åtta!**
nio!
14. Rättning framåt quart, volt inåt dubbelprim, helt framåt ters, quart-prim 14. stå ters, volt utåt quart-prim
- rättning framåt stöt.
Ett! två-tre! fyra! fem-sex! **sju! åtta-nio!**
tio!

1:sta.

15. Helt framåt quart,
prim-lågvart

stå quart.

Ett! två-tre!
tre!

16. Helt framåt ters,
prim-lågters

stå ters.

Ett två-tre!
tre!

17. Halft framåt quart-
ters
Helt framåt stöt, dubbel-
prim

Ett-två!
Ett! två-tre!

18. Rättning framåt prim,
halft framåt ters-quart . .
Helt framåt stöt, dubbel-
prim

Ett! två-tre!
Ett! två-tre!

19. Utåt fallut quart,
bågmarsch ters, quart . .

volt inåt prim.

Ett! två! tre!
fyra!

2:dra.

15. rättning framåt hög
quartstöt. Volt inåt ters-
prim

fyra! Ett-två!

16. rättning framåt hög
tersstöt. Volt utåt quart-
prim

fyra! Ett-två!

17. volt inåt prim.

rättning framåt quart-
ters.
tre!
fyra-fem!

18. volt utåt prim.

rättning framåt quart.
fyra!
fyra!

19. stå quart-prim. Helt
framåt ters, prim-stöt . .

fyra-fem! Ett! två-tre! . .

1:sta.

20. Inåt fallut ters, båg-
marsch quart, ters.

volt utåt prim.

Ett! två! tre!
fyra!

21. Rättning framåt dub-
belprim

stå prim
Ett-två!
sex!

22. Med appel stå prim,
rättning framåt dubbelprim

halft framåt prim
Ett! två-tre!
sju!

23. Rättning framåt
quart, inåt fallut ters, båg-
marsch quart, ters-prim .

stå quart.

Ett! två! tre! fyra-fem!
tre!

24. Rättning framåt
quart-ters, utåt fallut quart,
bågmarsch ters, quart-prim

stå quart.

**Ett-två! tre! fyra! fem-
sex!**
fyra!

2:dra.

20. halft framåt ters-prim.
Helt framåt quart, prim-stöt

fyra-fem! Ett! två-tre! . .

21. utåt fallut quart, båg-
marsch ters, qvint
rättning framåt stöt.
tre! fyra! fem!
sju!

22. inåt fallut ters, båg-
marsch quart, sekund. . . .
rättning framåt stöt.
fyra! fem! sex!
åtta!

23. halft framåt stöt. Rätt-
ning framåt dubbelprim . .

sex! Ett-två!

24. rättning framåt stöt.
Helt framåt prim, dubbel-
prim

sju! Ett! två-tre!

1:sta.

2:dra.

25. Volt utåt dubbel-prim

stå quart. Helt framåt ters, quart-prim

Ett-två!
sju! Ett! två-tre!

26. Stå quart, volt inåt dubbelprim

halft framåt quart. Helt framåt ters, lågters-prim

Ett! två-tre!
åtta! Ett! två-tre!

25. utåt fallut quart, båg-marsch ters, quart-prim . .

rättning framåt stöt.
tre! fyra! fem-sex!
fyra!

26. inåt fallut ters, båg-marsch quart, ters-prim . .

rättning framåt stöt.
fyra! fem! sex-sju!
fyra!

§ 60.

11. lektionen.

312 Denna lektion omfattar *högparader och volter med hugg öfver klingan.*

§ 61.

Öfningstabell för 11. lektionen.

1:sta.

2:dra.

1. Stå prim
högparad, liggande quart . .
Ett!
(sex!) sju!

1. högparad, liggande ters, framåt dubbelprim
stå quart.
(två!)¹ tre! fyra-fem!
åtta!

1:sta.

2:dra.

2. (Quvertgard!) Stå prim stå quart.

högparad, liggande ters . . .
Ett!
fyra!
(fyra!) fem!

3. Halft framåt dubbel-prim
stå hög quartstöt. Framåt dubbelprim

Ett-två!
fem! Ett-två!

4. Rättning framåt quart, halft framåt dubbelprim . . .

halft framåt stöt-prim
högparad, liggande quart-prim
Ett! två-tre!
sju-åtta!
(fyra!) fem-sex!

5. Helt framåt quart-ters, dubbelprim

stå quart-prim
Ett-två! tre-fyra!
åtta-nio!

6. Helt framåt quart, dubbelprim

halft framåt stöt. Rättning framåt quart-prim
Ett! två-tre!
sju! Ett-två!

7. Stå ters på armen, rättning framåt dubbelprim . . .

2. högparad, liggande quart. Helt framåt quart, dubbel-prim
halft framåt stöt.
(två!) tre!
Ett! två-tre!
sex!

3. högparad, liggande quart högparad, liggande ters, framåt quart-ters.
(tre!) fyra!
(tre!) fyra! fem-sex!

4. högparad, liggande ters-prim
Helt framåt stöt, dubbelprim stå quart.
(fyra!) fem-sex!
Ett! två-tre!
sju!

5. högparad, liggande quart-prim
(fem!) sex-sju!

6. högparad, liggande ters-prim

stå quart.
(fyra!) fem-sex!
tre!

7. högparad, liggande quart,

¹ Högparaden göres, tills färdighet vunnits, på särskildt verkställighetsord, som betecknas med ett räkneord inom parentes. Senare kan högparaden göras genast mot hugget.

1:sta.

stå qvart.

Ett! två-tre!
åtta!8. Rättning framåt prim,
stå qvart på armen, rättning
framåt dubbelprim

halft framåt ters-prim.

Ett! två! tre-fyra!
nio-tio!9. Helt framåt qvart, ters-
primhalft framåt ters-prim
högparad, liggande tersEtt! två-tre!
sex-sju!
(fyra!) fem!10. Rättning framåt qvart-
prim
högparad, liggande ters-prim
Stå prim
rättning framåt stöt.Ett-två!
(fyra!) fem-sex!
Ett!
fem!11. Utåt fallut qvart, inåt
fallut ters-prim

högparad, liggande qvart.

Ett! två-tre!
(tre!) fyra!12. Inåt fallut ters, utåt
fallut qvart-prim

högparad, liggande ters

Ett! två-tre!
(tre!) fyra!13. Utåt fallut qvart-prim
stå qvart. Inåt fallut ters-
prim

2:dra.

bågmarsch ters-qvart

(fyra!) fem! sex-sju!

8. högparad, liggande ters,
bågmarsch qvart-ters

(fem!) sex! sju-åtta!

9. högparad, liggande ters
Helt framåt qvart, ters-prim
halft framåt ters.(fyra!) fem!
Ett! två-tre!
sex!10. stå prim
halft framåt stöt-prim
högparad, liggande qvart-primtre!
sju-åtta!
(två!) tre-fyra!11. halft framåt stöt. Rätt-
ning framåt dubbelprim
rättning framåt qvart-ters.fyra! Ett-två!
fem-sex!12. rättning framåt stöt. Rätt-
ning framåt dubbelprim
halft framåt ters-qvart.fyra! Ett-två!
fem-sex!13. högparad, liggande qvart
högparad, liggande ters, framåt
dubbelprim.

1:sta.

Ett-två!
fem! Ett-två!14. Inåt fallut ters-prim,
halft framåt hög tersstöt. Utåt
fallut qvart-prim
stå qvart.Ett-två!
fem! Ett-två!
fem!15. Stå ters på armen,
rättning framåt prim, fallut
ters-primhögparad, liggande qvart-prim
Ett! två! tre-fyra!
(tre!) fyra-fem!16. Stå qvart på armen,
rättning framåt prim, fallut
qvart-primhögparad, liggande ters-prim
Ett! två! tre-fyra!
(tre!) fyra-fem!17. Helt framåt prim, prim-
lågqvarthögparad, liggande ters, framåt
prim-stöt.Ett! två-tre!
(fem!) sex! sju-åtta!18. Helt framåt prim, prim-
lågters

högparad, liggande qvart

Ett! två-tre!
(fem!) sex!19. Helt framåt forcera hög
tersstöt, prim-lågqvart

högparad, liggande ters-prim

2:dra.

(tre!) fyra!
(tre!) fyra! fem-sex!14. högparad, liggande ters
högparad, liggande qvart(tre!) fyra!
(tre!) fyra!15. stå stöt. Utåt fallut
qvart-prim
stå qvart.fem! Ett-två!
sex!16. stå stöt. Inåt fallut ters-
prim
halft framåt stöt.fem! Ett-två!
sex!17. volt utåt ters öfver
klingan

fyra!

18. volt inåt qvart öfver
klingan
stå qvart. Rättning framåt
prim, stå ters på armen.fyra!
sju! Ett! två!19. rättning framåt ters öfver
klingan
halft framåt stöt. Helt framåt
prim, ters-qvart.

1:sta.

Ett-två! tre-fyra!
 (sex!) sju-åtta!
 20. Rättning framåt kvart

rättning framåt kvart öfver
 klingan.
 rättning framåt stöt.

Ett!
 fem!
 nio!

21. Rättning framåt prim,
 utåt fallut kvart på armen

högparad, liggande ters, framåt
 dubbelprim

Ett! två!
 (fyra!) fem! sex-sju!

22. Rättning framåt kvart-
 prim, inåt fallut ters på ar-
 men

högparad, liggande kvart.

Ett-två! tre!
 (fem!) sex!

23. Rättning framåt prim-
 kvart på armen.

högparad, liggande ters-prim

högparad, liggande kvart-prim
 Ett-två!

(fyra!) fem-sex!
 (tre!) fyra-fem!

24. Stå ters på armen,
 rättning framåt prim-lågters

högparad, liggande kvart-prim

högparad liggande ters-prim

2:dra.

fem!
 nio! Ett! två-tre!
 20. stå kvart. Helt framåt
 forcera hög kvartstöt, prim-
 lågters

högparad, liggande kvart-prim

två! Ett-två! tre-fyra!
 (sex!) sju-åtta!

21. rättning framåt ters öfver
 klingan.

stå kvart. Helt framåt ters,
 lågters-prim.

tre!
 åtta! Ett! två-tre!

22. halft framåt kvart öfver
 klingan

stå kvart-prim. Helt framåt
 kvart, lågkvart-prim.

fyra!
 sju-åtta! Ett! två-tre!

23. volt utåt ters öfver
 klingan

halft framåt stöt. Utåt fallut
 kvart-prim

stå kvart.
 tre!

sju! Ett-två!
 sex!

24. volt inåt kvart öfver
 klingan

rättning framåt stöt. Inåt
 fallut ters-prim

halft framåt stöt-prim.

1:sta.

Ett! två-tre!
 (fem!) sex-sju!
 (tre!) fyra-fem!

2:dra.

fyra!
 åtta! Ett-två!
 sex-sju!

§ 62.

12. lektionen.

Denna lektion omfattar *anfall och försvar med* 313
sammandragna rörelser.

Den är en sammanfattning af de föregående 314
 lektionerna, dock med den skillnad att rörelserna
 göras sammandragna.

Vid användning af högparader angifves ej särskildt 315
 räkning för högparaden, hvilken nu verkställes genast
 mot hugget.

»Inhuggningsöfning» enligt mom. 226, som fort- 316
 gått sedan 8. lektionen, skall under denna lektion
 företrädesvis öfvas.

§ 63.

Öfningstabell för 12. lektionen.

1:sta.

1. Med appel stå kvart,
 helt framåt ters, dubbel-
 prim
 hög kvartstöt
 Ett! två, tre-fyra!
 sex!

2:dra.

1. utåt fallut kvart
 rättning framåt kvart-prim.
 fem!
 sju-åtta!

Instruktion i sabelfäkting till fots.

1:sta.

2. Med appel stå ters,
helt framåt quart, dubbel-

prim
halft framåt hög tersstöt .

Ett! två, tre-fyra! . . .
sex!

3. Helt framåt quart,
lågquart-prim

rättning framåt hög quart-
stöt.

Ett, två-tre!
tre!

4. Rättning framåt quart,
helt framåt ters, lågters-
prim

rättning framåt hög tersstöt.

Ett! två, tre-fyra! . . .
tre!

5. Stå ters på armen, rätt-
ning framåt prim, fallut
ters-quart

rättning framåt hög tersstöt.

Ett! två! tre-fyra! . . .
fyra!

6. Rättning framåt prim-
quart på armen, rättning
framåt prim, fallut quart-
ters

2:dra.

2. inåt fallut ters
rättning framåt ters-prim.

fem!
sju-åtta!

3. stå ters på armen. Rätt-
ning framåt prim-quart på
armen

fyra! Ett-två!

4. stå quart på armen. Rätt-
ning framåt prim-ters på
armen

fem! Ett-två!

5. stå quart. Helt framåt
ters, prim-lågters

fem! Ett, två-tre!

6. stå ters. Helt framåt
quart, prim-lågquart

1:sta.

rättning framåt hög quart-
stöt.

Ett-två! tre! fyra-fem!
fyra!

7. Rättning framåt quart,
inåt fallut ters, framåt quart-
ters

stå quart.

Ett! två! tre-fyra! . . .
sju!

8. Rättning framåt ters,
utåt fallut quart, helt framåt
ters, prim-quart

stå ters.

Ett! två! tre, fyra-fem!
åtta!

9. Rättning framåt quart
stå quart. Framåt ters-
quart

Ett!
fyra! Ett-två!

10. Rättning framåt ters
halft framåt stöt-prim.
Framåt quart-ters

Ett!
fyra-fem! Ett-två!

11. Volt utåt dubbel-
prim
stå prim

2:dra.

sex! Ett, två-tre!

7. rättning framåt dubbel-
prim

fem-sex!

8. rättning framåt dubbel-
prim

sex-sju!

9. utåt fallut quart-prim .

rättning framåt quart-prim,
stå ters på armen.

två-tre!
tre-fyra! fem!

10. inåt fallut ters-prim .

rättning framåt ters-prim,
stå quart på armen.

två-tre!
tre-fyra! fem!

11. stå quart
helt framåt quart, ters-
prim

<i>1:sta.</i>	<i>2:dra.</i>
Ett-två!	tre!
fyra!	fem, sex-sju!
12. Rättning framåt qvart, volt inåt dubbel- prim	12. stå ters helt framåt ters, qvart-prim.
stå prim	fyra!
Ett! två-tre!	sex, sju-åtta!
fem!	13. rättning framåt stöt. Rättning framåt dubbelprim
13. Utåt fallut qvart, bågmarsch ters, qvart-prim	stå qvart.
högparad-liggande ters, framåt dubbelprim	fem! Ett-två!
Ett! två, tre-fyra!	sex!
tre! fyra-fem!	14. halft framåt stöt. Rätt- ning framåt dubbelprim
14. Inåt fallut qvart- ters, bågmarsch qvart, ters- prim	stå qvart, rättning framåt ters-prim.
högparad-liggande qvart.	sex! Ett-två!
Ett-två! tre, fyra-fem! tre!	fyra! fem-sex!
15. Helt framåt qvart, prim-låggqvart	15. volt utåt ters öfver klingan
högparad-liggande ters	halft framåt stöt. Helt framåt prim, lågters-prim, stå qvart på armen.
Ett, två-tre!	fyra!
fem!	sex! Ett, två-tre! fyra!
16. Helt framåt ters, prim-lågters	16. volt inåt qvart öfver klingan

<i>1:sta.</i>	<i>2:dra.</i>
högparad-liggande qvart	stå stöt. Helt framåt prim, lågqvart-prim, stå ters på armen.
Ett, två-tre!	fyra!
fem!	sex! Ett, två-tre! fyra!
17. Rättning framåt qvart	17. utåt fallut qvart, helt framåt ters, qvart-prim
rättning framåt qvart. Framåt dubbelprim	högparad-liggande ters-prim halft framåt stöt.
halft framåt stöt.	två! tre, fyra-fem!
Ett!	tre-fyra!
sex! Ett-två!	18. inåt fallut ters, framåt prim
fem!	högparad-liggande qvart- prim
18. Rättning framåt ters	rättning framåt ters. Fram- åt dubbelprim.
rättning framåt ters. Fram- åt dubbelprim.	högparad-liggande qvart- prim
rättning framåt stöt-prim.	två! tre!
Ett!	tre-fyra!
fyra! Ett-två!	19. stå qvart. Helt framåt ters, lågters-prim
fem-sex!	rättning framåt ters.
19. Volt utåt dubbel- prim	tre! Ett, två-tre!
helt framåt stöt, dubbel- prim	sju!
Ett-två!	20. Stå qvart, volt inåt dubbelprim
fyra, fem-sex!	stå ters. Helt framåt qvart, lågqvart-prim
20. Stå qvart, volt inåt dubbelprim	helt framåt stöt, dubbel- prim
helt framåt stöt, dubbel- prim	rättning framåt qvart.

<i>1:sta.</i>	<i>2:dra.</i>
Ett! två-tre!	fyra! Ett, två-tre!
fyra, fem-sex!	sju!
21. Utåt fallut quart, bågmarsch ters-quart	21. stå quart. Helt framåt ters, quart-ters
volt inåt ters-prim.	
Ett! två-tre!	fyra! Ett, två-tre!
fyra-fem!	
22. Inåt fallut ters, båg- marsch quart-ters	22. halft framåt ters. Helt framåt quart, ters-quart
volt utåt quart-prim.	
Ett! två-tre!	fyra! Ett, två-tre!
fyra-fem!	
23. Helt framåt forcera hög tersstöt, quart-ters	23. inåt fallut ters-prim, liggande quart på armen
halft framåt hög quartstöt	stå prim. Helt framåt quart, prim-stöt
rättning framåt prim.	
Ett-två, tre-fyra!	fem-sex! sju!
åtta!	nio! Ett, två-tre!
fyra!	
24. Med appell stå quart, helt framåt forcera hög quartstöt, ters-quart	24. utåt fallut quart-prim, liggande ters på armen
rättning framåt hög tersstöt	stå prim. Helt framåt ters, prim-stöt.
rättning framåt prim.	
Ett! två-tre, fyra-fem! nio!	sex-sju! åtta!
fyra!	tio! Ett, två-tre!

<i>1:sta.</i>	<i>2:dra.</i>
25. Rättning framåt quart-prim, stå ters på ar- men, fallut prim.	25. stå stöt. Utåt fallut quart-prim
högparad-liggande quart	stå quart, inåt fallut ters, framåt dubbelprim.
Ett-två! tre! fyra!	fem! Ett-två!
tre!	fyra! fem! sex-sju!
26. Rättning framåt ters- prim, stå quart på armen, fallut prim	26. stå stöt. Inåt fallut ters- prim.
högparad-liggande ters	halft framåt hög tersstöt, utåt fallut quart
stå quart.	
Ett-två! tre! fyra!	fem! Ett-två!
tre!	fyra! fem!
sex!	
27. Rättning framåt ters Utåt fallut quart.	27. volt inåt ters-prim
	hög quartstöt, rättning fram- åt prim. Helt framåt quart, ters-prim
helt framåt stöt, dubbel- prim	stå ters på armen.
Ett!	två-tre!
Ett!	två! tre! Ett, två-tre!
fyra, fem-sex!	sju!
28. Rättning framåt quart	28. volt utåt quart-prim
Inåt fallut ters	halft framåt hög tersstöt, rättning framåt prim. Helt framåt ters, quart-prim

1:sta.

helt framåt stöt, dubbelprim

Ett!
Ett!
fyra, fem-sex!

29. Rättning framåt quart, rättning framåt ters-quart

stå quart. Rättning framåt dubbelprim
halft framåt stöt.

Ett! två-tre!
åtta! Ett-två!
fem!

30. Rättning framåt ters, rättning framåt quart-ters

stå quart-ters. Rättning framåt dubbelprim

rättning framåt stöt.

Ett! två-tre!
åtta-nio! Ett-två!
fem!

31. Rättning framåt quart

stå quart. Inåt fallut ters, bågmarsch quart-sekund

Ett!
sex! Ett! två-tre!

2:dra.

stå quart på armen.

två-tre!
två! tre! Ett, två-tre!
sju!

29. stå quart, fallut ters-prim, liggande prim

högparad-liggande ters-prim

fyra! fem-sex! sju!
tre-fyra!

30. stå ters, fallut quart-prim, liggande prim

högparad-liggande quart-prim

fyra! fem-sex! sju!
tre-fyra!

31. blindparad, rättning framåt hög tersstöt, helt framåt quart, ters-quart

halft framåt prim.
två! tre, fyra-fem!
fyra!

1:sta.

32. Stå quart, rättning framåt ters

stå ters. Utåt fallut quart, bågmarsch ters-qvint

Ett! två!
sju! Ett! två-tre!

33. Stå ters på armen, rättning framåt prim, stå quart på armen, fallut prim, liggande quart

Volt inåt quart-prim
Ett! två! tre! fyra! fem!
Ett-två!

34. Stå prim-quart på armen, rättning framåt prim, stå ters på armen, fallut prim, liggande ters

Volt utåt ters-prim
Ett-två! tre! fyra! fem!
sex!
Ett-två!

35. Rättning framåt dubbelprim, stå quart, helt framåt ters, quart-prim

högparad, liggande quart
Ett-två! tre! fyra, fem-sex!
fyra!

2:dra.

32. blindparad, rättning framåt hög quartstöt, helt framåt ters, quart-ters

rättning framåt prim.
tre! fyra! fem-sex!
fyra!

33. stå quart, rättning framåt ters-prim

helt framåt stöt, prim-ters.
sex! sju-åtta!
tre, fyra-fem!

34. stå ters, rättning framåt quart-prim

helt framåt stöt, prim-quart.
sju! åtta-nio!
tre, fyra-fem!

35. stå prim. Helt framåt prim, dubbelprim
stå quart.

sju! Ett, två-tre!
fem!

1:sta.

36. Stå qvart, rättning framåt dubbelprim, stå ters, helt framåt qvart, ters-prim

högparad, liggande ters . . .

Ett! två-tre! fyra! fem, sex-sju!
fyra!

37. Helt framåt prim, stöt-prim
högparad, liggande qvart. . .

rättning framåt hög tersstöt.

Ett, två-tre!
sex!
fem!

38. Rättning framåt qvart, helt framåt prim, stöt-prim
högparad-liggande ters . . .

rättning framåt hög qvart-stöt.

Ett! två, tre-fyra! . . .
sju!
fem!

39. Rättning framåt prim-lågqvart

högparad-liggande ters,
framåt qvart

2:dra.

36. stå prim. Helt framåt prim, dubbelprim.
halft framåt ters-prim.

åtta! Ett, två-tre!
fem-sex!

37. utåt fallut qvart-prim stå qvart-prim. Helt framåt qvart, lågqvart-prim, stå ters på armen

fyra-fem!
sju-åtta! Ett, två-tre! fyra!

38. inåt fallut ters-prim . . .
halft framåt ters-prim. Helt framåt ters, lågters-prim, stå qvart på armen

fem-sex!
åtta-nio! Ett, två-tre! fyra!

39. volt utåt ters öfver klingan

Helt framåt prim, prim-ters, rättning framåt prim.

1:sta.

Ett-två!
fyra! fem!

40. Stå qvart, rättning framåt prim-lågters

högparad-liggande qvart, in-
åt fallut ters, framåt qvart-
ters

Ett! två-tre!
fem! sex! sju-åtta!

41. Helt framåt prim,
prim-stöt

inåt fallut ters-prim

rättning framåt qvart-prim,
stå ters på armen.

Ett, två-tre!
fyra-fem!
två-tre! fyra!

42. Med appel stå qvart,
helt framåt prim, prim-
stöt

utåt fallut qvart-prim

halft framåt ters-prim, stå
qvart på armen.

Ett! två, tre-fyra!
fyra-fem!
två-tre! fyra!

43. Rättning framåt
qvart

2:dra.

tre!
Ett, två-tre! fyra!

40. volt inåt qvart öfver
klingan

Helt framåt prim, prim-
qvart, rättning framåt prim.

fyra!
Ett, två-tre! fyra!

41. stå prim. Helt framåt
qvart, dubbelters.
halft framåt stöt. Utåt
fallut qvart

fyra! Ett, två-tre!
sex! Ett!

42. stå prim. Helt framåt
ters, dubbelqvart.
rättning framåt stöt. Inåt
fallut ters

fem! Ett, två-tre!
sex! Ett!

43. stå prim, utåt fallut
qvart

1:sta.

stå hög quartstöt. Inåt fallut
ters-prim.
stå quart.
stå quart, rättning framåt
prim-ters.

Ett!
fyra! Ett-två!
fem!
sju! åtta-nio!

44. Rättning framåt ters

halft framåt hög tersstöt.
Utåt fallut quart-prim . . .
stå ters
stå quart, rättning framåt
prim.

Ett!
fyra! Ett-två!
fem!
sju! åtta!

45. Stå sekund, rättning
framåt prim.

stå stöt. Helt framåt prim,
dubbelprim

Ett! två!
sju! Ett, två-tre!

46. Rättning framåt prim,
stå qvint, rättning framåt
prim

stå stöt. Helt framåt prim,
dubbelprim

2:dra.

halft framåt stöt-prim. . . .
stå prim

två! tre!
tre-fyra!
sex!

44. stå prim, inåt fallut
ters.

rättning framåt stöt-prim .
stå prim

två! tre!
tre-fyra!
sex!

45. stå prim, fallut quart-
ters, liggande prim.

volt utåt quart.
tre! fyra-fem! sex!
fyra!

46. stå prim, fallut ters-
quart, liggande prim

volt inåt ters.

1:sta.

Ett! två! tre!
åtta! Ett, två-tre!
47. Rättning framåt

quart-ters.

rättning framåt prim
högparad-liggande quart, in-
åt fallut ters, framåt prim.

Ett-två!
sju!
tre! fyra! fem!

48. Rättning framåt ters-
quart

halft framåt prim
högparad-liggande ters, utåt
fallut quart.

Ett-två!
sju!
tre! fyra!

49. Rättning framåt quart
(rättning tillbaka)
halft framåt dubbelprim . . .

stå quart, rättning framåt
ters

Ett!
två-tre!
sex! sju!

50. Rättning framåt
quart-ters.
(rättning tillbaka)

rättning framåt dubbelprim

2:dra.

fyra! fem-sex! sju!
fyra!

47. utåt fallut ters-quart,
bågmarsch ters-qvint
Rättning framåt dubbelprim

tre-fyra! fem-sex!
Ett-två!

48. inåt fallut quart-ters,
bågmarsch quart-sekund . . .
Rättning framåt dubbelprim

stå quart.
tre-fyra! fem-sex!
Ett-två!
fem!

49. (still och parera) stå hög
quartstöt. Inåt fallut ters
högparad-liggande quart-
prim.

stå prim.
två! Ett!
fyra-fem!
åtta!

50. (still och parera) stå hög
tersstöt. Utåt fallut quart
högparad-liggande ters-prim

1:sta.

halft framåt ters, rättning
framåt quart

Ett-två!

två-tre!

sex! sju!

51. Helt framåt, utåt
fallut quart, ters-quart . . .

stå quart.

helt framåt quart, dubbel-
prim.

Ett, två-tre!

två!

fyra, fem-sex!

52. Helt framåt, inåt
fallut ters, quart, ters (alla
tre huggen uthuggas) . . .

stå ters

helt framåt ters, dubbelprim

Ett, två, tre!

två!

fyra, fem-sex!

53. Fallut quart, liggande
prim

högharad-liggande quart, in-
åt fallut ters

rättning framåt prim.

Ett! två!

tre! fyra!

fyra!

2:dra.

stå prim.

tre! Ett!

fyra-fem!

åtta!

51. stå hög quartstöt. Rätt-
ning framåt prim

stå prim

rättning framåt stöt.

fyra! Ett!

tre!

sju!

52. halft framåt högtersstöt.
Rättning framåt prim

stå prim

rättning framåt stöt.

fyra! Ett!

tre!

sju!

53. stå ters på armen. Utåt
fallut quart-prim.

halft framåt hög tersstöt.
Helt framåt quart, prim-
stöt

tre! Ett-två!

fem! Ett, två-tre!

1:sta.

54. Fallut quart-ters,
liggande prim

högharad-liggande ters, ut-
åt fallut quart.

rättning framåt prim.

Ett-två! tre!

tre! fyra!

fyra!

55. Rättning framåt forcera
hög tersstöt, fallut prim

rättning framåt hög quart-
stöt, fallut ters-prim

Ett-två! tre!

sex! sju-åtta!

56. (Quartgard!) Rätt-
ning framåt forcera hög
quartstöt, fallut prim

rättning framåt hög ters-
stöt, fallut quart-prim.

Ett-två! tre!

sex! sju-åtta!

57. Utåt fallut quart,
inåt fallut ters-prim, framåt
ters-quart.

Rättning framåt quart

stå quart. Fallut prim

hög quartstöt.

2:dra.

54. stå quart på armen. Inåt
fallut ters-prim

hög quartstöt. Helt framåt
ters, prim-stöt.

fyra! Ett-två!

fem! Ett, två-tre!

55. stå stöt. Fallut prim,
helt framåt ters, lågters-
prim, stå quart på armen

stå quart.

fyra! Ett! två, tre-fyra!

fem!

nio!

56. stå stöt. Fallut prim,
helt framåt quart, lågquart-
prim, stå ters på armen

stå ters på armen.

fyra! Ett! två, tre-fyra!

fem!

nio!

57. stå prim

fallut quart-prim.

högharad-liggande quart

1:sta.

Ett! två-tre! fyra-fem!
Ett!
fyra! Ett!
tre!

58. Inåt fallut ters, utåt
fallut quart-prim, liggande
quart
Rättning framåt prim
stå ters. Fallut prim
halft framåt hög tersstöt.

Ett! två-tre! fyra!
Ett!
fyra! Ett!
tre!

59. Stå quart, rättning
framåt ters-prim.
halft framåt dubbelprim

rättning framåt stöt

rättning framåt ters-prim)
Ett! två-tre!
fem-sex!
nio!
fyra-fem!

60. Stå ters, rättning
framåt quart-prim
rättning framåt dubbel-
prim.

halft framåt stöt.

rättning framåt quart-prim.
Ett! två-tre!

2:dra.

sex!
två-tre!
två!

58. stå quart
fallut ters-prim
högparad-liggande ters

fem!
två-tre!
två!

59. högparad-liggande ters .
högparad-liggande quart-
prim.
Helt framåt prim, quart-
ters

fyra!
sju-åtta!
Ett! två-tre!

60. högparad-liggande quart
högparad-liggande ters-
prim
Helt framåt prim, ters-
quart

fyra!

1:sta.

fem-sex!
nio!
fyra-fem!

61. Rättning framåt prim,
helt framåt ters, quart-prim

högparad-liggande ters
stå quart.

Ett! två, tre-fyra!
åtta!
elfva!

62. Rättning framåt quart-
prim, helt framåt quart,
ters-prim

högparad, liggande quart .
stå quart.

Ett-två! tre, fyra-fem!
nio!
tolf!

63. Stå ters på armen,
rättning framåt quart-prim

högparad-liggande quart,
inåt fallut ters-prim

volt utåt quart. Helt fram-
åt ters, quart-ters

Ett! två-tre!
fyra! fem-sex!
tio! Ett, två-tre!

64. Stå quart på armen,
rättning framåt ters-prim

2:dra.

sju-åtta!
Ett! två-tre!

61. högparad-liggande
quart, inåt fallut ters-prim
halft framåt dubbelprim

fem! sex-sju!
nio-tio!

62. högparad-liggande ters,
utåt fallut quart-prim
rättning framåt dubbelprim

sex! sju-åtta!
tio-elfva!

63. stå quart. Helt framåt
prim, dubbelprim

högparad-liggande ters, fram-
åt quart-prim

rättning framåt ters.
fyra! Ett, två-tre!
sju! åtta-nio!
fyra!

64. stå quart-ters. Helt
framåt prim, dubbelprim

1:sta.

2:dra.

högparad-liggande ters, ut- åt fallut quart-prim . . .	högparad-liggande quart. .
stå quart, volt inåt ters.	
Helt framåt quart, ters- quart	rättning framåt quart.
Ett! två-tre!	fyra-fem! Ett, två-tre! . .
fyra! fem-sex!	sju!
åtta! nio! Ett, två-tre!	fyra!

§ 64.

13. lektionen.

- 317** Denna lektion omfattar *tempohugg* och *tempostöt*.
318 Kask, plastrång och fäkthandskar, d. v. s. fullständig rustning användes alltid till denna lektion för att kunna släppa in tempohuggen (tempostötarna).
319 Först inövas grunderna för tempoanfall, med uppehåll mellan rörelserna, sedan öfvergår man till fäkturer med sammandragna rörelser, hvori inlägges ett tempoanfall. Detta kan efter mera öfning pareras och fäkturen fortsättas.
320 Verkställighetsordet för temporörelsen sammanfaller med det för anfallet och sättes i nedanstående fäkturer inom parentes.

§ 65.

Öfningstabell för 13. lektionen.

Fäkturer med uppehåll mellan rörelserna.

1:sta.

2:dra.

1. Halft framåt priminom	1. volt utåt priminom som tempo. (Hugg!)
Hugg!	
2. Stå quart, halft framåt primutom	2. volt inåt primutom som tempo. (-två!)
Ett! två!	

1:sta.

2:dra.

3. Halft framåt dubbelprim	3. parera quart, volt inåt primutom som tempo. (-två!)
Ett-två!	
4. Stå quart, halft framåt dubbelprim	4. parera quart, ters, volt utåt priminom som tempo. (-tre!)
Ett! två-tre!	
5. Helt framåt ters, dubbelprim	5. halft tillbaka parera ters, quart, volt inåt primutom som tempo. (-tre!)
Ett! två-tre!	
6. Helt framåt quart dubbelprim	6. halft tillbaka parera quart, ters, volt utåt priminom som tempo. (-tre!)
Ett! två-tre!	
7. Helt framåt prim, dubbelprim	7. halft tillbaka parera quart, ters, volt utåt quartstöt som tempo. (-tre!)
Ett! två-tre!	
8. Helt framåt ters, dubbelprim	8. halft tillbaka parera ters, quart, volt inåt quartstöt som tempo. (-tre!)
Ett! två-tre!	
9. Helt framåt dubbelprim	9. tillbaka parera quart, bakåt fallut låg quartstöt som tempo. (-två!)
Ett-två!	
10. Stå quart, helt framåt dubbelprim	10. tillbaka parera ters, bakåt fallut låg tersstöt som tempo. (-tre!)
Ett! två-tre!	
11. Rättning framåt dubbelprim	11. parera quart, utåt fallut quartstöt som tempo. (-två!)
Ett-två!	

1:sta.	2:dra.
12. Stå quart, rättning framåt dubbelprim	12. parera ters, inåt fallut tersstöt som tempo. (-tre!)
Ett! två-tre!	
Fäkturer med sammandragna rorelser.	
13. Rättning framåt quart	13. rättning tillbaka blindparad, rättning framåt hög tersstöt. Helt framåt quart, dubbelprim
halft tillbaka, volt utåt priminom som tempo. Ett! (-tre!)	två! Ett, två-tre!
14. Rättning framåt quart- ters	14. rättning tillbaka blindparad, rättning framåt hög quartstöt. Helt framåt ters, dubbelprim
halft tillbaka, volt inåt prim- utom som tempo. Ett-två! (-tre!)	tre! Ett, två-tre!
15. Stå ters på armen	15. rättning framåt hög tersstöt. Helt framåt dubbelprim
halft tillbaka, volt inåt prim- utom som tempo. Ett! (-två!)	två! Ett-två!
16. Stå prim-quart på armen	16. rättning framåt hög quartstöt. Helt framåt dubbelprim
halft tillbaka, volt utåt prim- inom som tempo. Ett-två! (-två!)	tre! Ett-två!
17. Volt utåt quart-prim	17. rättning framåt stöt

1:sta.	2:dra.
stå prim. Helt framåt prim, dubbelprim.	halft tillbaka, volt utåt låg quartstöt som tempo
(pareras), stå quart, rättning framåt prim. Ett-två! fyra! Ett, två-tre! fyra! fem!	tre! (-tre!)
18. Stå quart, volt inåt ters-prim stå prim. Helt framåt prim, dubbelprim	18. rättning framåt stöt halft tillbaka, volt inåt låg quartstöt som tempo
(pareras), stå prim, rättning framåt ters. Ett! två-tre! fem! Ett, två-tre! fyra! fem!	fyra! (-tre!)
19. Med appel stå quart	19. blindparad, rättning framåt ters, helt framåt quart, låg quart-prim
stå quart. Helt framåt dub- belprim	tillbaka, bakåt fallut låg tersstöt som tempo
(pareras), stå prim, utåt fall- ut quart Ett! sex! Ett-två! tre! fyra!	stå quart. två! tre, fyra-fem! (-två!) fem!
20. Med appel stå ters	20. blindparad, rättning framåt quart, helt framåt ters, lågters-prim
stå ters. Helt framåt dub- belprim	tillbaka, bakåt fallut låg quartstöt som tempo
(pareras), stå prim, inåt fall- ut ters Ett! sex! Ett-två! tre! fyra!	halft framåt dubbelprim. två! tre, fyra-fem! (-två!) fem-sex!

§ 66.

14. lektionen.

- 321 Denna lektion utgör inledning till fri kontrafäktning omfattande dels fortsättning af *inhuggningsöfning med inöfvade fäktturer* (mom. 226), dels och hufvudsakligast ledvis inhuggningsöfning enl. mom. 227.
- 322 Öfningsturer till denna lektion hemtas ur 12. och 13. lektionerna.
- 323 *Klädsel*: full rustning.

§ 67.

15. lektionen.

- 324 Denna lektion utgör den sista inledningen till fri kontrafäktning och består af *öfningar parvis, med angifvande af förflyttning eller utfall samt antalet vapenrörelser, i öfrigt fritt* (mom. 228).
- 325 *Klädsel*: full rustning.

§ 68.

16. lektionen.

- 326 *Fri kontrafäktning*, parvis, enligt § 36 omvexlande med fäktning på led efter kommando.
- 327 *Klädsel*: full rustning.

§ 69.

Sammanfattning af lektionerna och tidsfördelningen på hvar och en af dem.

Första öfningsåret.

Under förutsättning att undervisningskursen räcker 328 7—8 månader med minst en half timmes daglig öfning, böra ungefär följande tider anslås åt de olika lektionerna:

1. lektionen: Förberedande öfningar på ett led utan vapen. — 1 vecka.
2. lektionen: Förberedande öfningar på ett led med vapen. — 1 vecka.
3. lektionen: Sabelfäktingens grundbegrepp och de enkla vapenrörelsernas första inövande. — 2 veckor.
4. lektionen: Enkla hugg och stötar på stället, utan afdelningsräkning, och paraderna däremot samt sqvadronering med enkla hugg. — 2 veckor.
5. lektionen: Enkla hugg och stötar på marscher samt på utfall i linien, utan afdelningsräkning, och paraderna däremot samt sqvadronering. — 2 veckor.
6. lektionen: Sammansatta hugg och stötar på stället samt på marscher och utfall i linien, och paraderna däremot samt sqvadronering och öfningar mot huggstolpe — 2 veckor.
7. lektionen: Angrepp på vapnet, förhugg och efterhugg (efterstöt), liggande hugg samt sqvadronering och öfningar mot huggstolpe — 1 vecka.

8. *lektionen*: Alla hugg och stötar i linien, på marscher och utfall i linien, med eller utan uppehåll mellan de olika vapenrörelserna — 6 veckor.
9. *lektionen*: Enkla och sammansatta hugg med utfall ur linien samt anfall och försvar därifrån, med eller utan uppehåll mellan vapenrörelserna. — 2 à 3 veckor.
10. *lektionen*: Volter och bågmarscher med eller utan uppehåll mellan vapenrörelserna. — 2 veckor.
11. *lektionen*: Högparader och volter med hugg öfver klingan. — 2 veckor.
12. *lektionen*: Anfall och försvar med sammandragna rörelser. — 7 à 8 veckor.

Andra öfningsåret.

- För andra årets kurs som börjar med repetition af 12. *lektionen* öfvas denna likaledes 7 à 8 veckor.
13. *lektionen*: Tempohugg och tempostöt, först med uppehåll sedan med sammandragna rörelser. — 2 veckor.
14. *lektionen*: »Inhuggningsöfning» enligt mom. 226 och 227. — 2 veckor; första inledningen till fri kontrafäktning.
15. *lektionen*: Sista inledningen till fri kontrafäktning; parvis enligt mom. 228. — 2 veckor.
16. *lektionen*: Fri kontrafäktning, parvis, omvexlande med fäktning på led efter kommando. — 12 à 16 veckor.
-

INSTRUKTION I SABELFÄKTNING

TILL FOTS.

